

ഉത്സവത്തിന് പ്രേരകമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. അടുത്തകാലംവരെ വംഗദേശത്തു് കുടുംബജീവിതവും ഭാര്യയെ ചിട്ടകളും ദുർഗ്ഗാപൂജയെ ആശ്രയിച്ചാണ് സംവിധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതു്. വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുത്ത പുത്രി പിതൃഗൃഹത്തിലേക്കു ക്ലിപ്തസമയങ്ങളിൽ വരുംമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന വികാരനിരോധനം സന്തോഷമാണ് വേഷംതോറും നവരാത്രിസമയം പൂജാമണ്ഡപത്തിലേക്കു ദേവിയെ ആവാഹിക്കുമ്പോൾ കൈവൃന്ദത്തിനുള്ളവാനെന്നതു്. വരുംമ്പോഴത്തെ സന്തോഷവും പോകുമ്പോഴത്തെ ദുഃഖവും ആ സന്ദർഭത്തിൽ പാടുന്ന ആഗമനീഗീതങ്ങളിലും വിസ്മയനഗീതങ്ങളിലും തുളിത്തുളുമ്പുന്നതായി കാണാൻ കഴിയും. പഴയകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന അവസ്ഥ ഇന്നു മിക്കവാറും മാഞ്ഞിരിക്കുന്നു പരദേവതയുടെ സ്തുതനായിനിന്നുണ്ടാകുന്ന പാവിത്ര്യവും കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പ്രീതിവാത്സല്യഭാവവും ഉത്കൃഷ്ടമായ പരസ്പരബന്ധവും ആ സന്ദർഭത്തിലുള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥിതിയുമെല്ലാം അന്നത്തെപ്പോലെ ദുർഗ്ഗാപൂജകാലത്തിൽ ഇന്നു വംഗദേശത്തു കാണാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ഇന്നത്തെ പരസ്പരബന്ധങ്ങളും പുറമേയുള്ള ചടങ്ങുകളുമെല്ലാം പൊതുജനങ്ങളുടെ ഉത്സവത്തിൽ കാണുന്ന ഒരു ബാഹ്യരീതിയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

വംഗദേശത്തെ ദുർഗ്ഗാപൂജയുടെ ആദ്യത്തെ ചടങ്ങ് കൂവളത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ദേവിയെ ആവാഹിക്കുകയാണ്. ഇതിന്നു് അവിടെ ബോധനമെന്നു പറയുന്നു അനന്തരം ദീപാരാധനയ്ക്കുശേഷമുള്ള അധിവാസനം അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥാപനമാണ്. അഭിഷേകത്തിനുവേണ്ടി സരസ്സുകളിൽനിന്നും പുണ്യനദികളിൽനിന്നും അരുവികളിൽനിന്നും തീർത്ഥം കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നു. ഉപാസനാവേദിയുടെ പ്രാക്കിണം, മധ്യയമത്തിലുള്ള പൂജ ഇവ എല്ലാവരായും ഹൃദയത്തിൽ ഒരുമിപ്പിച്ചുണ്ടാക്കുന്നു. വസ്ത്രശബളമായ ഈ വിസ്താരമേറിയ പൂജയിൽ ശുശ്രൂഷകളും അശുശ്രൂഷകളും തമ്മിലുള്ള ഒരു പോരാട്ടമാണ് സ്പഷ്ടമായി പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നതു്. ദേവിമാഹാത്മ്യം അല്ലെങ്കിൽ സ്പഷ്ടമായി ദേവശക്തിയും അസുരശക്തിയും തമ്മിൽ

ലുള്ള പോരാട്ടമാണ് ചിത്രീകരിക്കുന്നതു്. ഹിന്ദുമതത്തിൽ സദാചാരവും ദുരാചാരവും തമ്മിൽ അറഞ്ഞു വേറാക്കുന്ന ഒരു വൈരുദ്ധ്യമില്ലെന്നും ബലഹീനനായ ഒരു ഉദാസിനതയാണ് നീതിമാർഗ്ഗത്തിൽ അവർക്കുള്ള നന്മയും ചില പ്രചാരകന്മാർ പറയാറുണ്ട്. പക്ഷേ സ്പഷ്ടമായി കാണുന്ന ദേവാസുരയുദ്ധം വെളിച്ചവും ഇരുട്ടും തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടം—അതായതു് ദേവിയുടെ വിജയവും അസുരന്മാരുടെ പരാജയവും—ഭാരതീയരുടെ യഥാർത്ഥ മാനോഭാവമെന്നുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കിത്തന്നു. ദേവിമാഹാത്മ്യത്തിലെ ചരിത്രം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതു് ഇതാണ്. ന്യായപ്രകാരം സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ അവകാശികൾ ദേവന്മാരാണ്. അസുരന്മാർ അന്യായമായി അവരുടെ രാജ്യം തട്ടിപ്പിടിച്ചെടുത്തു് അവരെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടരാക്കിക്കൊണ്ടു. ആദ്യം മധ്യ എന്നും കൈക്കലാക്കുന്ന പേരുള്ള രണ്ടുസുരന്മാരും പിന്നീടു് മഹിഷാസുരനും മൂന്നാമതായി ശൂൺ നിശൂൺ എന്നീ അസുരന്മാരാണ് ദേവന്മാരുടെ ശക്തി അപഹരിച്ചു് അവരെ ബലഹീനരാക്കിയതു്. ദേവന്മാരുടെ ഈ അവസ്ഥയിൽ ത്രിമൂർത്തികൾ കനിയുന്നു. ബലഹീനരായ ദേവന്മാർ അവരുടെ കെല്ലിലും ത്വയ്യും മടിയും കൈവെടിയുന്നു. എല്ലാ ദേവതകളുടേയും ശക്തി ഒന്നായിച്ചേർന്ന് ലോകമാതാവു് ഉണർന്നുതോട്ടുകുടി ഈവിധമെല്ലാം സംഭവിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ കഥാനകത്തിൽ യോഗനിദ്രയായിട്ടാണ് ദേവിസ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതു്. യോഗനിദ്ര എന്നുപറഞ്ഞാൽ അനന്തശയനത്തിൽ സമാധിപ്പെട്ടിരുന്ന വിഷ്ണുവിന്റെ ഉറക്കമാണ്. സർവ്വപ്രപഞ്ചവും ഭവിക്കുമ്പോൾ വിഷ്ണു നിദ്രതനായി വിശ്രമിക്കുന്നു. അപ്പോൾ വിഷ്ണുവിന്റെ കണ്ണുമലയിൽനിന്നുണ്ടായ രണ്ടുസുരന്മാർ ബ്രഹ്മാവിനെ വിഴങ്ങാനുടക്കുന്നു. വിഷ്ണുവിന്റെ നാഭികമലയിലാണ് ബ്രഹ്മാവിന്റെ ആസനം. അപ്പോൾ വിഷ്ണുവിന്റെ ശരീരത്തിൽനിന്നും യോഗനിദ്ര ബ്രഹ്മാവിനു് സാക്ഷരമായി പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. മയക്കം പ്രവൃത്തിയായി പരിണമിക്കുന്നു. ഈ യോഗനിദ്രയാണ് സർവ്വപ്രപഞ്ചത്തിലും നിലകൊള്ളുന്ന മൂർത്തിമത്തായ ശക്തി. ചിലപ്പോൾ അതു് ഉള്ളതായി കാണുന്നു, ചിലപ്പോൾ ഇല്ലാത്തതുപോ

ലെയും, വാക്കിനും മനസ്സിനും അകീതമായ ഈ പരാശക്തിയാണ് സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്താക്കളായ ത്രിമൂർത്തികളെ ഉളവാക്കുന്നതും വിഷ്ണുവിനെ നിദ്രാവശംവദനാക്കുന്നതും. ഈ ശക്തിയുടെ പ്രേരണയാൽ മധുരൈക്കടന്മാർ ഗദ്യംനിറഞ്ഞവരായി അയ്യായിരംവർഷം വിഷ്ണുവുമായി ദ്വേഷയുദ്ധം നടത്തിത്തങ്ങളിൽനിന്നും വരും യാചിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു പറഞ്ഞു. അവർ രണ്ടുപേരും എന്നിൽനിന്നും മരണംവരിക്കാൻ സന്തോഷപ്പെടണമെന്നു മാത്രമാണ് അദ്ദേഹം വരും ചോദിച്ചത്. അവരതു സ്വീകരിച്ചു. പക്ഷേ വെള്ളമില്ലാത്തിടത്തുവെച്ചുമാത്രമേ ഹനിക്കാൻ പാടുള്ളൂ എന്നവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. തന്റെ തുടമേൽ അവരുടെ തലവെച്ച് ചക്രാധയംകൊണ്ട് വിഷ്ണു അവരുടെ കഴുത്തു വേറാക്കി.

രണ്ടാമത്തെ കഥാനകം ഇപ്രകാരമാണ്. ചോത്തിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള മഹിഷാസുരൻ ദേവന്മാരുടെമേൽ പടയെടുത്ത് അവരെ സ്വഗൃത്തിന് പുറത്താക്കി. തോൽവിയടഞ്ഞ ദേവഗണം മനുഷ്യരായി ഭൂമിയിൽ പുറത്തിറിയുവാൻ തുടങ്ങി. ബ്രഹ്മാവിനെ നേതാവാക്കി അവർ വിഷ്ണുവിന്റേയും ശിവന്റേയും സന്നിധിയിലെത്തി. ദേവന്മാരുടെ ഈ ദുരവസ്ഥയെപ്പറ്റി കേട്ട് പ്രധാനികൾക്കെല്ലാം വളരെ കോപമായി. ദേവതകളുടെ കോപവും ശക്തിയും രൂപംകൊണ്ട് അവരെപ്പറ്റിയ ആയുധങ്ങളോടും ആകൃതിയോടുംകൂടി വെളിയിൽവന്ന് ഒരു മഹാജാലപോലെ ഒന്നായി മൂന്നുലോകങ്ങളും വ്യാപിച്ച ഒരു സ്ത്രീരൂപമായിത്തീർന്നു. ആ സ്ത്രീരൂപത്തിന്റെ മുഖം ശിവശക്തിയും കൈകൾ വിഷ്ണുശക്തിയും മധ്യം ഇന്ദ്രശക്തിയും ഉത്തരകൾ വായുവന്റെ ശക്തിയും ഭൂമി അര്യുക്തിയിലുള്ള ശക്തിയും ബ്രഹ്മാവിന്റെ ശക്തി പാദവുമായിത്തീർന്നു. സൂര്യന്റെ പ്രകാശം പാദാഗ്രവികളും അഗ്നി മൂന്നു കണ്ണുകളും സന്ധ്യകൾ പുരികവും കാന്തകളുമായിത്തീർന്നു. ഇപ്രകാരം ദേവശക്തികളെല്ലാം ഒന്നുചേർന്ന് ദേവി പ്രകാശിച്ചപ്പോൾ ആ മഹിമകണ്ഠ ദേവന്മാർ സന്തോഷിച്ചു. അവർ മാരാതത്തം അവരവരുടേതായ ശൂലം, ചക്രം, പാശം,

ഗദ, വില്ല്, അമ്പ്, ആവനാഴി, വക്രം, ശംഖം, മാല, കമണ്ഡല എന്നിവ ദാനംചെയ്തു. പക്ഷേ അവർ കരിങ്കൽ രാമകൃഷ്ണങ്ങളിൽക്കൂടി പ്രകാശിച്ചു. യമൻ, വാളും പരിചയും കൊടുത്തു. ക്ഷീരസമുദ്രം നിർമ്മലമായ മേന്മയായും നൂതനവസ്ത്രവും മൃഗാമണിയും അഭൂതമാലയും നല്കി. ഹിമാലയം വാഹനമായി സിംഹത്തെ പ്രദാനംചെയ്തു. ശേഷനാഗം മഹാമണിവിഭൂതിയായ നാഗഹാരം പ്രദാനംചെയ്തു. ഇപ്രകാരം സർവ്വദേവതകളാലും ആദരിക്കപ്പെട്ട ശസ്ത്രാസൂരികളായ ദേവി അഭയസിക്കാൻ തുടങ്ങി. അഭയംസധനിക്കൊണ്ട് ആകാശം പിളർന്ന് ലോകങ്ങൾ കലങ്ങി. പ്രപഞ്ചവ്യാപകമായ ഒരു യുദ്ധം തുടങ്ങുന്നു. കാട്ടുതിപോലെ സിംഹം കോപംകൊണ്ടു കിളിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. ദേവിയുടെ നിശ്ശാസത്തിൽനിന്നും ബഹുലക്ഷം ഭേന്മാന്മാരായി. ചിഷ്ണുരൻ എന്നും ചാമരൻ എന്നുമുള്ള അസുരനായകന്മാർ നിഖംപതിച്ചു. അപ്പോൾ മഹിഷരൂപിയായ അസുരൻ കിളിയ്ക്കൊണ്ട് ഭൂമി മാന്തി എല്ലായിടത്തും യൗം പാത്തി കൊണ്ടു ശബ്ദിക്കാൻ തുടങ്ങി. അവന്റെ കൊമ്പുകൾ ഉയർന്ന് പറ്റുതശിഖരങ്ങളെ പറിച്ച് മേഘങ്ങളെ തട്ടിനിറത്താൻ തുടങ്ങി. അവന്റെ കിളമ്പിനടിയിൽ കലങ്ങിമറിഞ്ഞ സമുദ്രം കരകവിയുവാൻ തുടങ്ങി. ദേവിയുടെനേരെ കരിയ്ക്കാൻ മുതിർന്ന മഹിഷനെ പാശംകൊണ്ടു ദേവി കെട്ടിനിറുത്തി. ഉടൻ മഹിഷൻ പലതരത്തിൽ രൂപമെടുത്തുവെന്ന് തുടങ്ങി ചിലപ്പോൾ മനുഷ്യരൂപം, ചിലപ്പോൾ സിംഹരൂപം, പിന്നീട് ആനയുടെ രൂപം ഇങ്ങനെ മാറാറുണ്ടായി ഭൂമിയിൽ മഹിഷരൂപംതന്നെയെടുത്ത് അവൻ തുടങ്ങി. അന്തരം മധുപാനം ചെയ്തശേഷം ദേവി അസുരന്റെ കഴുത്തിൽ ഒരു ചാമരമുറപ്പിച്ചപ്പോൾ അവൻ പകുതി മനുഷ്യരൂപമായി പുറത്തേക്കുവന്നു. ഉടൻ അവന്റെ ചകിൽ കുന്തം തറച്ച് തല വേറാക്കി. ദർശാപുഷ്പത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്ന പ്രതിമ മഹിഷാസുരനെ ഹനിക്കുന്ന ഈ ചിത്രമാണ് രൂപീകരിക്കുന്നത്—ഒരു കയ്യിലെ വാളും, മറുകയ്യിലെ കുന്തം, പിന്നെ ഒന്നിലുള്ള നാഗപാശം, സിംഹത്തിന്റെ കോരപ്പല്ലകൾ ഇവയെല്ലാമേയോഗിച്ചാണ് ആ മഹാസുരന്റെ കഥ കഴിച്ചത്.

ശ്രീമതി ശ്രീമതിയുടെ കഥയാണ് മൂന്നാമത്തെ കഥാനകം. ഈ രണ്ട് അസുരസഹോദരന്മാർ സ്വർഗ്ഗം കരസ്ഥമാക്കി. അവരുടെ ഭൃത്യന്മാരായ ചണ്ഡനം മുണ്ഡനം പാവുതിദേവി സിംഹവാഹിനിയാൽ ഹിമാലയശിഖരത്തിൽ പ്രശോഭിക്കുന്നതുകണ്ട് അവരുടെ യജമാനനെ വിവരം ധരിപ്പിച്ചു. എന്ന മാത്രമല്ല ദേവിയുടെ സമീപംചെന്ന് അസുരസഹോദരന്മാരിൽ ഒരാളുടെ മായയായിത്തീരണമെന്നപേക്ഷിച്ചു. ലോകത്തിലുള്ള രത്നങ്ങളെല്ലാം രാജാവിന്റെ വകയാകയാൽ ആ സ്ത്രീതേയും രാജാവായ അസുരനേ ചേർന്നുതന്നെ ന്യായം പറയാൻ തുടങ്ങി. ദേവി പറഞ്ഞ സമാധാനമിതാണ്. എന്തിനെയും പ്രതിരോധം. യുദ്ധത്തിൽ എന്നെ തോല്പിക്കുന്ന ഒരു പുരുഷനെ മാത്രമേ ഭർത്താവായി ഞാൻ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. മരണമുണ്ടായ ശ്രീമതി ശ്രീമതിയുടെ വേഗം അതു സ്വീകരിച്ചു. ദീർഘയുദ്ധമാരംഭിക്കുന്നു. അസുരനേതാവായ ധൃതരഥാചന്ദ്രൻ നിൽപ്പാക്കുന്നു. അസുരസേനയും വർഷിക്കപ്പെട്ട പാവുതിദേവി കോപപൂർണ്ണയായി ഗംഭീരയുദ്ധം തുടങ്ങുന്നു. ദേവിയുടെ ഭൂമിയിൽനിന്നും കരാളരൂപിയും അതിശയഭരിതയായ കാളി പുറപ്പെടുന്നു. ഖഡ്ഗമുതർത്തി ചണ്ഡനേയും മുണ്ഡനേയും ദേവി ഹനിക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് ചണ്ഡിക എന്ന് ദേവിക്ക് പേരുണ്ടായത്. ദുര്യോധനനും പുറപ്പെട്ട ചണ്ഡികാദേവി ശ്രീമതി ശ്രീമതിയുടെ അന്തരയികളായ ചണ്ഡമുണ്ഡനന്മാരെ ഹനിച്ചതിനുശേഷം അവരോടുകൂടി നേരിട്ട് അടുക്കുന്നു. ശിവനെത്തന്നെ ദൂതനായി അയച്ച് അവരോട് കീഴടക്കാൻ പറയുന്നു. അനന്തരം കാളിയും ദേവിശക്തികളും മറ്റും ഒന്നുചേർന്ന് അസുരന്മാരോട് അടർ തുടങ്ങുന്നു. രക്തബീജൻ എന്ന അസുരൻ ഓരോ തുള്ളി രക്തത്തിൽനിന്നും തന്നെപ്പോലെയുള്ള അനവധി യോദ്ധാക്കളെ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ട് എതിർക്കുന്നു. ഈ ഉപദ്രവം തീർക്കുന്നതിനായി രക്തബീജനിൽനിന്നും വരുന്ന ഓരോ തുള്ളി രക്തവും ചാമുണ്ഡ കടിച്ചൊടുക്കുന്നു. അനന്തരം ദുർഗ്ഗാദേവി നിശ്ചിതം കഴിഞ്ഞ് തന്റെ ഖഡ്ഗംകൊണ്ട് വേദിക്കുന്നു. ശ്രീമതി ഏകാകിയായി ദേവിയോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ദേവിയും

ശക്തികളെയെല്ലാം തന്നിൽത്തന്നെ ഉപസംഹരിച്ചു തനിയെ അവനോടു യുദ്ധംചെയ്ത് കത്തുകൊണ്ടു തുളച്ച് അവനെ നിഖംപതിപ്പിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ലോകത്തിൽ ഒരു വലിയ ഭൂകമ്പമുണ്ടായി. ദേവന്മാർ ആനന്ദത്തിൽ മുഴുകി.

ദേവിമാഹാത്മ്യത്തിൽ നാലു ദേവീസ്തൂതികളുണ്ട്, ബ്രഹ്മസ്തൂതി, ഇന്ദ്രാദിദേവസ്തൂതി മുതലായവ. ഈ സ്തോത്രങ്ങളിൽ ദേവിയുടെ ഗുണങ്ങളും കാരണവും സ്മരണയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യോഗനിദ്രയും വിഷ്ണുമാനന്ദവും മഹാമാനന്ദവും ദേവിതന്നെയാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിൽ കാണുന്ന യോനികമായ ശക്തികളുടേയും പ്രവൃത്തികളുടേയും പ്രതീകമായി ചണ്ഡികാരൂപത്തിൽ ദേവി കാണപ്പെടുന്നു. മഹാമാതാവായ അംബിക എല്ലാ ദേവതകളുടേയും ശക്തിയായും ദേവികളായും കാണപ്പെടുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ദേവിതനിക്ക് തുല്യമായും മേലായും മറുമാർജിതമായ പരാശക്തിയാണ്. വിഷ്ണുവിന്റെ ഭഗവതാരംപോലെ ദേവിയും ദുർവൃത്തന്മാരെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനും ലോകത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി ചിന്നേയും ചിന്നേയും അവതരിക്കുന്നു. ലോകഭാഗത്തിലുള്ള വാത്സര്യങ്ങളും ജീവിത ബന്ധിത സാമാന്യസന്തകങ്ങളുമെല്ലാം ദേവിയുടെ പാശംതന്നെയാണ്. ദേവിയുടെ പ്രസാദംകൊണ്ട് പാപപഞ്ചത്തിൽ ശരണപ്രാപിച്ചവർ മുക്തരായിത്തീരുന്നു. പ്രകൃതിയിൽ വെളിപ്പെടുന്ന ശക്തികളും മനുഷ്യരൂപം കൊടുക്കുന്ന പ്രചോദനങ്ങളുമെല്ലാം ദേവിയിൽനിന്നുമാണ് വരുന്നത്. ലോകത്തെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതും അനുഗ്രഹിക്കുന്നതും ദേവിതന്നെ. സർവ്വ പ്രാണികളിലും കാണുന്ന ചൈതന്യവും, ബുദ്ധിയും, വിശ്വാസവും, മറുപടിയും, കഷ്ടതയും, കാന്തിയും, ഭ്രാന്തിയും മറ്റുമെല്ലാം ദേവിയിൽനിന്നുതന്നെ. മനുഷ്യസമൂഹത്തെ ഭരിച്ചു കെട്ടിനിർത്തുന്ന അദൃശ്യവും അദൃശ്യമായ ശക്തികളെല്ലാം ദേവിയിൽനിന്നുതന്നെ വരുന്നു. എന്തെന്നാൽ ദേവിതന്നെയാണ് സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്രി.

ഭഗവന്മാരവിനെ സർവ്വേശ്വരേശ്വരിയായി ഗണിക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ വേദാന്തത്തിലെ പൂർണ്ണപൈതര്യം

ആധാരമായി സ്വീകരിക്കുന്നു. ഈ സിദ്ധാന്തപ്രകാരം സർവ്വവസ്തുക്കളുടേയും ഉത്പത്തിക്കുശേഷം സർവ്വവസ്തുവിൽ നിന്നുമാണ്. ദേവീസൂക്തത്തിൽ ഈ വിധം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സകല ഉത്ഭവത്തെയും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് വായുപോലെ ഞാൻ സർവ്വത്ര നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്റെ മഹത്വം ദൃഢമോടുകൂടി ഭൂതലത്തിനും ഉപരിയാണ്. ഞാൻ സ്രഷ്ടാവിനേയും ഭർത്താവിനേയും വിധാതാവിനേയും കാക്കുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തെയും എല്ലാവരും മേലായുള്ള പിതാവിനേയും ഞാൻ സ്രഷ്ടിച്ചു. എന്റെ സ്ഥാനം സമുദ്രത്തിലുള്ള ജലമാണ്. സർവ്വ ഭഗത്തും വ്യാപിച്ച് സർവ്വലോകത്തെ സ്പർശിക്കുന്നതാണ് എന്റെ രൂപം. ബ്രഹ്മാണുക്കളുടെ ജനനിയും സർവ്വസമ്പദ്പ്രദയും ഞാൻതന്നെയാണ്. പരബ്രഹ്മമായ എന്തെ ഞാൻ അറിയുന്നു. അതുകൊണ്ട് യജ്ഞംമൂലം ഉപാസിക്കപ്പെടുന്നതും ഞാൻതന്നെ.

പരമവീടുകളിൽ പൂജിക്കപ്പെടുന്ന ദേവന്മാരിൽ കടികൊള്ളുന്നത് ദേവീതന്നെ. അഗ്നിയിലും വായുവിലും ഉള്ള ശക്തി ഉണ്ടായെത്താണെന്നു കേരോപനിഷത്ത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സർവ്വശക്തികളുടേയും സമുദായം ദേവീതന്നെയാണെന്ന് ഇതിൽനിന്നും സിദ്ധിക്കുന്നു. ഈ വസ്തുത സപ്തശതതിയിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളിലും വ്യക്തമാണ്. “തം വൈഷ്ണവിശക്തിരന്തരമിത്യം വിശ്വസ്യബിംബം പരമാസി മായം” എന്നും മറ്റുമുള്ള ഭാഗങ്ങൾ നോക്കുക. ബ്രഹ്മവും ശക്തിയും ഒരേ വസ്തുവിന്റെ രണ്ടു മുഖങ്ങളാണ്. ചിത്സ്വരൂപം ശിവനും ക്രിയാസ്വരൂപം ശക്തിയുമാണ്. സപ്തശതതിയിൽ വിഷ്ണുവാണു് വ്യാപകമായ സത്യം. വിഷ്ണുനായയും വൈഷ്ണവിശക്തിയും പ്രധാനമാകാതെ ശിവൻ പ്രത്യേകം എടുത്തുകാട്ടപ്പെടുന്നില്ല. ശിവശക്തികൾക്കുപ്രകാരമായ പരമത്വത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന സപ്തശതതിയിൽ ബ്രഹ്മവും ശക്തിയും രണ്ടായ് കാണിക്കപ്പെടുന്നില്ല. പുരുഷരൂപത്തിൽ ബ്രഹ്മം ശിവനായും സ്ത്രീരൂപത്തിൽ ബ്രഹ്മമയിനായും കരുതപ്പെടുന്നപോലെതന്നെ സത്തെന്നും സതിഎന്നും ചിത്ത് എന്നും ചിതി എന്നും പറയപ്പെടുന്നു. ആനന്ദസ്വരൂപമൊഴ്ത്താത്തതെന്ന ആനന്ദമയിയും നിർദ്ദേശിക്ക

പ്പെടുന്നു. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ ആനന്ദസാഗരത്തിലെ തിരമാലകളാണ്, അതായത് പരമാനന്ദലഹരി. ശിവൻ മഹാകാവനാകുന്നതുപോലെത്തന്നെ ശക്തി മഹാകാളിയുമാകുന്നു. ആയുന്മാരുടെ ദേവതകൾ പുല്ലിംഗവും ദ്രവിഡന്മാരുടെ സ്ത്രീലിംഗവുമെന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. പരമത്വം സ്ത്രീയും പുരുഷനും ബാലനും ബാലികയും വൃദ്ധനുമായി പല രൂപത്തിൽ ശോഭാശതരോപനിഷത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗീതയിൽ ധർമ്മഗ്നിയും അധർമ്മത്തിന്റെ അഭ്യന്തരവും അവതാരത്തിനു കാണുമായി പറയുന്നതുപോലെ ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിൽ വളരെക്കാലത്തേക്കുള്ള വരെയും ദീർഘദൂരങ്ങളും വരുമ്പോൾ ദേവീ ദുർഗ്ഗമെന്ന അസുരനെക്കൊണ്ട് ദുർഗ്ഗയായി വെളിപ്പെടുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

സാധാരണയായി ഐഹികസുഖങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണ് ശക്തിയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. രൂപം, ജ്ഞം, ഐശ്വര്യം മുതലായ ലൌകികഫലങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥനാശ്ലോകങ്ങൾ ധാരാളം ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. സുരഥൻ എന്ന രാജാവ് അപഹരിക്കപ്പെട്ട രാജ്യം വീണ്ടുകിട്ടണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. സമാധി എന്ന വൈശ്യൻ ഞാനെന്നും എന്റെതെന്നുമുള്ള ഭാഗം വെറുത്ത് പുത്രകളുമാടികളിലുള്ള പാറനിരയിൽ ഞാനും വേണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

തേ സമ്മതാ ജനപദേഷ്യ യനാനി തേഷാം
തേഷാം യശാംസി ന ച സീദതി യത്വദ്യുഃ
യന്യാസ്മ ഏവ നിദുതാത്മജഭൃതൃദാരാ
യേഷാം സദാഭ്യഭയദാ മേതി പ്രസന്നാ

ദേവി പ്രസന്നയായാൽ ഭോഗമോക്ഷപ്രദയാണ്. എങ്കിലും ഇഹലോകവാസികൾ ശാന്തിക്കും പുഷ്ടിക്കുംവേണ്ടിയിട്ടാണ് പ്രാർത്ഥിക്കാറുള്ളത്. ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിലെ ദേശം ഇപ്രകാരമാണ്. സാധാരണരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ജീവിതം അനിതൃമായി തോന്നുന്നില്ല. വിരക്തന്റെ ജീവിതം പ്രത്യേകി

പ്പ് അഭിവർദ്ധിക്കേണ്ടതുമാണ്. ആന്തരമായ പരിപാടുകൾ വരുന്നതുവരെ ലോകശാഗങ്ങൾ കൈവരിക്കേണ്ടതില്ല. കൈവലുതയോ യോഗമോ തേക്കാതെ തനിക്കു വേണ്ടതെല്ലാം അമ്മയിൽനിന്നും ലഭിക്കുമെന്നുള്ള ആശയോടുകൂടി ഒരു പുത്രനെപ്പോലെ കാത്തിരിക്കുകയാണ് ശാക്തകേതൻ ചെയ്യുന്നത്. യാചിച്ചാൽ അമ്മ മോക്ഷംതരും, പ്രസാദിച്ചാൽ മോശൈശ്വര്യങ്ങൾ ലഭിക്കും, അനുഗ്രഹംകൊണ്ടു മോക്ഷവുംകിട്ടും. ബന്ധവും ബന്ധമോചനവും അമ്മയിൽനിന്നുതന്നെ ലഭിക്കുന്നു.

ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ട കടമയേ മനുഷ്യനുള്ളൂ. നമസ്കരസ്യ നമസ്കരസ്യ നമസ്കരസ്യ നമസ്കരസ്യ എന്നും ആവർത്തിക്കുക മാത്രമാണ് കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള മനസ്സിന്റെ സ്വഭാവം.

(പ്രഹസൻ വടകനാഥ ഭട്ടാചാര്യർ ജാനവാരി പ്രബുദ്ധരേതത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനത്തിൽനിന്നും സംഗ്രഹിച്ചത്)

നിങ്ങൾ നിങ്ങളെത്തന്നെ അറിയുക.

ആത്മസ്വഭാവം അറിഞ്ഞുകിട്ടിയാൽ, ഏറ്റവും ഉൾബുദ്ധനും ഏറ്റവും പരിതന്നും ഉൾതനിമഗനനായ പാപിക്കുപോലും ആശ കൈവരുന്ന. നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു: നിരാശപ്പെടുകയും അതല്ല, നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെചെയ്യാലും നിങ്ങൾക്കു മാറ്റമില്ല, നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയെ മാറ്റുക സാധ്യമല്ല. പ്രകൃതിക്കുപോലും പ്രകൃതിയെ നശിപ്പിക്കുക ശക്തമല്ല. നിങ്ങളുടെ പ്രകൃതി ശുദ്ധമാണ്. ദൈവക്കും യുഗങ്ങളിൽ അതു മാഞ്ഞുകിടന്നെന്നുവരാം. എന്നാൽ മറ്റവിൽ അതു വിജയിക്കുകയും പ്രകടമാകുകയുംചെയ്യും. അതിനാൽ അലൈപ്യതാ മാരോരുത്തനും ആശയം നല്ലതാണ്, നൈരാശ്യമല്ല. അതു മയത്തെ കാണിച്ചു ഉപദേശിക്കുന്നത്. കാലോന്നു വഴിയിൽ പിടികൂടാൻ സദാ തക്കംനോക്കുന്ന ചെങ്കുത്താനാക്കുറിച്ചല്ല അതു പഠിപ്പിക്കുന്നത്. അത്രപദേശിക്കുന്നതു നിങ്ങളുടെ മാറി നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽത്തന്നെ എന്നത്രേ. നിങ്ങൾക്കായി ഈ ശരീരം തയ്യാറാക്കിപ്പൊതു നിങ്ങളുടെതന്നെ കർമ്മമാണ്, മറ്റൊരുമല്ല. സർവ്വവ്യാപിയായ ഈശ്വരൻ അജ്ഞാനത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം നിങ്ങൾക്കാണ്. നിങ്ങളുടെ ഇച്ഛാനോക്കുതെ നിങ്ങളെ ഈ ലോകത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്ന് ഭയങ്കരമായ ഈ ഏകാകൃതത്തിൽ തള്ളിയിരിക്കുകയാണെന്നു കരുതരുത്. റിപ്പ്, ഈ ക്ഷണത്തിലെന്നപോലെ, അല്ലാത്തതായി, നിങ്ങൾതന്നെയാണ് നിങ്ങളുടെ ശരീരം മിന്നത്ത

ടത്തിട്ടുള്ളത്. നിങ്ങൾതന്നെ ആഹരിക്കുന്നു, മറ്റൊരുമല്ല നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ആഹരിക്കുന്നത്. ആഹരിച്ചതിനെ നിങ്ങളാണ് ഓർപ്പിച്ചു ശരീരത്തോടു ചേർന്നത്, മറ്റൊരുമല്ല നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അതു ചെയ്യുന്നത്. നിങ്ങൾ ആഹാരത്തിൽനിന്നു രക്തവും മാംസപേശികളും ശരീരവും കരുപ്പിടിക്കുന്നു, മറ്റൊരുമല്ല നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അതു ചെയ്യുന്നത്. എക്കാലവും ഇത്തരക്കെ നിങ്ങളാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ചങ്ങലയിലെ ഒരു കണ്ണി ആദ്യന്തഹീനമായ ആ ചങ്ങലയുടെ സ്വഭാവം വിശദമാക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ശരീരം നിങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നു എന്നത് ഒരു നിമിഷം ശരിയാണെങ്കിൽ കഴിഞ്ഞതും വരാൻപോകുന്നതുമായ നിമിഷങ്ങളിലൊക്കെ അതു ശരിയാണ്. നന്മയ്ക്കും തിന്മയ്ക്കുമുള്ള ചുമതല മുഴുവൻ നിങ്ങൾക്കുതന്നെ. ഇതാണ് വലിയ ആശയം വഴി തെളിയിക്കുന്നതും. ഞാൻ ആക്കിയത് എനിക്കിഷ്ടം. അതോടൊപ്പം നമ്മുടെ മതം ഈശ്വരകാരുണ്യത്തെ മനുഷ്യാശ്രയിത്ത്നിന്നു കവണിപ്പിക്കുന്നുമില്ല. അത് ഏല്പാഴും അവിടെയുണ്ട്. മറ്റൊരു നോക്കിയാൽ കാണാം, അവിടുന്ന് നന്മകളുടെ ഈ മഹാപ്രവാഹത്തിൽനിന്നു മാറിനില്ക്കുകയാണെന്നു്. കേട്ടുകേറ്റ, നിത്യകൃപാലുവായ ഈശ്വരൻ നമ്മെ മറകരക്കെത്തിക്കാൻ നിത്യസന്നദ്ധനാണ്; അവിടുത്തെ കരുണ വമ്പിച്ചതാണ്. എടയത്രുചെയ്യുവന്ന് അത് സദാ കൈവരുന്ന. (3: വിവേകാനന്ദ സംഹിതസൂത്രം, 55-56.)

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസദർശനം.

[1961 നവംബർ ലക്കം പ്രബുദ്ധഭാരതത്തിൽനിന്ന് ആശയനവാംഭം]

ഉപക്രമം.

ശ്രീവിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസദർശനത്തിലേക്കു കടക്കുമ്പോൾ ജീവിതസംബന്ധിയായ അദ്വൈതത്തിന്റെ ദർശനത്തെ നിരൂപിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്. കാരണം, ജീവിതമെന്നത് സാമാന്യശ്രവ്യവും വിദ്യാഭ്യാസം അതിന്റെ ഒരു വിശേഷഘടകവുമാണ്, സാമാന്യത്തെ അപേക്ഷിക്കാതെയുള്ള വിശേഷനിരൂപണം എപ്പോഴും അപൂർണ്ണവും ദോഷയുക്തവുമായിരിക്കും. ആകയാൽ സ്വാമികളുടെ ജീവിതദർശനം എന്തായിരുന്നുവെന്ന് നമുക്ക് ആദ്യമായി പരിശോധിക്കാം.

വേദാന്തം എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഉപനിഷദ്ദർശനമാണ് സ്വാമികളുടെ ജീവിതദർശനമെന്നു പറയാം. മനുഷ്യൻ ആത്മദൃഷ്ട്യാ സച്ചിദാനന്ദമായ ഈശ്വരസ്വരൂപമാണെന്നും, നാമരൂപങ്ങളാൽ മീനമായിരിക്കുന്ന ജഗത് ഈശ്വരാരത്നതയാ ഏകമാണെന്നുമാണ് ഉപനിഷത്തുകളുടെ സന്ദേശം. സ്വാമികളുടെ ഗുരു, ഗേവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ, ഈ വേദാന്തതത്വത്തെ സർവ്വഭാവത്തിലും സാക്ഷാത്കരിച്ച് ആ അനുഭൂതിയെ പ്രിയശിഷ്യന് പകർന്നുകൊടുത്തു. സ്വാമികൾ ശ്രീഗുരുവിന്റെ പാദമുഖത്തിലിരുന്ന് സാധനാഭ്യാസം വഴി ഈ ദിവ്യാനുഭൂതിയുടെ അഗാധതയങ്ങളിലേക്കു പ്രവേശിക്കുകയും തപോരംഗമിച്ച് ദിവ്യരഹസ്യങ്ങളെ പഠയനം, പതിതനം, പരദേശിക്കും ഒരു പോലെ പകർന്നുകൊടുക്കാനായി ഈ ലോകരംഗത്തേക്കു മടങ്ങിവരുകയുമാണ് ചെയ്തത്. ആകയാൽ, സ്വാമികളുടെ തത്വചിന്തയും ഉപദേശങ്ങളും സ്വാന്തരവപ്രാമാണ്യത്തോടുകൂടിയതാണെന്നും, ഒരു വെറും പണ്ഡിതന്റെ നിവൃത്തിയല്ലെന്നും നാം ആദ്യമായി മനസ്സിലാക്കണം.

വേദാന്തദർശനത്തിന്റെ മുഖ്യലക്ഷണം സ്വാ

മികളുടെ ഭാഷയിൽ, “അത് തികച്ചും അപൈതൃഷമാണ്; അതിന്റെ ആവിർഭാവത്തിന് മൂലമായി ഒരു മനുഷ്യനോ ദേവനോ ഇല്ല; ഒരു വ്യക്തിയുടേയോ ആവിഷ്ക്കാരമല്ല അത്. അതേ സമയം പുരുഷകൃതമായ ദർശനങ്ങളോടു അതിന് വൈരുദ്ധ്യമില്ല.” ഭാരതത്തിൽ ആസ്തികമായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാ മതങ്ങളും സാമാന്യോടിസ്ഥാനമായ തത്വജ്ഞാനം വേദാന്തം ഒന്നു മാത്രമാണ്; എന്നാൽ മതഭേദമനുസരിച്ച് വേദാന്തത്തിന് പല വ്യാഖ്യാനങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയെല്ലാം ഭൈതത്തിൽ തുടങ്ങി അഭൈതത്തിൽ പര്യവസാനിക്കുന്ന റിധി പുരോഗമനോന്മുഖങ്ങളാണെന്ന് സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടി കാണാൻ കഴിയും. ഇന്നിലയിൽ ഭൈതമോ വിശിഷ്ടാഭൈതമോ അഭൈതമോ പോലെയുള്ള മതങ്ങളെല്ലാം വേദാന്തത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനഭേദങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നും, അവയ്ക്കു പരസ്പരവൈരുദ്ധ്യമില്ലെന്നുമാണ് സ്വാമികളുടെ മതം. അവ കേവലനിരപേക്ഷങ്ങളായ പ്രസ്ഥാനങ്ങളല്ല. പ്രത്യേക, ആശ്ചര്യകരമായ ഏതൊരു ഏകത്വത്തിൽ ഈ നാനാത്വങ്ങളെല്ലാം സമഞ്ജസമായി പരിസ്ഥാപിക്കുമോ ആ അഭൈതാനുഭൂതിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി പുരോഗമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനുഷ്യനേസ്സിന് പടിപടിയായി അനുഭവപ്പെടുന്ന ഉച്ചാഘാതങ്ങളായ തത്വദർശനങ്ങളാണവയെല്ലാം. കുറെക്കൂടി ലളിതമായിപ്പറഞ്ഞാൽ, ഏകവും അനേകവുമായിരിക്കുന്നത് ഒരേ സത്യംതന്നെയാകുന്നു; വ്യക്തികൾ ആ ഏകസത്യത്തെ സ്വസ്വമനോഭാവാനുസാരേണ ഏകമോ അനേകമോ ആയി ദർശിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു, ഗേവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ഈ ആശയത്തെ വ്യക്തമായി ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്, “ഈശ്വരൻ സാകാരനാണ്, നിരാകാരനാണ്; പോരാ, സാകാരതയും നിരാകാരതയും ഏതൊന്നിവിടത്തിലിരിക്കുമോ അതാണ് ഈശ്വരസ്വരൂപം.”

പ്രബുദ്ധഭാരതം

പ്രായോഗിക വേദാന്തം.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ ഈ അദ്വൈതദർശനത്തിന് പ്രായോഗികരൂപംനല്കി അനുഷ്ഠാനയോഗ്യമാക്കിയതാണ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ മഹത്വത്തിന് മാറുവട്ടെന്ന് മറ്റൊരു സംഗതി, ഒരേ സത്യംതന്നെയാണ് അനേകവും ഏകവുമെന്നവതന്വേദം, ബഹുവിധമായ ആരാധനകൾ മാത്രമല്ല ബഹുവിധമായ കർമ്മങ്ങളും സാക്ഷാത്കാരോപായങ്ങളാകണമെന്നാണ് സ്വാമിജിയുടെ സിദ്ധാന്തം. വൈദികമായ പവിത്രകർമ്മമെന്നോ ലൌകികമായ അപവിത്രകർമ്മമെന്നോ ഭേദംകല്പിക്കേണ്ടതില്ല. “പ്രയത്നംതന്നെ പ്രാർത്ഥന; കയ്യടക്കുതന്നെ കഷ്ടാഴിക്കലും; ജീവിതംതന്നെ ധർമ്മപരണം; യോഗക്ഷേമങ്ങൾ ക്യാഗനീരസങ്ങൾപോലെതന്നെ ഉഗ്രതപസ്സാണ്.” ഈ തത്വസാക്ഷാത്കാരം സ്വാമിജിയെ കർമ്മയോഗത്തിന്റെ മഹാചാര്യന്മാരിൽ ഒരാളാക്കി. അദ്വൈതത്തിന്റെ മനത്തിൽ കർമ്മം ഭക്തിജ്ഞാനയോഗങ്ങളിൽനിന്ന് വേറിട്ടുനില്ക്കുന്നില്ല. നേരേമറിച്ച് ഭക്തിജ്ഞാനങ്ങളുടെ പൊഷ്ടബുദ്ധിക്ക് കർമ്മം ഉപാധിയായി ഭവിക്കുന്നു. യതിഗുഹയും ദേവാലയവുംപോലെതന്നെ വ്യവസായശാലയും കൃഷിസ്ഥലവും ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരത്തിനുള്ള യോഗസ്ഥാനങ്ങളാണ്. അപവിത്രമെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന ഏതൊരു കർമ്മവും പവിത്രമാക്കിത്തീർക്കാം. അങ്ങനെ ബന്ധഫേതവായ കർമ്മത്തെ മുക്തിഫേതവായ യോഗമാക്കിത്തീർക്കുകയാണ് പ്രായോഗികവേദാന്തം ചെയ്യുന്നത്. സ്വാമികളുടെ മനത്തിൽ മനുഷ്യസേവനവും ഈശ്വരപൂജയും തമ്മിലോ, പൗരന്മാരും വിധിമതരും തമ്മിലോ, യഥാർത്ഥ ധർമ്മിഷ്ഠയും ആത്മനിഷ്ഠയും തമ്മിലോ, വൈരുദ്ധ്യമില്ല. “കലയും വിജ്ഞാനവും ധർമ്മനിഷ്ഠയും ഒരേ തത്വത്തെ അഭിവ്യഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന മൂന്നു ഭിന്നമാറ്റങ്ങളാകുന്നു”, എന്നാണ് സ്വാമികൾ പറയുന്നത്.

‘സമത്വം, ഐക്യം എന്ന രണ്ടു വാക്കുകളിൽ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ യോഗബുദ്ധിയെ സംഗ്രഹിക്കാം’ എന്നു റൊമൈൻ റോളണ്ട് രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ആഗസ്റ്റ് 1963

ന്നു. ‘അദ്വൈതത്തിന്റെ മനത്തിൽ വേദാന്തം ജ്ഞാനികവിജ്ഞാനത്തിന് വിരുദ്ധമല്ല.’ സ്വാമികൾ ചോദിക്കുന്നു “എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളും ഒരേ ശക്തിയുടെ ഭിന്ന പ്രകാശനങ്ങളാണെന്ന് ജ്ഞാനികവിജ്ഞാനി സിദ്ധാന്തിക്കുമ്പോൾ ഉപനിഷത് പ്രതിപാദ്യമായ ഈശ്വരൻ നിങ്ങളുടെ സ്മരണയിൽ ഉദിക്കുന്നില്ലേ?

അഗ്നിർയമൈകോ ഭൂവനം പ്രവിഷ്യാ
രൂപം രൂപം പ്രതിരൂപോ ബഭൂവ |
ഏകസ്തഥാ സർവ്വതാന്തരാത്മാ
രൂപം രൂപം പ്രതിരൂപോ ബഹിഃശ്ചിതകം V 9.

പ്രപഞ്ചത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന ഏകമായ അഗ്നിനാനാരൂപേണ ഭവിക്കുംപോലെ ഏകനായ പരമാത്മാ സർവ്വതങ്ങളുടേയും അന്തരാത്മാവായി നാനാരൂപങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നു; അതേസമയം പ്രപഞ്ചബാഹ്യനായി സ്വകീയമായ അനന്തമഹിമയിൽ വർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”

വേദാന്തവും ജ്ഞാനികവിജ്ഞാനവും.

വേദാന്തവും ജ്ഞാനികവിജ്ഞാനവും ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ ചില സാമാന്യതകളെ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. “യുക്തിവിചാരക്രമത്തിൽ വിശേഷത്തെ (വ്യക്തിയെ) സാമാന്യം (ജാതി) കൊണ്ടു വ്യാഖ്യാനിക്കുക എന്നതാണ് മുഖ്യതത്വം. ആ ചെറിയ സാമാന്യത്തെ അതിലും വ്യാപകമായ സാമാന്യം കൊണ്ടു ചിന്നിയും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്ന ക്രമത്തിൽ അവസാനം നാം ഒരു പരമസാമാന്യത്തിലെത്തിച്ചേരുന്നു.” ജ്ഞാനോക്തിപത്ത്വിഷയകമായ രണ്ടാമത്തെ തത്വം “ഒരു വസ്തുവിനെ സംബന്ധിച്ച ജ്ഞാനമുണ്ടാവുന്നത് ആ വസ്തുവിൽനിന്നുതന്നെയാണ്, അല്ലാതെ പുറമേ ഭൂമിയിൽനിന്നല്ല.” ഈ രണ്ടു തത്വങ്ങളും വേദാന്തചിന്തയ്ക്കു സമ്മതമാകയാൽ, വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ സ്വവേദാന്തവ്യാഖ്യാനത്തെ ‘ധർമ്മ (മത) നിഷ്ഠ’ എന്നു വിളിക്കുന്നു. ഭാരതീയജീവിതത്തിൽ തത്വജ്ഞാനവും ധർമ്മനിഷ്ഠയും അഭേദമായി വർത്തിക്കുന്നു; പാശ്ചാത്യരിലെമ്പോലെ അവ വേറിട്ടുനില്ക്കുന്നില്ല.

എന്നു നാം മാർക്കണം. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വാമികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്, “വിഭിന്നലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയ മതങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ സൗഹാർദ്ദമുണ്ടായിരിക്കണം.... അതായത്, മനോവ്യാപാര നിരീക്ഷണഫലമായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടവയും, എന്നാൽ മതമെന്നപേരിന് തങ്ങൾക്കു അർത്ഥമുള്ളവയെ നിർഗ്ഗവശാൽ ഇക്കാര്യത്തുപോലും വാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവയുമായ മതസമ്പ്രദായങ്ങളുണ്ടല്ലോ; അവയ്ക്കും, അതുപോലെതന്നെ ഭൗതികത്തിലുറച്ചുനിൽക്കുന്നവയെങ്കിലും പരലോകരഹസ്യങ്ങളിലേക്ക് അധികമധികം മുഴിഞ്ഞുനോക്കാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്ന—ഭൗതികവിജ്ഞാനങ്ങളെന്നു പറയപ്പെടുന്ന തരത്തിലുള്ള—മതാവിഷ്കരണങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ സൗഹാർദ്ദമുണ്ടാവണം.” സ്വാമികളുടെ ദർശനത്തിൽ, ‘മതം’ എന്നത് സാർവ്വലൗകികതയും ആത്മീയ സാരമോടെയുയർക്കുന്നു. കാരോ മതസമ്പ്രദായവും—അവ ലൌകികമോ അധ്യാത്മികമോ ഏതുമാകട്ടെ—സാർവ്വലൗകികമായ പരമസത്യത്തിന്റെ ഒരംശമെന്നതും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതായിരിക്കേ, ആ അംശത്തെ ഒരു പുണ്യമാതൃകയാക്കാൻ സർവ്വശക്തിയും ചിലവഴിക്കുന്നു.” “മനുഷ്യൻ ഒരിക്കലും അസത്യത്തിൽനിന്ന് സത്യത്തിലേക്ക് അഭിഗമിക്കുന്നില്ല; നേരേക്കിട്ട്, സത്യത്തിൽനിന്ന് സത്യത്തിലേക്ക്. താണതരം സത്യത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നതരം സത്യത്തിലേക്ക്, പുരോഗമിക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്.” ഈ വസ്തുതയെ മുൻനിർത്തി, എല്ലാ മതങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ‘അംഗീകരണ’മാണ് സ്വാമികൾ ആശംസിക്കുന്നത്, അല്ലാതെ മെഥു ‘സഫിഷ്’ണത’യല്ല.

മതസൗഹൃദത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്വാമിജി വിശദം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു, “പ്രാചീനമായ എല്ലാ മതങ്ങളെയും ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നു. നവീനമായ എല്ലാ ധർമ്മങ്ങളെയും ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നു; അവയിൽക്കൂടിയെല്ലാം ഞാൻ ഈശ്വരനെ സേവിക്കുന്നു.... ഈശ്വരജ്ഞാനം (വേദം) മുഴുവൻ വെളിവാറായിക്കഴിഞ്ഞുവോ? അതോ, ഇപ്പോഴും വെളിവാറായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ? വേദം—ലോകത്തിലെ അധ്വാനം

തത്ത്വജ്ഞാനസംഹിത—മരതുമ്പുതൃഗ്ഗന്ധമാണ്; മൈത്രിബീജം ഭാരതീയവേദങ്ങളും മറ്റും അതുപോലെതന്നെ മറ്റു പവിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും ആ അനന്തജ്ഞാനശാഖയുടെ നിവർത്തപ്പെട്ട ഏതാനും ഏടുകളത്രേ. ഇതിനിത്രയും ഏടുകൾ നിവർത്താനിരിക്കുന്നു! നവീനവർത്തമാനത്തിൽ നില്ക്കെത്തന്നെ, അതേസമയം അനന്തഭാവിയെ സ്വീകരിക്കാൻ സന്നദ്ധരായിരിക്കുകയെന്നു ചെയ്യുന്നു. ഭൂതകാലജ്ഞാനം മുഴുവൻ നാം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു, വർത്തമാനകാലജ്ഞാനത്തെ ആസ്വദിക്കുന്നു, ഭാവിയെ പ്രകാശിപ്പിക്കാനിരിക്കുന്ന വെളിച്ചത്തിനു വേണ്ടി ഹൃദയകവാടം തുറന്നിടുകയും ചെയ്യുന്നു. പുറത്തുനിന്നുള്ളിലെ ധർമ്മസ്ഥാപകന്മാർക്കെല്ലാം നമസ്കാരം, ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന മഹാപുരുഷന്മാർക്കെല്ലാം നമസ്കാരം, ഭാവിയെ വരാനിരിക്കുന്നവർക്കും നമസ്കാരം!” ജീവിതത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യവും ലോകസേവനവും.

ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരമാണ് ജീവിതത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യം, പരമപുരുഷാർത്ഥം. ഇതിനെത്തന്നെയാണ് ബ്രഹ്മജ്ഞാനം, പരമസത്യസാക്ഷാത്കാരം, പരമാനന്ദപ്രാപ്തി, മുക്തി, നിശ്ശ്രയസം, കൈവലും മുതലായ സംജ്ഞകളിൽ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നത്. പുരുഷൻ (ആത്മാവ്) ദേഹേന്ദ്രിയ പ്രാണമനോബുദ്ധികളാകുന്ന സർവ്വപാധികളെയും തള്ളി സ്വസ്വരൂപത്തിൽ അവസ്ഥാനംചെയ്യുന്ന സമാധിയിൽ ഈ പരമലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നാണ് യോഗശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തം. എന്നാൽ മനുഷ്യന് എപ്പോഴും ആ സമാധിയിൽ വർത്തിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. അങ്ങനെയുള്ള സമാധിസ്ഥിതി ചില സന്ദർഭങ്ങളിലേ യോഗികൾക്കുണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. അപ്പോൾ ബാക്കിയുള്ള സമയം മനുഷ്യൻ എങ്ങനെ ചിലവഴിക്കും? ലോകസേവനത്തിന്റെ പരിശുദ്ധമാതൃക ഇവിടെയാണ് നാം ദർശിക്കുന്നത്. യോഗി പരമലക്ഷ്യത്തെ സാക്ഷാത്കരിച്ചശേഷം സർവ്വാത്മദർശിയായിട്ട് സർവ്വഭൂതങ്ങളെയും ഈശ്വരബുദ്ധ്യോ സേവിക്കുന്നു. ദേഹംകൊണ്ട് ചെയ്തുകൊണ്ടു പ്രാണൈകർമ്മം വല്ലഭമുണ്ടെങ്കിൽ അതൊടുക്കുന്നത്, ഈ വിധത്തിലാണ്. ഇപ്രകാരം ശിവബുദ്ധ്യോ ജീവസേവചെയ്യുന്ന യോഗിയുടെ അവ

പ്രബുദ്ധഭരളം

സ്ഥലത്ത് 'ജീവനുകുടി' എന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ സംജ്ഞ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ഈ ജീവനുകുടിപദത്തിൽ വർത്തിച്ചുകൊണ്ടാണ് സാമ്യമെങ്കിലും, ആത്മീയസൗഹൃദവും പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവിടെ സൗഹൃദമെന്നു പറയുന്നതിൽ സമസ്ത ഷുസ്തേഹവും സേവനവും ഉൾപ്പെടുന്നതായി ഭാഷണം. സ്വാമികളുടെ ദർശനത്തിൽ, "സ്നേഹിക്കുകയും സേവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നതിനും സേവിക്കപ്പെടുന്നതിനും തുല്യമാകുന്നു." അദ്ദേഹം സേവനത്തെ ജനസാഹചര്യമായത്രേ കരുതിയിരിക്കുന്നത്.

വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ രൂപനിഷ്ഠമായ അദ്വൈതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. തന്റെ ജീവിതദർശനത്തെ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ത് മുമ്പ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ അധിഷ്ഠാനത്തിൽ ശരിയായ 'ആത്മവിശ്വാസം' നമുക്കുണ്ടാകുമ്പോഴേ മതസൗഹൃദവും സേവനവും യഥാർത്ഥമാകൂ. ഈശ്വരൻ സർവ്വജീവികളിലും ആത്മഭൂതനായിരിക്കുന്നതിനാൽ നമുക്കുണ്ടാകേണ്ടതെന്തെങ്കിലും അപ്രകാരമുള്ള ആത്മവിശ്വാസമാണ് വേണ്ടത്. അതായത്, സർവ്വജ്ഞാനം സർവ്വശക്തിയും നിത്യനിരതിശയനാത്മസ്വരൂപമായ ഈശ്വരനാണ് നാം ഭാരതത്തിൽ മെന്ന് നമുക്ക് ദൃഢവിശ്വാസമുണ്ടാകണം. സ്വാമികൾ പറയുന്നു, "ആത്മവിശ്വാസമില്ലാത്തവൻ നാസ്തികനത്രേ.... ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവനാണ് നാസ്തികൻ, എന്നു പഴയ മതങ്ങൾ പറയുന്നു. എന്നാൽ പുതിയമതം പറയുന്നത്, അവനവനിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തവൻ നാസ്തികൻ, എന്നാണ്.... ഈ ആത്മവിശ്വാസം, 'ദേഹമാണു ഞാൻ' എന്ന നീചമായ ആത്മബുദ്ധിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന വിശ്വാസമല്ല. 'ഞാൻ സർവ്വവുമാകുന്നു' എന്ന സർവ്വാത്മത്വബുദ്ധിയാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. ആത്മസ്നേഹമെന്നുവെച്ചാൽ സർവ്വസ്നേഹമെന്നർത്ഥം; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നിങ്ങൾ സർവ്വവുമാകുന്നു, നിങ്ങളെല്ലാം ഒന്നുതന്നെ." മനുഷ്യരാശിയുടെ ആത്മീയതയെക്കുറിച്ചാണ് ഈ അധിഷ്ഠാനത്തിലെ പാശ്ചാത്യ പ്രാബല്യങ്ങളുടെയും, പ്രാചീനനവീനങ്ങളുടെയും മ

തങ്ങളുടെയും ഐക്യം സാധ്യമാവൂ എന്നു സ്വാമികൾ കണ്ടു. ഇതിനെ മുൻനിർത്തിയാണ് സ്വാമികൾ തന്റെ പ്രായോഗിക വേദാന്തപരിപാടി ആവിഷ്കരിച്ചതും, അതിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണമഠവും മിഷനും സ്ഥാപിച്ചതും. ആ സ്ഥാപനം ഭാരതത്തിലും വിദേശത്തും വിവിധശാഖകൾവഴി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് സ്വാമിജിയുടെ ആശയങ്ങളെ സഫലീകരിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജീവിതത്തിന്റേയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റേയും പരമലക്ഷ്യം ഒന്നുതന്നെ.

ജീവിതത്തിന്റെ പരമലക്ഷ്യം ആത്മസാക്ഷാത്കാരമായിരിക്കട്ടെ അതിൽ സമാവതരമായിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും അതുതന്നെയെന്നു സ്വാമികൾ, ഭാരതീയാഷ്ടപാരമ്പര്യത്തിന് അനുയോജ്യം മോഹശ്ലീണം സമർത്ഥിക്കുന്നു. ആത്മസാക്ഷാത്കാരം എന്ന ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരം, അതിന്റെ മറ്റൊരു സംജ്ഞയാണ് 'സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തി' അഥവാ 'മോക്ഷം.' സ്വാമിജി തന്റെ കർമ്മയോഗപ്രവചനങ്ങളിൽ ഇതിനെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു: "നമുക്കു ചുറ്റും കാണപ്പെടുന്നതെല്ലാം, അതിസൂക്ഷ്മാണമുതൽ മനുഷ്യൻ വരെയുള്ള സർവ്വവും, ജഡവും നിജജീവവുമായ മൂർത്തദ്രവ്യംതൊട്ട് പരമോത്കൃഷ്ടസത്തയായ മനുഷ്യാത്മാവുവരെയുള്ള സർവ്വസത്തയും, സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിക്കുവേണ്ടി നിരന്തരം യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നിരന്തരയത്നത്തിന്റെ ഫലമായത്രേ പ്രപഞ്ചമുണ്ടായുള്ളൂ. അനന്തമായി വ്യാപിക്കാനുള്ള വാസന എല്ലാറ്റിനും ഒന്നെസംഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ജഗത്തിൽ നാം കാണുന്ന സർവ്വപ്രയത്നങ്ങൾക്കും മൂലം ഒന്നുതന്നെ, —സ്വാതന്ത്ര്യം. ഈ വാസനയാൽ പ്രേരിതനായിട്ടാണ് ഭക്തൻ ജീവിക്കുന്നത് മോക്ഷവും മോക്ഷിക്കുന്നതും. പ്രയത്നമാർഗ്ഗം അനുചിതവും നിഷ്പ്രയോജനവുമായ നാം അതിനെ തിരയെന്നും, ഉചിതവും ഉത്കൃഷ്ടവുമായാൽ അത് നമുക്കു നന്നായെന്നും വിളിക്കുന്നു. എന്നാൽ രണ്ടിനും പ്രേരകം സ്വാതന്ത്ര്യംതന്നെ. ഭക്തൻ തന്റെ ബലാവാ

സ്ഥലത്തുനിന്നും ബോധത്താൽ പീഡിതനായിട്ട് മോചനം ലഭിക്കാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നു, അയാൾ അതിനു വേണ്ടി നിത്യമുക്തസ്വരൂപനായ ഈശ്വരനെ ഭജിക്കുന്നു. മോക്ഷവും, ലീല വസ്തുക്കൾ തനിക്കില്ലെന്നുള്ള ബോധത്താൽ പീഡിതനായിട്ട് ആ ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കാൻ, ആ പീഡയിൽനിന്നു മോചിക്കാൻ, മോക്ഷിക്കുന്നു. ചേതനമോ അചേതനമോ ആയ സമസ്തപ്രകൃതിയുടേയും ഏകലക്ഷ്യം സ്വാതന്ത്ര്യംതന്നെ; സർവ്വതം, അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ, ആ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുന്നു. ഭക്തൻ തേടുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് കൊള്ളിക്കാരനായിപ്പിടയുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യാസം ഇത്രമാത്രം: ഭക്തൻ തേടുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം അവനെ അനന്തവും അവായുവുമായ ആനന്ദത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നു; കൊള്ളിക്കാരൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം അവനെ അധികരിച്ച ബന്ധത്തിലേക്കും ദുഃഖത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു. ആകയാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മുഖ്യധർമ്മം ശരിയായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ ഉപകരിക്കുന്ന ലക്ഷണത്തോടുകൂടിയതായിരിക്കണം.

ജഡസത്യപദവാദം (Materialism) ഒരു ഭ്രാന്തിയാണെന്നു് മോക്ഷശാസ്ത്രം പറയുന്നു. ആദൈതകസത്യപദവാദമാണ് (Idealism) ഭ്രാന്തിയെന്നു് ജഡസത്യപദവാദികളും പറയുന്നു. വേദാന്തമാകട്ടെ, 'നിങ്ങൾ സ്വാതന്ത്രനാണ്', അതേസമയം സ്വാതന്ത്രനല്ലതാനും,' എന്നാണ് പറയുന്നത്. അതായതു്, ആത്മദൃഷ്ട്യാ സർവ്വതന്ത്രസ്വാതന്ത്രനാണ്, എന്നാൽ ഭൗതികദൃഷ്ട്യാ ഒരിക്കലും സ്വാതന്ത്രനല്ല, എന്നു താല്പര്യം. സ്വാതന്ത്ര്യം മനുഷ്യനു് സ്വാതന്ത്രസിദ്ധമത്രേ, എന്നാൽ അതേപ്പറ്റി അവൻ ഏല്പാഴും ബോധവാനല്ല. ആത്മസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അറിയുന്നവൻ വിവേകി, അറിയാത്തവൻ അവിവേകി ഇതത്രേ വിവേകിക്കും അവിവേകിക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം. ആത്മസിദ്ധമായ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെപ്പറ്റി മനുഷ്യനെ ബോധവാനാക്കുകയാകുന്നു വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. ആ ബോധം അവനു് ദുഃഖനിവൃത്തിക്കും പരമസത്യസാക്ഷാത്കാരത്തിനും പ്രയാജകീഭവിക്കണം. ഇപ്രകാരം, വിദ്യാ

ഭ്യാസമെന്നതു് സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടിയുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ അഭ്യാസപദ്ധതിയാണെന്നു് നിർവ്വചിക്കാം.

പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവുമായ വിദ്യാഭ്യാസവിന്ത.

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള മനുഷ്യപ്രയത്നം അവന്റെ യഥാർത്ഥ സ്വഭാവത്തെ കാണിച്ചുതന്നതു കൂടാതെ വ്യക്തിക്കും സമൂഹത്തിനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും വഴിയെളിക്കുന്നു. വ്യക്തി (വ്യക്തി) കളുടെ സമൂഹംതന്നെ സമൂഹം; അങ്ങനെയിരിക്കെ അവസ്ഥയിൽ വൈരുദ്ധ്യത്തിന്നവകാശമില്ല. എന്നാൽ പാശ്ചാത്യ ചിന്താസരണിയിൽ ഈ നിവസ്ഥ അല്പം വ്യത്യാസമുണ്ട്. വ്യക്തിത്വത്തെ സംബന്ധിച്ച അവരുടെ ആശയമാണ് ഈ വിരോധഭാസത്തിനു കാരണം. പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ, വ്യക്തിക്കോ സമൂഹത്തിനോ ആർക്കാണ് അധികപ്രാധാന്യമെന്നതിനെപ്പറ്റി തീവ്രമായ അധികാരവാദം പ്ലേറ്റനോവിന്റെ കാലംമുതൽപ്പോൾ നന്നുവരുന്നതാണ്. ആധുനികകാലത്തു് വ്യക്തിപ്രാധാന്യവേദികളിൽ മുന്വന്ന നൺ (Nunn) ഇരുവാമുഖങ്ങളേയും 'സ്വാഭാഗമം' എന്ന ആശയത്തിൽ രണ്ടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'സ്വ'ശബ്ദവാചികളായ ജീവന്മാർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമായ വ്യക്തിത്വമുണ്ടെന്നുള്ള ജീവവിജ്ഞാനവാദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഈ വാദോരംഭിക്കുന്നത്. എന്നാൽ കററക്കഴിഞ്ഞു് സമൂഹത്തിലല്ലാതെ മറ്റൊരിടത്തും ജീവന്മാർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യവ്യക്തിത്വത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കാവതല്ലെന്നുള്ള ആദർശവാദികളുടെ മതത്തെ നൺ അംഗീകരിക്കുന്നു. അദ്വൈതവേദാന്തമനുസരിച്ചു് ഈ വിധമൊരു രണ്ടിപ്പിന്റെ ആവശ്യമില്ല. കാരണം, വ്യക്തി തന്റെ യഥാർത്ഥ സ്വഭാവം സാക്ഷാത്കരിക്കുമ്പോൾ വ്യക്തിസമൂഹത്തോടേ താനേ ഇല്ലാതാകുന്നുവെന്നാണ് വേദാന്തത്തിന്റെ മൌലികസിദ്ധാന്തം.

പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ വ്യക്തിത്വത്തെ ശരിയായവുമായി ഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ് അവിടെ വ്യക്തിസമ

ഏകദേശം തമ്മിലുള്ള മിന്നത്തെയും മുഖ്യമേതും. അതോടൊപ്പം തുടർച്ചയായി നിൽക്കുന്നതിനുള്ള കഴിവും സാധിക്കും. അവരോട് ചേർന്നുനിൽക്കുന്ന “വ്യക്തിത്വം ശരീരനിഷ്ഠമാണെങ്കിൽ അത് നശ്വരമാണ്.... കള്ളകുടിയൻ മരിക്കുകയും കടി ഉപേക്ഷിക്കുകയും; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അയാളുടെ വ്യക്തിത്വം അതോടൊപ്പം നശിക്കുന്നു. അതുപോലെ മോഷ്ടാവിന് നല്ലവനാകാനും പാടില്ല; കാരണം, അവനും സ്വവ്യക്തിത്വം നഷ്ടപ്പെടും”.... ആരും അവനവന്റെ ശീലങ്ങൾ മരിക്കുകയും മാറിക്കൊള്ളണം; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വ്യക്തിത്വം പൊതുവെയാണ്. ഇനി, വ്യക്തിത്വം സ്തുതിനിഷ്ഠമാവാൻ തരമില്ലെന്നു കാണാം. എന്റെ തലയ്ക്ക് കനത്ത മരടികിട്ടിയപ്പോൾ കഴിഞ്ഞതെല്ലാം അൻ മനസ്സോടെ വിചാരിക്കുക. അപ്പോൾ സ്തുതിനിഷ്ഠമായിരുന്ന എന്റെ വ്യക്തിത്വം നശിച്ചു, അതുകൊണ്ട് ഇല്ലാതായി, എന്നു പറയണം. എന്റെ ശരീരത്തിലെ രണ്ടു മൂന്നു വർഷങ്ങൾ അൻ മാർന്നില്ല; അപ്പോൾ അൻ അത്രയും കാലം ജീവിച്ചിട്ടില്ല, സമൃദ്ധിയും വ്യക്തിത്വവും ഒന്നാണെങ്കിൽ അൻ മനസ്സോടെ ഇല്ലാത്തതായിപ്പോയി; എനിക്ക് മേൽയില്ലാത്ത ജീവിതകാലം അൻ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടില്ല തന്നെ! വ്യക്തിത്വത്തെ സംബന്ധിച്ച എത്രയും സങ്കീർണ്ണമായ ഭാഗ്യമാണിത്. നാമിപ്പോഴും യഥാർത്ഥ വ്യക്തികളായിട്ടില്ല; തത്സിദ്ധിക്കു യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ആ വ്യക്തിത്വമാകട്ടെ, അനന്ത സത്തയാണ്;— മനുഷ്യന്റെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപം..... മെലതന്റും മാത്രമാണ് വക്തി (പുരുഷൻ), അത് അനന്തം, അവിമർദ്ദം. അനന്തതയെ തുടർച്ചയായി പരിമേരിക്കാവാതെ. ഏകവും അനന്തവും അവിമർദ്ദവുമായ സർവ്വതന്നെ നിത്യമുള്ളത്, അതാണ് മനുഷ്യന്റെ യഥാർത്ഥവ്യക്തിത്വം, പുരുഷന്റെ യഥാർത്ഥസത്ത. ദൈവികമായ പ്രകൃതി മനുഷ്യൻ ഇന്ദ്രിയമുള്ളതായ യഥാർത്ഥപുരുഷനെ ആവിഷ്കരിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രയത്നമത്രേ. ഈ ആവിഷ്കാരം, വികാസോന്മുഖമായ പരിണാമം, ദൈവികപ്രാണബുദ്ധികളിൽ മാത്രമാണ്; ശുദ്ധമെതന്റായില്ല.”

ജർമ്മൻ തത്വചിന്തകനായ ഹെഗൽ (Hegel)

ആഗസ്റ്റ് 1963

ഈ വികാസോന്മുഖപരിണാമവാദത്തെ (Evolution Theory) തെറ്റായി വ്യഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. മനുഷ്യജാതി വികസിച്ചു വികസിച്ചു എല്ലാവരും പുണ്യനാരാകുന്നതുവരെ പരിണമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നാണ് ഹെഗലിന്റെ വാദം. പുണ്യതയെന്ന വാചാൽ അപരിമിതതയാണ്; വികാസമെന്നത് പരിമിതതയും. ഹെഗലിന്റെ വാദം, ഇപ്രകാരം, വ്യാഖ്യാതൃക്കൾക്കു മുമ്പാകെ നൽകേണ്ടതാണെന്നും, അതായത് നമ്മളെല്ലാം ‘അപരിമിതമായ പരിമിതനാകുക’മെന്ന്. ലോകത്തിലെ അധ്യാത്മശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം ഒരുപോലെ നിരാകരിക്കുന്ന വാദമാണിത്. മനുഷ്യൻ തന്റെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപത്തിൽനിന്ന്, അപരിമിതമായ പരമാത്മപദത്തിൽനിന്ന്, പരിമിതമായ മൃഗീയതയിലേക്ക് (ദൈവോത്ഥമാവതിലേക്ക്) അധഃപതിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും, ഈ ബന്ധനത്തിൽനിന്ന് മോചിക്കാനുള്ള യത്നമാണ് വർത്തമാനജീവിതമെന്നും അവ സിദ്ധിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ പരിമിതതയെ ‘പുലർത്തിക്കൊണ്ട് നമുക്ക് മരിക്കുകയും അപരിമിതതയെ പ്രാപിക്കാവതല്ല; നാം ഇന്ദ്രിയങ്ങളാൽ ബദ്ധരായിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം ഇവിടെ പുണ്യതാപ്രാപ്തി മരിക്കുകയും സംഭവമല്ലതന്നെ. ഇവിടെവെച്ച് പുണ്യത പ്രാപിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, നാം ഏതു വഴിക്ക് ഈ അവസ്ഥയിലേക്ക് കടന്നുവന്നുവോ, തദ്വിപരീതമാഗ്നേ പ്രയാണം ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നാം യഥാകാലം പുണ്യരാവുകതന്നെ ചെയ്യും. എന്നാൽ ഈ അപൂർണ്ണതയെ പരിത്യജിച്ചു അത് സാധ്യമാണ്. ത്യാഗം ഒന്നു മാത്രമാണ് ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്ക് ഉപായം. ത്യാഗമെന്ന പദത്താൽ പരിമിതമായ ഈ ‘സ്വ’ത്വത്തിന്റെ, വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ, വിനാശവും, അപരിമിതമായ യഥാർത്ഥപുരുഷത്വത്തിന്റെ സാക്ഷാത്കാരവുമാകുന്നു.

നിസ്സാരത്വം, അതായത് പരാർത്ഥജീവിതം, എന്നതാണ് എല്ലാ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളുടെയും മർത്ത്യപ്രധാനമായ ആശയം. ഈ നിസ്സാരത്വമെന്തെന്ന് മനുഷ്യൻ

സംസാരമനുഷ്ഠാനം അവൻ അനന്തപദം പ്രാപിക്കുന്നു, അതാണ് യഥാർത്ഥപുരുഷൻ. “നമ്മുടെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപം അപരിചിന്നത്തിലാണ്, പരിചിന്നത്തിലല്ല, എന്ന് ഇതിനാൽ സിദ്ധിക്കുന്നു.....സർവ്വവ്യാപിയും സർവ്വതോമുഖമായ പരമപുരുഷനാണ് നമ്മുടെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപം പറയുമ്പോൾ ജനങ്ങൾ നടുങ്ങുന്ന സർവ്വഭൂതങ്ങളിൽക്കൂടിയും വ്യാപരിക്കുന്നത് നിങ്ങളാണത്രെ, സർവ്വപാദങ്ങളിൽക്കൂടി നടക്കുന്നത് നിങ്ങളാണത്രെ; സർവ്വവനങ്ങളിൽക്കൂടിയും നിങ്ങളാണത്രെ അധിക്കുന്നു; സർവ്വ ഹൃദയങ്ങളിൽക്കൂടിയും നിങ്ങളാണത്രെ വേദിക്കുന്നു.” ഇതാണ് വേദാന്തസിദ്ധാന്തം. ഇന്നിവിടെ നിന്നു നോക്കുമ്പോൾ വ്യക്തികൾ സമുദായത്തിനും തമ്മിൽ വൈരുദ്ധ്യമെവിടെ? ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസം വഴി മനുഷ്യന്റെ യഥാർത്ഥവ്യക്തിത്വം, അഥവാ പൗരുഷം ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, വ്യക്തിഗതവും സാമൂഹ്യവുമായ വിദ്യാഭ്യാസലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കൃതമാകും.

പുരുഷവിധാനമാണ് വിദ്യാഭ്യാസലക്ഷ്യം.

ഇഹലോകജീവിതത്തിൽതന്നെ മനുഷ്യൻ തന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവത്തെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ തികച്ചും സാർത്ഥ്യമുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ യഥാർത്ഥവ്യക്തിത്വത്തെ അവന്റെ നേസ്സനും വാക്കിനും അതീതമായി സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട് സാമൂഹികം പറയുന്നു: “വാഗ്വൈഭവരിക്കൊണ്ടു മാത്രം എപ്പോഴും ദൃഢബോധമുള്ള വാക്കുവെച്ചു. ദൃഢസംസ്കാരങ്ങളെ ആധാരം ചെയ്യുന്നതിൽ വിചാരങ്ങൾക്കുപോലും മുന്നിലാണെന്നു സാക്ഷ്യമുള്ള; മുന്നിൽ രണ്ടുമാഗവും പുരുഷപ്രഭാവമാണ്.” അതായത്, ആത്മനിഷ്ഠമായ അവന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവമാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നു സാരം. നേതാക്കന്മാരുടെ ചിന്തകളും ഉപദേശവാണികളുടേയും പ്രത്യേക അവരുടെ വ്യക്തിമഹത്വമാണ്, ഇതുമാത്രം പ്രവേദിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നു. “അവരുടെ ചിന്താഫലമായി ലോകത്തിൽ ഇന്നേവരെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള യഥാർത്ഥചിന്തകൾ, നൂതനവും സാർവ്വമായ ആശയങ്ങൾ, ഒരു പിടിയെ ഉള്ള.” (ശേഷിച്ചു ബൃഹത്തായ തത്വജ്ഞാനസാഹിത്യങ്ങളെല്ലാം ആ

ചിന്തകളുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും വിശദീകരണങ്ങളും ആയി മറുത്തവർ രചിച്ചിട്ടുവരുന്നു). ആകയാൽ ഏല്പാത്തരും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും ശിക്ഷണസമ്പ്രദായത്തിന്റെയും ലക്ഷ്യം പുരുഷവിധാനം (Man-making; മനുഷ്യന്റെ ആത്മനിഷ്ഠമായ പ്രഭാവത്തെ ആവിഷ്കരിക്കൽ) ആയിരിക്കണം. അങ്ങനെ പുരുഷവിധാനകരംവണ്ണം സൃഷ്ടിക്കുന്നതായ ഒരുവൻ യഥേഷ്ടം എന്തും സാധിക്കാം.

പ്രാചീനഭാരതത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി—യോഗം.

പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ, മനുഷ്യന്റെ ആത്മനിഷ്ഠമായ പ്രഭാവത്തെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് സാധകങ്ങളായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നു കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമം നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ സാധനകളെ, അതായത് ധർമ്മങ്ങളെ, യഥാവിധി അനുഷ്ഠിച്ചാൽ ഏതൊരുവനും തന്റെ പൗരുഷത്തെ ആവിഷ്കരിച്ച് സമ്പന്നമാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് യോഗശാസ്ത്രം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. അതിലെ അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മർമ്മം. അത് സാർവ്വലൗകികമായി അഭ്യസിക്കപ്പെടാവുന്നതുമാണ്.

ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഭാരതാനിന്ദം അതാതിന്റെതായ അഭ്യാസമാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉള്ളതുപോലെ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും സ്വകീയമായ അഭ്യാസമാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്. ധർമ്മത്തിന്റെ, അതായത് മതത്തിന്റെ, പരമലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാനുള്ള അനുഷ്ഠാനപദ്ധതിയെ ‘യോഗം’ എന്ന് ഭാരതീയദർശനങ്ങളിൽ പറയുന്നു. അതായത്, പുരുഷപ്രഭാവത്തെ ആവിഷ്കരിച്ചു സമ്പന്നമാക്കുന്ന ധർമ്മമാണെന്നും, അഥവാ മനുഷ്യാനന്ദം തന്നെ ‘യോഗം’. യുക്ത—ഏകീഭവിക്കുക, കൂട്ടിയിണക്കുക—എന്ന സംസ്കൃതധാതുവിൽ നിന്നാണ് ‘യോഗ’ശബ്ദത്തിന്റെ വ്യുത്പത്തി. നമ്മുടെ പരമാർത്ഥസ്വരൂപമായ ഈശ്വരനെക്കുറിച്ച് നമ്മെ ഏകീഭവിപ്പിക്കുകയാണ് യോഗലക്ഷ്യം. മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിലുള്ള വൈവിധ്യവും തചിദഭേദവേദനസരിച്ച് യോഗത്തിന്റെ അഭ്യാസമാർഗ്ഗങ്ങളെ പലതായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ സാമാന്യേന താലേണ്ണമാണ്.

പ്രബുദ്ധകരളം

1. കർമ്മയോഗം: ഇശ്വരോപാസനാഭൂമിയിൽ ചെലുത്തുന്ന നിസ്സ്വാർത്ഥകർമ്മം. ഈ യോഗമാത്രത്തിൽ കൂടി മനുഷ്യൻ തന്റെ ദിവ്യമായ ആത്മസ്വരൂപത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു.

2. ജ്ഞാനയോഗം: ഇശ്വരന്റെ ഏതെങ്കിലും സഗുണരൂപത്തിൽ പ്രേമരൂപമായ ജ്ഞാനം ഈ യോഗവും ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിന് സാധനമാണ്.

3. രാജയോഗം: ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിന് യോഗ്യമാവുന്ന മനസ്സിനെ ശുദ്ധവും ഏകാഗ്രവുമാക്കുന്ന യമനിയമാദ്യഭ്യാസം.

4. ജ്ഞാനയോഗം: നിത്യരൂപങ്ങളെ വിവേചിച്ച് നിത്യമായ ആത്മസ്വരൂപമാണ് താൻ, എന്ന് സാക്ഷാത്കരിക്കുന്ന തത്ത്വവിചാരമാത്രം.

ഇശ്വരാനുഭവം ഏകകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് നൽകുന്നതിനായി നിന്നിരുന്നിട്ടുള്ളതും ഈ യോഗങ്ങളെല്ലാം. ഇവയെല്ലാം അന്യോന്യവിരുദ്ധമല്ല. ആരോടും സ്ഥിതിയിലോടുകൂടി ഇതിലേക്കുള്ള മാറ്റം അവലംബിച്ചാലും വെളിച്ചം പ്രാപിക്കാം. അഭ്യാസത്തിലാണ് വിജയം. ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിന് വേണ്ടി ഏതു യോഗം വഴിക്കായാലും നിരന്തരം യത്നിക്കുന്ന സാധകൻ മൂന്നു പട്ടവകൾ അവശ്യം കടന്നുപോകണം: ആദ്യശുദ്ധനും, പിന്നെ മനനം, മൂന്നാമത് അഭ്യാസം. ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കാൻ ആദ്യം അതപ്പറ്റി കേൾക്കണം. കേട്ടതെല്ലാം ഉടനടി മനസ്സിൽ തെളിഞ്ഞുവരില്ല. അപ്പോൾ, വീണ്ടും വീണ്ടും കേട്ട് ചിന്തിച്ച് മനസ്സിൽ ദൃഢമായി ഉറപ്പിക്കണം. ഇതാണ് മനനം. വാസ്തവത്തിൽ, മെമ്പന പഠിപ്പിക്കാൻ മറ്റൊരാൾ കഴിവില്ല; മറ്റൊരാൾക്ക് അവനവൻതന്നെയാണ് ഗുരു. ഏകദേശമായ ആ ഗുരുവിനെ ഉണർത്തി, ആ ഉണർച്ചയാൽ അനുഗ്രഹമായ കരണങ്ങളുടെ വ്യാപാരംകൊണ്ട് വസ്തുതകളെ ഗ്രഹിക്കാൻ സഹായിക്കുക മാത്രമാണ് ബാഹ്യഗുരു ചെയ്യുന്നത്. അപ്പോൾ ശിഷ്യൻ സ്വകീയമായ നിരീക്ഷ

ണസാക്ഷാത്കാരംകൊണ്ടും മനനംകൊണ്ടും ജ്ഞാനസമ്പന്നനായി ഭവിക്കുന്നുവെന്നാണ് യോഗശാസ്ത്രസിലാസം. ഇതിനെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടാണ് പ്രാചീന ഭാരതീയർ യോഗചാര്യന്മാർ പുരുഷവിധായകമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ശിക്ഷണം നൽകിയിരുന്നത്.

പുരുഷവിധായകമായ ശിക്ഷണം.

ജീവനെയാണ് പുരുഷശബ്ദംകൊണ്ടു വിവർത്തിക്കുന്നത്. ഓരോ ജീവനും സ്വഭാവേന ദിവ്യമാണ്, സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപമാണ്. സർവ്വേശ്വര്യങ്ങളും, സർവ്വശക്തികളും ഓരോ പുരുഷനും ആത്മസിലമാണ്. ഇതാണ് മനുഷ്യന്റെ ആത്മപ്രഭാവം, പുരുഷത്വം. പൗരസ്ത്യമായ ഈ പരിപൂർണ്ണതയെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനെയാണ് പുരുഷവിധാനം എന്നു പറഞ്ഞത്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം അതായിരിക്കട്ടെ, തദ്വിഷയമായ ശിക്ഷണങ്ങളെല്ലാം അതിനു സാധകമാകണം എന്ന് സ്പഷ്ടമാണ്, എന്നാൽ, ഇന്നത്തെ ശിക്ഷണരീതി ഈ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്ക് സാധകങ്ങളല്ലെന്നു, ബാധകതയായ അതിന്റെ ദോഷവശങ്ങളെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ പറയുന്നു, “നിങ്ങളുടെ തലച്ചോറിൽ കിത്തിനിറച്ച് ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ദഹിക്കാതെ കിടന്ന് ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കുന്ന കര ദുരന്തങ്ങളെ സംഗ്രഹിക്കുന്നതല്ല വിദ്യാഭ്യാസം. വൃത്താന്തഗ്രഹണവും വിദ്യാഭ്യാസവും ഒന്നാണെങ്കിൽ ഗ്രന്ഥശാഖകൾ മഹാവിപരീതം വിജ്ഞാനകോശങ്ങൾ ജ്ഞികളാണെന്നു പറയണം.....സാമാന്യജനങ്ങളെ ജീവിതയോധനത്തിന് സന്നദ്ധരാക്കാൻ സഹായിക്കുവാൻ വിദ്യാഭ്യാസം, സ്വഭാവദർശനവും ലോകസേവനബുദ്ധിയും സിദ്ധപരാക്രമവും കൈവരുത്താൻ വിദ്യാഭ്യാസം,—അത് ആ പേരിന് എങ്ങനെ അർത്ഥംകി?” അതുകൊണ്ട് സ്വാമിജി ദൃഢസ്വരത്തിൽ അനുശാസിക്കുന്നു, “സഭാവത്തെ ദൃഢീകരിക്കുന്നതും, മനോബലം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതും, ബുദ്ധിയെ വികസിപ്പിക്കുന്നതും മനുഷ്യനെ സാമൂഹ്യശീലനാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നതുമായ വിദ്യാഭ്യാസമാണ് നമുക്കവശ്യം....

.....എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസരീതികളുടേയും, എല്ലാ ശിക്ഷണസമ്പ്രദായങ്ങളുടേയും, ലക്ഷ്യം പുരുഷവിധാനമായിരിക്കണം.....എല്ലാത്തരം ശിക്ഷണങ്ങളുടേയും പരമലക്ഷ്യം മനുഷ്യനെ വളർത്തിയെടുക്കുകയാണ്.ഏതൊരുദ്യോഗത്താൽ ഇമ്മാശക്തിയുടെ പ്രവാഹവും അഭിവൃക്തിയും സംയതങ്ങളായിട്ട് സാഹചര്യത്തെ പ്രാപിക്കുമോ അതത്രേ വിദ്യാഭ്യാസം....ഇതന്യുകോണ്ടുള്ള മാംസപേശികളും ഉരക്കുകോണ്ടുള്ള സിരംബന്ധങ്ങളുമാണ് നമ്മുടെ നാടിനാവശ്യം; അപ്രതിരോധ്യമായ ഇച്ഛാശക്തി, വിശ്വാസത്തിന്റെ

നിശ്ചയരഹിതസുരഭിലക്ഷ്യം ചൂഴ്ന്നിറങ്ങിയെല്ലാ വാൻ കെൽപ്പുള്ള ഇച്ഛാശക്തി ആഴിയുടെ അടിത്തട്ടിലേക്കു ഇറങ്ങിയെന്ന്, മരണത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു പോലും പിന്തിരിയാതെ ഏതുവിധവും കാര്യം സായിക്കുന്ന ഇമ്മാശക്തി,—അതാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്.....പുരുഷവിധാനത്തിനനുരൂപമായതാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്.....സർവ്വമാം പുരുഷവിധാനത്തിനനുരൂപമായ വിദ്യാഭ്യാസമാണ് നമുക്കു വേണ്ടത്.”

(തുടരും)

ധർമ്മം .

(മാർച്ചിൽനിന്നു തുടർച്ച.)

ഇവിടെ ഈശ്വരവിശ്വാസികൾക്കു സ്വീകാര്യമായ ചില യുക്തികൾ പ്രസ്താവിക്കുന്നത് അസ്ഥാനത്തിലല്ല, ലോകത്തിൽ പ്രാണികളുടെ പ്രവൃത്തി ഒരു പോലെ ഇതന്നാലും ഫലം വിഭിന്നമായിരിക്കുന്നു. ഇതു പ്രകൃതിയുടെ പരിണാമഫലമാണെന്നു പറയാം. വെളിച്ചമില്ലാതെ ഇരുട്ടും ഇരുട്ടില്ലാതെ വെളിച്ചവും അനുഭവഗമ്യമല്ല. അതുപോലെതന്നെ സ്ഥിതിയില്ലാതെ ഗതിയും ഗതിയില്ലാതെ സ്ഥിതിയും ദുരൂഹമാണ്. അതുകൊണ്ട് പരിണാമസ്വഭാവമുള്ള പ്രകൃതിയും പരിണാമം കൂടാതെയുള്ള ഒരു പ്രളയാവസ്ഥയും സ്വീകരിക്കാതെ തരമില്ല. ഭരണം പ്രകൃതി: ശരീരീണാം വികൃതിർജീവിതമുച്യതേ. എന്ന കാളിദാസസ്മൃതി ഈ തത്വത്തെയാണ് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ ജഗദ്ഗോപാലനായ പ്രകൃതിക്കു വികൃതിയും ചയവുമാണ്. പ്രളയാവസ്ഥയിൽനിന്നും അതായത് ചേഷ്ടാഹിനമായ നിദ്രാതുല്യമായ സ്ഥിതിയിൽനിന്നും സർവ്വതു സർവ്വം പരിണാമശാഖിയാത വിശ്വപ്രപഞ്ചമായി ജഗദ്ഗോപാലനായ പ്രകൃതി പരിണമിക്കുന്നത് ചേതനമായ സർവ്വവിശ്വപരന്റെ അധികാരണത്താലാണ്. പ്രകൃതി പരിണമിച്ചില്ലെങ്കിൽ ജഗത്തിൽ വൈചിത്ര്യമില്ല, സർവ്വതന്നെയും ഈശ്വരൻ അധിഷ്ഠിതവ്യാപ്ത പഞ്ചം

വിചിത്രജഗത്തു നിർമ്മിതമാകയില്ല. അതെങ്ങിനെയാണ് ഈ ഉദാഹരണം വെളിവാക്കും. ബുദ്ധിമാനായ ശിശുവില്ലെങ്കിൽ വല്ല ദിക്കിലും കിടന്നു കല്ലും മരവും വിടുകയില്ല. കല്ലിനും മരത്തിനും പുറമേയാണല്ലോ ശിശു. ഈശ്വരൻ പ്രകൃതിയിൽ അന്തർലാഭിയാണ് എന്നുള്ള ദേഹം കാർത്താൽ മതി. അന്തർലാഭിയുടെ സത്തയാണ് ജഗത്തിന്റെ സത്ത, എൺപതടി ഉയരത്തിൽ തെങ്ങിന്റെ തുഞ്ചത്തിൽ തൂങ്ങുന്ന ഇളന്തിരിനകത്തു മുന്നാഴി അതൃതമുഖ്യമായ സ്വപ്നമഖമുഖമാണെന്ന് ഈശ്വരമൊഴി! ഈശ്വരനധിഷ്ഠിതമായ പ്രകൃതി സ്വതഃ പരിണമിക്കുകയിൽ പ്രളയം കഴിഞ്ഞു സൃഷ്ടി ഉണ്ടാകാൻ ഈശ്വരൻ വേണം. സത്ത പരിണാമശാഖിയാണ് പ്രകൃതിയെന്ന് നാം കാണുന്നു. അപ്പോൾ പ്രളയമേ ഉണ്ടാകയില്ല. നഷ്ടമേയായ അവസ്ഥയേയില്ല. അത് യുക്തി സംഗമമല്ലെന്ന് ആദ്യമേ പറഞ്ഞു. ഏതെന്നാൽ ഗതിയുണ്ടെങ്കിൽ സ്ഥിതിയുമാണ്. ഈശ്വരൻ വിധാതാവല്ല എന്നു പറയുന്നതായാൽ സംസാരസംഗരത്തിൽ ഉഴലുന്ന ജീവികൾക്കു സ്വപ്നമേയായ തന്മാത്രാ അനിഷ്ടമായവയെ എല്ലാം പരിഹരിച്ച് ഇഷ്ടമായത് മാത്രം വരിക്കാതെത്തു പ്രയാസം. അപ്പോൾ പ്രപഞ്ച

പ്രബുദ്ധകോളം.

ത്തിൽ ഉച്ചനീലമാവുമെ ഉണ്ടാകയില്ല. ആർക്കും ദുഃഖത്തിനും പ്രകാശമില്ല. ദുഃഖഹീനമായ അവസ്ഥ സ്പഷ്ടമാവേണ്ട വരികളെങ്കിൽ ആരെങ്കിലും ദുഃഖം സ്പഷ്ടമായ രേട്ടമോ? ഈ യുക്തിപ്രകാരം പ്രപഞ്ചം ഗേവല്ലീഖയാണെന്ന് സ്വീകരിക്കുന്ന പക്ഷം ഈശ്വരാധിഷ്ഠിതമായ പ്രകൃതി ചിലപ്പോൾ സൃഷ്ടി അവസ്ഥയിലും ചില സമയം പ്രലയാവസ്ഥയിലും നില്ക്കൊള്ളുന്നുവെന്നും പ്രാണികൾ പുണ്യപാപകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനു സ്പഷ്ടകൃടാതെതന്നെ പ്രേരിതരാകുന്നു എന്നും അതിനായി പുതിയ ജന്മം സ്വീകരിക്കുന്നു എന്നും പുണ്യപ്രേരകമായ ഗേവമ്മാസനത്തെ ബോധിപ്പിക്കുന്ന വേദശാസ്ത്രംദികൾ ഉള്ളവാനെന്നും അധ്യക്ഷനും അനുജനാവും മാത്രമായ സർവ്വേശ്വരൻ കർത്താണത്രയും ഫലഭോഗം ചെയ്യുന്ന പ്രാണികളിൽ വൈഷമ്യവും നൈസ്കർഷ്യവുമുള്ളവാനെന്നിരിക്കുന്നു. പ്രതിപാദിക്കാൻ കഴിയും. ഈവിധമാണ് ഭഗവാൻ നിത്യസിദ്ധമായ ധർമ്മമായിത്തീരുന്നത്.

ഭഗവൽപ്രാപ്തിക്കു ഭഗവാൻ തന്നെയാണ് ജീവൻ മുഖ്യസഹായം. വൈജ്ഞാണികരീതിയിൽ എന്തുതന്നെയാണ് ദാഹപരിഹാരത്തിനു മാത്രം. കിണറിൽനിന്നും പാത്രത്തിലാക്കി കയ്യിലെടുക്കുക എന്നത് കുടിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവൻ സാധിക്കാത്ത കാര്യം. അഥവാ ഉപായമാണ് ഇങ്ങിനെ സാധ്യധർമ്മം സ്വപ്രയത്നത്തെ മുഖ്യമായി അവലംബിക്കുന്നു. ഈ സാധ്യധർമ്മത്തെയാണ് ഏറിയകൂറും ശാസ്ത്രങ്ങൾ ബോധിപ്പിക്കുന്നത്. അത് അനുഷ്ഠാനത്തെ അപേക്ഷിപ്പിക്കുന്നു. അധികാരം ആസ്സദമാക്കിയെ അനുഷ്ഠാനം നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയും. അർത്ഥിത്വവും സാമർത്ഥ്യവും ജ്ഞാതകാരണങ്ങളാൽ മഴിവാക്കപ്പെടാത്തതുമാണ് അധികാരമെന്ന് മുൻപ് വിവരിച്ച് വിശ്രംഭംതന്നെ സമൂഹത്തിന് ശ്രേയസ്സുമാണ്. ധർമ്മത്തിന്റെ പ്രയോജനം ധാരണം അല്ലെങ്കിൽ പരസ്സരനായം ഉണ്ടാക്കുകയാണെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചു. ഇവിടെ ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവൃത്തി എന്നും നിവൃത്തി എന്നും രണ്ടു പടികളുണ്ടെന്നുള്ളതു വിസ്മരിക്കാൻ പാടില്ല. പ്രവൃത്തിധർമ്മം ജനസമുദായത്തെ ഏകസുഗ്രാമീക

മാക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നു. നിവൃത്തിധർമ്മം മോക്ഷഹേതുവായിത്തീരുന്നു. മോക്ഷം സമൂഹത്തിനു പൊതുവായ ലക്ഷ്യമല്ല. പരിപക്വമായ ചില വ്യക്തികളുടെ ആദർശമാത്രമാണത്. സർവ്വകോടീഭവങ്ങൾ പ്രവൃത്തിനിരതന്മാരാണ്. അർത്ഥകാമങ്ങളാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യം. യന്ത്രദാത്തന അനപിചേത് തത് പരസുവാചിനിത്യേത്—താൻതേടുന്നത് അനൃക്ഷം വേണ്ടതാണ് എന്ന ബോധമാണ് സമൂഹചിന്തയുടെ മൂലം. പ്രവൃത്തിധർമ്മം—സമൂഹത്തിന്റെ മദ്ധ്യമത്തിൽകൂടിയെ ഫലവത്താകൂ. അത് ഏകാന്തതയിലുറപ്പിക്കാവുന്നതല്ല. പ്രവൃത്തിനിഷ്ഠകൊണ്ടു പരിപക്വത വന്നവനേ നിവൃത്തനാകാനധികാരമുള്ളൂ. അർത്ഥകാമങ്ങൾ ആദ്യവും മോക്ഷം ഒടുവിൽ മാത്രം വിരളമായും സ്ഥാനം കാണുന്നത് അതുകൊണ്ടാണ്. പരസ്സരഹിതതയിൽപോലും കൂടാതെ പ്രവൃത്തി നടക്കുകയില്ല. വ്യക്തിയുടെ സുഖം സമച്ഛിഹിതത്തെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെ സമച്ഛിയിന്റെ ഉൽക്കർഷം വ്യക്തിയുടെ ഗുണത്തെ ആശ്രയിച്ചും ആണ് ഇരിക്കുന്നത്.

ഈ സംഗതി വ്യാകരണശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള വാക്യരചനയുടെ രീതിയെ ഉദാഹരണമാക്കി കുറേക്കൂടി വ്യക്തമാക്കാം. വിവക്ഷിച്ച അർത്ഥം പൂർത്തിയായ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനായി ചേർത്തിട്ടുള്ള പദങ്ങളുടെ സമൂഹമാണല്ലോ വാക്യം. കർത്താവ് ക്രിയ കർമ്മം വിശേഷണം മുതലായ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കുന്ന പദങ്ങളാണ് വാക്യത്തിന്റെ ഘടകങ്ങൾ. ചില ഭാഷകളിൽ പദങ്ങൾക്ക് ജന്മസിദ്ധമായ ഉദ്യോഗമുണ്ട്. മറ്റു ചില ഭാഷകളിൽ വാക്യത്തിലെ നിവൃത്തി അനുസരിച്ച് ഉദ്യോഗം മാറുന്നു. അതുകൊണ്ടു ജന്മനാ നാമമെന്നും ക്രിയയെന്നും വിശേഷണമെന്നും മറ്റും പേരു പതിപ്പിക്കുന്ന പദങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷുപോലെയുള്ള ഭാഷകളിൽ കുറവാണ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒരേ രൂപത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ സ്ഥാനത്തിന് അനുഗുണമായ പല പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്ന പദങ്ങളുണ്ട്. ഉൽഭവത്തിൽതന്നെ നാമം ക്രിയ വിശേഷണം എന്നിവിധം ജാതി തിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയും അതാതു പ്രവൃത്തി ചെയ്

യുണവയുമായ പടങ്ങും സംസ്കൃതത്തിലുണ്ട്. അവ കേവലം വേറെ വേറെ വേഷമുള്ളതായിക്കാണാം. ഇതുപോലെ ജനനാനിശ്ചയിച്ച ധർമ്മങ്ങളും സ്ഥാനംപോലെ വന്നുപോയ ധർമ്മങ്ങളും ഉദാഹരണമായി സഭയായ ഘടകങ്ങളായ വ്യക്തികളിൽ കാണാൻ കഴിയും. ഒരു സൂചിയുടെ മുഖത്തു് ഖക്കം മൈവട്ടുതന്മാർക്ക് ഒന്നിച്ചു നൃത്തം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞാലും ഒരേ ഇരിപ്പിടത്തിലിരുന്ന് ഒരേ സമയം പത്തുപേർക്കു് ഒരേ ജോലി ചെയ്യാൻ സാധ്യമല്ല. ഒരു വാചകത്തിൽ കർതുപദം നേതാവായതെ തരമില്ല. അടുത്തു ക്രിയപദത്തിനു പ്രധാനമന്ത്രിസ്ഥാനമേ ലഭിക്കൂ. മറ്റുള്ള പടങ്ങുകൾക്കു് മറ്റു രാജ്യാംഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനം തീർച്ചയായുമുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ ഒരു വാക്യത്തിലെ നാമമോ വിശേഷണമോ മറ്റൊന്നിൽ ക്രിയയോ നാമമോ ആയി പണിയെടുത്തെന്നു വരാം. ഒരേ സമയം ഒരേ വാക്യത്തിൽ പല പടങ്ങും സമപ്രധാനമായാൽ ആ വാക്യം നിരർത്ഥകമോ ചൊറും വികാരസ്പർശകം മാത്രമോ ആകാതെ തരമില്ല. പടങ്ങളുടെ ഈ പരസ്പരസാപേക്ഷതയ്ക്കായും വിശേഷ്യവിശേഷണബന്ധത്തേയും ഉച്ചനീചഭാവത്തെയുമാണ് അന്യയെന്നു പറയുന്നതു്. മനുഷ്യസമൂഹത്തിലും ഈ ഗുണപ്രധാനഭാവം അനിവാര്യമാണ്. വാക്യം നിരർത്ഥകമാകാതിരിക്കാൻ ഏതുവിധം അന്യയും ആവശ്യമോ അതുപോലെ ജനസമൂഹം സഹമുഖ്യവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനും പരസ്പരനന്യം ആവശ്യമാണ്. ജനസമൂഹത്തിലുള്ള പരസ്പരബന്ധത്തെയും ഒരേ മനുഷ്യരുടേയും സ്ഥാനത്തെയും കർത്തവ്യത്തെയും നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള വഴിയാണ് ധർമ്മം. നിയതമായ സ്ഥിതി ക്രമമില്ലെങ്കിൽ അക്രമങ്ങൾ കൂട്ടായി നിന്ന് പടവും, പടങ്ങൾ വരിയായി കൂടി വാക്യവും, വാക്യങ്ങൾ ചേർന്ന് മഹാവാക്യവുമായില്ല. കിടംബം, ഗോത്രം, ഗ്രാമം, രാജ്യം ഇവയെല്ലാം ഇങ്ങനെ പരസ്പരമന്യമായിട്ട് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളവയാണ്. ഒരേ വലിപ്പവും ഭാരവുമുള്ള പത്തു ഗോളികൾ അറയ്ക്കു ചേരുന്ന ആദ്യം വലിപ്പവുമുള്ള പത്തു കിഴികളുള്ള ഒരു പലകമേൽ യഥാസ്ഥാനം നിർത്താൻ ഒരു മിനിറ്റിൽ സാധിക്കും. പല വലിപ്പവും അകലവുമുള്ള പലരും ഉണ്ടകളെ ക്രമപ്പെടുത്തി യ

ഥാതാഗ്യം യഥാസ്ഥാനം വിവിധമായ പലകകളുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിന് വളരെ സമയം വേണം. വൈവിധ്യപൂർണ്ണമായ മനുഷ്യസമൂഹത്തിലെ ഒരേ അംഗങ്ങൾക്കും യഥാർത്ഥം സമുചിതമോ പ്രായോഗികമോ ആയ കർത്തവ്യവും സ്ഥാനവും പ്രവൃത്തിയും നൽകി ഹാനി കൂടാതെ ഭാരോത്തരങ്ങളെയും ഉൽകർഷ്ടവും സമഷ്ടിയുടെ സംരക്ഷണവും സമ്പാദിക്കുന്നതു് ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമല്ല. അതിനുള്ള ശക്തിയാണ് ധർമ്മം എന്നു പറയുന്നതു്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ധർമ്മം ജഗൽസ്രഷ്ടാവിന്റെ ശാസനംതന്നെയാണെന്നു് ആസ്തികന്മാർ പ്രശംസിക്കുന്നതു്. മതത്തെത്തന്നെയും ധർമ്മം എന്ന ഒറ്റപദംകൊണ്ടു് കുറിക്കുന്നതും ഈ കാരണത്താലാണ്. ബുദ്ധമതക്കാർ തഥാഗതന്റെ ധർമ്മിക ചിന്തകളായും പ്രവൃത്തികളുടേയും വിഷ്ണു നിത്യമായ ധർമ്മകായരൂപത്തിൽ എന്നും നില്ക്കുന്നു എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുമതവും ഇസ്ലാമും—അവയുടെ ദിവ്യഗ്രന്ഥങ്ങളായ ബൈബിളും ഖുറാനും ദൈവികശാസനമാണെന്നും അവ മാനവക്ഷേമത്തിനുള്ള നിത്യശാസനം നൽകുന്നു എന്നും വിശ്വസിക്കുന്നു.

മുൻപറഞ്ഞ മൂന്നു മതങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഹിന്ദുമതവും നിത്യവും അപൗരുഷേയവുമായ വേദശാസിയെ ധർമ്മമൂലമായിക്കരുതുന്നു. ശ്രേയോമാഗ്ധത്തിൽ ഇവയെല്ലാം സ്ഥലവും സമയവും സന്ദർഭവുംപോലെ സാഹായ്യം നൽകാൻ കഴിവുള്ളവരാണ്. ഈ ഖണ്ഡികകളിൽ ഇവയെല്ലാം പൊതുവായുള്ള മുഖ്യതത്വങ്ങളെ ഖണ്ഡിതമാക്കിത്താവഴം ഗ്രഹിക്കത്തക്കവിധം പ്രതിപാദിക്കാനാണ് ശ്രമം. എന്നിരുന്നാലും ഭാരതീയരുടെ പ്രാചീനസംസ്കാരമുഷ്ടിയിൽ ധർമ്മത്തിന്റെ സ്വരൂപമെന്തെന്നു കേൾക്കുവിട്ടു വിസ്മയിക്കുന്നതു് അസ്ഥാനത്തിലല്ല. സിദ്ധധർമ്മമെന്നും സാധുധർമ്മമെന്നുമുള്ള വിഭജനത്തെപ്പറ്റി മുൻപ് പ്രസ്താവിച്ച ഭഗവാൻതന്നെയാണ് വേദാവിഷ്ണുരണം മൂലം ധർമ്മപ്രമോപകനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതെന്നാണ് ഭഗവതസിദ്ധാന്തം. ധർമ്മമൂലം ഹിന്ദു ഭഗവാൻ സർവ്വവേദ

യോ നരി: എന്ന ഭാഗവതത്തിലെ നാരദവചനം സ്മരിക്കേണ്ടതാണ്. മിഥുനം സകന്താർ വേദം അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അപൗരൂഷേയമെന്നും സമാധിപ്പെട്ടു. ഈ ശാസ്ത്രം സമുദയത്തിൽ വേദത്തിന്റെ മഹത്വത്തിൽ നിന്നാണ് അവർ അനുഭവിക്കുന്നത്. ഭാരതം കല്പത്തിന്റെയും ആരംഭത്തിൽ മുൻപിലുണ്ടായിരുന്ന സ്മരണകൊണ്ട് സ്രഷ്ടാവായ ഈശ്വരൻ വേദം പ്രകാശിപ്പിച്ചു എന്ന് വേദാന്തികൾ നിഗമനം ചെയ്യുന്നു. നൈതായികന്മാരാകട്ടെ സമുദയമായ ഈശ്വരൻ നേരിട്ടതന്നെ വേദം ഉപദേശിച്ചു എന്ന് പറയുന്നു. ഏതായാലും വേദത്തിനുള്ള ലോകാതിതമായ വേദപ്രാമാണ്യം ഇവരെല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നു. വേദം അനന്തമാണ്. ഇന്ന് അറിവില്ലെങ്കിലും അധികം ഭാഗം വേദം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെന്ന് അതിർത്തിയെ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ധർമ്മനിയമങ്ങളെല്ലാം നിത്യമാണെന്നുള്ള ബോധം വേദത്തിന്റെ നിത്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണിരിക്കുന്നത്. ഇതിഹാസങ്ങളും പുരാണങ്ങളും സ്തുതികളും മറ്റും വേദത്തിന്റെ പ്രാമാണ്യത്തോടു വിരുദ്ധമല്ലെങ്കിൽ മാത്രമേ സ്വീകാര്യമാകൂ. അവ വേദത്തിന്റെ വിശദീകരണം മാത്രമാണ്. ശ്രുതിയും സ്തുതിയും കൂടാതെ ശിഷ്യോപാദേശം ധർമ്മനിയമമായ ഒരു മനുഷ്യന്റെ മനസ്സാക്കിയും ധർമ്മപ്രമാണമായി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മനസമുദായത്തിൽ ദേശകാലങ്ങൾ അനുസരിച്ചുവരുന്ന ആവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റുന്നതിനും വേദത്തിന്റെ പരമപ്രാമാണ്യം നിവർത്തിക്കുന്നതിനും ഈ ഭാവനകൾ എല്ലാം ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇത്രയും അസാധാരണമായ പ്രാമാണ്യവും അലൗകികമായ സ്ഥാനവും വേദത്തിന് ലഭിച്ചതുകൊണ്ട് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രയോജനം എന്താണ്. പ്രത്യക്ഷമായ അനുഭവമോ കൊണ്ട് സിദ്ധിക്കുന്ന അറിവിനെ ബലപ്പെടുത്താൻ നിത്യമായ അപൗരൂഷേയമോ ആയ വേദത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ല. കാണുകയും കേൾക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുമ്പോൾത്തന്നെ അവയെപറ്റിയുള്ള പ്രാമാണ്യം ഉളവാകുന്നതുകൊണ്ട് അവയെപറ്റി വേദം പുതുതായി ഒരു അറിവും നൽകുന്നില്ല. അതുപോ

ലെതന്നെ നിത്യവും ശാരീരികപ്രവണകൊണ്ട് നാം ചെയ്യുന്ന ആഹാരാദി ക്രിയകൾക്കും വേദവിധിയുടെ ആവശ്യകതയില്ല. പ്രകൃതിതമായ ഒരു പ്രേരണയുടെ ആവശ്യകത പ്രകൃതിയും നാം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട കൃത്യങ്ങളിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. എങ്കിലും വേദത്തിലെ വിധിപ്രകാരം നാം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട കൃത്യങ്ങൾ ലൗകികസാമഗ്രികളെക്കൊണ്ട് ഈ ജീവിതത്തിൽ നിവൃത്തിപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് വേദത്തിന്റെ പ്രാമാണ്യം വെറും ആദ്ധ്യാത്മികകാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല ലോകത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളിൽക്കൂടി തള്ളി നിൽക്കുന്നതായി കാണാൻ കഴിയും. ഒരു വേദവിധിപ്രകാരമുള്ള അനുഷ്ഠാനം പ്രത്യക്ഷമായി ഒരു ലൗകികശ്രേയസ്സിന് കാരണമാകുന്നതായി അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും ആ അനുഷ്ഠാനം വേദവിധിപ്രകാരമാണെങ്കിൽ അലൗകികമായ ശ്രേയസ്സിന് നിശ്ചയമായും സാധനമായിത്തീരുന്നു എന്ന് ബോധം വേദത്തെ പ്രമാണാചാര്യമായി സ്വീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മാത്രമേ സിദ്ധിക്കുന്നുള്ളൂ. വേദത്തിലുള്ള ഈ ശ്രദ്ധ അതിരുകവിഞ്ഞ് പൗരോഹിത്യപ്രാമാണ്യമായി ചില കാലഘട്ടങ്ങളിൽ പരിണമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വേദം അലൗകികമായ ശ്രേയസ്സിനുള്ള ഉപകരണമാണെന്ന ബോധം മനുഷ്യനെ പലവിധത്തിലും ഉയർത്തുന്നതിന് കാരണമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. നീതി, നീയമം, സൽഗുണം, പുണ്യം, കർമ്മവും, ഇവ മൂലം ശ്രേയസ്സിന് സമ്പാദിക്കുന്നതിന് ഉൽസുകനായ മനുഷ്യൻ അനുഷ്ഠാനവും അനുഷ്ഠാനവും ആചാരപാലനവും ആചാരഹിതവും മറ്റും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എന്താണെന്ന് ഒരു നിസ്തർക്കത്തിൽ എന്തെങ്കിലും സന്ദർഭം വരുമ്പോൾ എല്ലാം ആപേക്ഷികമാണെന്ന സങ്കല്പിച്ച് മോഹകാലഘട്ടത്തിൽ വീണ്ടും ഭ്രമിക്കുന്നതായി നാം കാണുന്നു. നേരേമറിച്ച് ഇന്ന് അനുഷ്ഠിച്ച പ്രവൃത്തിയും ഭാവിയ്ക്കിൽ വരാൻ പോകുന്ന—ശ്രേയോരൂപമായ ഫലവും ഇന്ദ്രിയഗ്രാഹ്യമല്ലാത്ത ഒരു അപൂർവ്വശക്തിയുടെ ഫലമാണെന്നും ആ അപൂർവ്വം അല്ലെങ്കിൽ സംസ്കാരം വിധിപ്രകാരമുള്ള കർമ്മാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന

ഒരു ഫലമാണെന്നും ഉറപ്പുള്ളവക്ക് കർത്തവ്യത്തിൽ ഭ്രമം ഉളവാകുന്നില്ല.

ഒരു സൽപ്രവൃത്തിതന്റെ വികാരരൂപീകരണമായി ചെല്ലാൻ കഴിയും. തന്റെ അടുത്തുവന്നു നില്ക്കുന്നവരിൽ പിടിച്ചുക്കൊണ്ട് പൈസ കൊടുക്കുന്നത് ഒരു ഉപദ്രവം ആകുന്നതിനോ അയാളുടെ കയ്യെത്താത്തതായി കഴിയുന്ന സഹായം തന്നെ ചെയ്തു എന്ന തൃപ്തി നേടുന്നതിനോ ആയിരിക്കാം. ഈ രണ്ട് ഉപാധികളും കാലദേശം, പുരുഷഭേദം, അവസ്ഥാഭേദം ഇവയനുസരിച്ചു പ്രേരണ നൽകുന്നതായും നൽകാതിരിക്കുന്നതായും കാണാം. ലൗകികമായ ഒരു ക്ഷണികതൃപ്തി ധർമ്മത്തെ തന്റെ “ധർമ്മ”പ്രാപ്തിക്ക് ഉപാധി ആക്കുന്നതല്ല സഹായിക്കുന്നില്ല. പിടിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നുള്ളത് എന്തിനായിട്ടുള്ള ഒരു കൃത്യമാണെന്നും ആ കൃത്യം നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ അത്താഴ്വ് പണവും ആർജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ആ പുണ്യകൃത്യം എന്നിൽ ശ്രേഷ്ഠതയും ശുദ്ധിയും സമ്യഗ്നിതവും മനോഹരവുമായ ഉത്തരവ് എന്റെ ദാവിശ്രേയസ്സിനു കാരണമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നും ഉള്ള വിശ്വാസമാണ് ആ ദാനം ധർമ്മകൃത്യമാക്കിത്തീർത്തത്. തന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽനിന്നുണ്ടായ അപൂർവ്വം ആണ് ഇതിനു കാരണമായിത്തീർന്നത്. നിതിയും ധർമ്മവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം—ഇവിടെയാണ്. ദുഷ്ടകാരണം കൊണ്ടുമാത്രം നിതി പാലിക്കാം. ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തിന് അല്പമധ്യമായ കാരണം ആവശ്യമാണ്. ഇവിടെ യുക്തിയെ മാത്രം ആശ്രയിച്ച് സദാചാരം സാധ്യമല്ലെന്നു ദിവസവും നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. അഭിപ്രായം പറയാൻ അർഹയുള്ളവരുടെ തീരുമാനം തന്നെ അത്യന്തം വിശ്വസിക്കേണ്ടതായി കാണാൻ കഴിയും. ഉറപ്പായ ഒരു തീരുമാനം പലപ്പോഴും പ്രബലവും ദുർബ്ബലവുമായ യുക്തികളുടെ പോരാട്ടത്തിൽ പെട്ടു കഴിഞ്ഞിട്ട് കർത്തവ്യമുൾക്കൊള്ളാൻ പറ്റാത്തതാണ്. പ്രതിക്ഷണം ഇളക്കിനിൽക്കുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിൽ പ്രത്യക്ഷയുക്തികളെല്ലാം ഏതും പിടിയുമില്ലാത്ത ഒരു നില സൃഷ്ടിക്കുന്നതു കാണാം. അതുകൊണ്ടാണ്

നിത്യമായ ശ്രമിക്കു സർവ്വപ്രാധാന്യവും അതിന്റെ വിശദീകരണമായ സ്തുതിയും സദാചാരത്തിനും മനസ്സാക്ഷിക്കും ശ്രമമുണ്ടായ പ്രാമാണ്യവും നൽകാൻ കാരണം. ഇങ്ങനെ ഒരു കാലത്തോ ദേശത്തോ ഉള്ള വ്യക്തിയും അനാദികാലം മുതലുള്ള വേദവും ചരിത്രകാവത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അതിന്റെ വിവരണങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വിരുദ്ധതയെ മാറ്റി വ്യക്തിപരമല്ലാത്തതും എല്ലാക്കാലത്തും അനായിക്കുന്നതും ആയ സത്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ധർമ്മത്തെ നിശ്ചിതമെന്നതിനുള്ള ശ്രമം നമ്മുടെ പ്രാചീനസംസ്കാരത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നതായി കാണാൻ കഴിയും.

വേദം അജ്ഞാതജ്ഞാപകമാണെന്നു പറഞ്ഞു. സംയതന്മാരും വിനീതന്മാരും ദംഭം മോഹം മോഹം മറയ്ക്കിയില്ലാത്തവരും വേദത്തെ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവരുമായ വൃദ്ധന്മാർ പറയുന്നതും വേദംപോലെതന്നെ പ്രമാണമാണ്. ശ്രമിയും സ്തുതിയും ആപ്തവാക്യവുംകൊണ്ട് സിദ്ധിച്ച അറിവും കർത്തവ്യത്തിലേക്കുള്ള പ്രേരണയും ആത്മശ്രേയസ്സിനു കാരണമായ സംസ്കാരം നമ്മിൽ ഉളവാക്കുന്നു. ഈ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും അനുഷ്ഠാനം മൂലം ധർമ്മവും പുണ്യവും അറിയുടെ ഫലമായ ശ്രേയസ്സും ഉളവാകുന്നു. ഇതാണ് വൈദികതയുടെ അടിസ്ഥാനം. സാധാരണമായി നീതി ന്യായങ്ങൾ വിധിക്കുന്നത് ചുരുക്കെയുള്ള പ്രവൃത്തിയെ മാത്രം ആസ്പദമാക്കിയാണ്. തൊണ്ടിയിടാടുകിട കള്ളനെ പിടിച്ചെടുക്കൽ മാത്രമേ മോഹണം തെളിയിക്കുകയുള്ളൂ. ഒരുവനെ കള്ളനാക്കിത്തീർക്കാൻ വേണ്ടി തൊണ്ടിയിടാത്തവനെ വെട്ടിക്കൊല്ലുകയോ അയാളിൽ കെട്ടിയിടുകയോ അയാളെ കള്ളനാണെന്നു കള്ളതെളിവുമൂലം പ്രതിപാദിക്കാനും കഴിയും. എന്നാൽ ധർമ്മമാകട്ടെ മനുഷ്യന്റെ ഉദ്ദേശത്തോണ് ആദ്യംതന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നത്. അന്തഃ പ്രമന്ന പാപാനന്ദം ശാസ്ത്രം വൈദവസ്വതോ യമഃ മഹാപാതകങ്ങളും ഉപപാതകങ്ങളും ചെയ്യാനുള്ള സങ്കല്പംതന്നെ ഒരുവനെ ധർമ്മദൂഷണമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതുപോലെ സ്വധർമ്മപാലനവും

പുണ്യവ്രതപരിശീലനവും ഒരുവനെ ഈശ്വരപ്രീതിക്കു വേണ്ടി ആത്മഗുണമുള്ളവനാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഇവിടെ സ്വധർമ്മം എന്ത് എന്നുള്ളതും ഉത്ഭവിക്കുന്നു. വേദം വിധിക്കുന്നതു ധർമ്മവും നിഷേധിക്കുന്നതു അധർമ്മവും എന്നും വിഹിതാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ട് ആത്മശ്രേയസ്സിനു സാധനമായ പുണ്യവും പ്രതിഷിദ്ധമാകണം കൊണ്ട് പരമനകാരണമായ പാപവും ഉണ്ടാകുന്നു എന്നും ഇവയെല്ലാംഹേതു അനുഷ്ഠയമായ കൃത്യം വേദം മുഖമാണോ അല്ലയോ എന്നുള്ളഉപാധിയെ ആശ്രയിച്ചാണ് ഇരിക്കുന്നതെന്നും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. ഇവിടെ വേദമുഖം എന്ന പദത്തെതിൽ വേദത്തെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള സദാചാരവും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

മനുഷ്യന്റെ കർമ്മവൃത്തേ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന ധർമ്മം ജീവിതത്തിൽ ഉടനീളമുള്ള കർമ്മങ്ങളെയും ബന്ധങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. തന്നോടു തന്നെയുള്ള കർമ്മവൃത്തളെയും സഹജീവിയോടുള്ള കർമ്മവൃത്തളെയും ഇഹലോകം വെടിഞ്ഞ പൂർവ്വികരോടുള്ള കർമ്മവൃത്തളെയും ഈശ്വരനോടുള്ള കർമ്മവൃത്തളെയും എല്ലാം ധർമ്മം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ആചാരം, വ്യവഹാരം, പ്രായശ്ചിത്തം, ആശൗചം ഇവയെല്ലാം ധർമ്മത്തിന്റെ പരിധിയിൽ പെടുന്നു. ശിഷ്യന്മാർ പ്രശംസിക്കുന്ന കൃത്യങ്ങളെല്ലാം സദാചാരം. അവർ അനുമാദിക്കാത്തവ ദുരാചാരവും അനുമാദവും. കടംബം വിവാഹം കലധർമ്മം മുതലായവയെല്ലാം ആചാരത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സ്ഥാപനവും ജംഗമവുമായുള്ള വസ്തുക്കളെപ്പറ്റിയുള്ള വ്യവസ്ഥ, പൈതൃകസമ്പത്തിന്റെ ഓയക്രമം, അധർമ്മപ്രവൃത്തിക്കുള്ള ദണ്ഡം മുതലായവ വ്യവഹാരത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. വിധിഹീനമോ പ്രതിഷിദ്ധമോ ആയ പ്രവൃത്തികളുടെ ലഘുത്വവും ഗുരുത്വവും അവയുടെ വിധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രായശ്ചിത്തത്തിൽനിന്നും നിശ്ചയിക്കണം. ഇപ്രകാരം ഇന്ന് നിതിനൂറുകോടതികളിലും സനാതവ്യവസ്ഥകളിലും കാണുന്ന നിയമങ്ങളിൽ മുഖ്യമായവയെല്ലാം എന്നും മറ്റും പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമുദായചരിത്രത്തിലെ ഒരു പ്രാമാണ്യം മാത്രമായി കരുതാതെ

തന്ത്രകാലത്തെ ജനസമുദായത്തിന്റെ അഭിപ്രായഗതിയെന്നു മാത്രം കരുതാതെ നിത്യവും അഭ്യേദ്യവുമായ ഒരു ലക്ഷണം നൽകി ഭാരതം വ്യക്തിക്കും ജനസമുദായത്തിനു മുഴുവനും നിർദ്ദിഷ്ടമായ ലക്ഷ്യവും അതിലെത്തിച്ചേരുന്നതിനു നിഷ്ഠാർത്ഥമായ മാർഗ്ഗവും ശാസ്ത്രപരമായ ധർമ്മപ്രമാണവും നൽകുന്നുണ്ട്.

ആദ്യംതന്നെ സാമാന്യധർമ്മമെന്നും വിശേഷധർമ്മമെന്നും രണ്ടുപ്രകാരത്തിൽ ധർമ്മസ്വരൂപം നിശ്ചയിക്കാം. സാമാന്യധർമ്മങ്ങൾ പൊതുവിൽ മാനവവർഗ്ഗത്തെ മുഴുവൻ ഏതു കാലത്തും സംബന്ധിക്കുന്നവയാണ്. സാമാന്യധർമ്മങ്ങൾ പാലിക്കാത്തവൻ വിശേഷധർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനുള്ള യോഗ്യത ഉണ്ടാകുന്നില്ല. സർവ്വമാനവരും സാമാന്യധർമ്മങ്ങൾ ആദ്യംതന്നെ സ്വധർമ്മമായി പാലിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഒരു വിട്ടിനുള്ളിൽ പ്രാവേശിച്ചതിനു ശേഷം മാത്രമാണ് തനിക്കു വേണ്ടി ഏതു മുറിയാണു് സ്വീകാര്യമെന്നു ആലോചിക്കുക. വിശേഷധർമ്മങ്ങൾ ചില മനുഷ്യരെ മാത്രമോ അവൻ ചേർന്ന കൂട്ടത്തോടോ, അവരുടെ അവസ്ഥയോ ഗുണത്തോടോ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ എല്ലാം സമന്മാരായി ജനിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള പ്രത്യക്ഷവിരുദ്ധമായ മൂഢാവാക്യത്തെ അവലംബിച്ചല്ല സനാതനധർമ്മതത്വങ്ങൾക്ക് പ്രചാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ജനതയിൽ ചിലർ വൈദ്യന്മാരും ചിലർ രോഗികളും ചിലർ—സംസ്കരിച്ചു് വേഗം ഉയർന്നു നില്ക്കുമ്പോൾ നയിക്കപ്പെടാവുന്നവരും മറ്റു ചിലർ കാലാന്തരത്തിൽ യോഗ്യമായ പരിശീലനം കൊണ്ടു മാത്രം ഉൽകൃഷ്ടം പ്രാപിച്ചിരിക്കപ്പെടാവുന്നവരുമാണ്. ചിലർ ജന്മനാതന്നെ ഭക്തരാകുവാൻ ഉന്നതവും അറിവും നൈപുണ്യവും സാമീപ്യംകൊണ്ടു് തങ്ങളിലേക്കു ആകർഷിക്കുന്ന പ്രകൃതിയുള്ളവരാണ്. മറ്റുചിലർ ഉപ്സവങ്ങളിൽ കിടന്നു കല്ലുപോലെ എത്ര സമയംകൊണ്ടും ഉപ്സവം വ്യാപിക്കാതെ പ്രകൃതിയുള്ളവരാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള തത്വങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സനാതനധർമ്മം വിശേഷധർമ്മങ്ങളെ

ഒരു മനുഷ്യന്റെ പ്രകൃതിയും കാലവും ദേശവും അനുസരിച്ചു സ്ഥിരപ്പെടുത്തി സമുദായത്തിൽ മനുഷ്യന്റെ നില നിശ്ചയിക്കുന്ന വസ്തുതയ്ക്കും വീച നിശ്ചയിക്കുന്ന ആശ്രയയ്ക്കും വിശേഷധർമ്മങ്ങളാണ്. അതുപോലെതന്നെ വസ്തുതയും ആശ്രയത്തെയും ആസ്പദമാക്കിയുള്ള വസ്തുശ്രമയ്ക്കുള്ള പ്രകാശമാകുവാൻ യജമാനൻ ഭൂതൻ തുടങ്ങിയ ഉപാധികളെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഗുണധർമ്മങ്ങളും, ജവർ ചൊരേണ തായിട്ടുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം തുടങ്ങിയ നിമിത്തധർമ്മങ്ങളും, എല്ലാം വിശേഷധർമ്മങ്ങളാണ്. വിശേഷധർമ്മങ്ങളുടെ പാലതം മുഖം മനുഷ്യൻ വേഗം

ഉന്നതി പ്രാപിക്കുന്നു എന്നു ശാസ്ത്രം ഖോഖി
ക്കുന്നു. അധികമായി ഉയർന്ന ക്ലാസ്സുകളിലേക്കു ത
ന്നെ സമ്പാദിച്ച യോഗ്യത മൂലം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു
കുറവും കിട്ടുന്നതുപോലെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ശ്രേഷ്ഠത
യുള്ള ജീവിതം സമ്പാദിക്കുന്നതിന് വണ്ണയർത്ഥങ്ങളും
ആശ്രയർത്ഥങ്ങളും സ്വഹായകമായിത്തീരുന്നു. എ
ന്നാൽ ഉപയുക്ത ആധാരമായിരിക്കുന്നത് സാമാന്യയർ
ത്ഥമായിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പുസ്തകത്തിൽ അവയെ
പറ്റിയാണ് അധികം വിവരിക്കുന്നത്. (തുടരും)

സ്വാമി വിമലാനന്ദ.

സപ്തംബർ 1963

പ്രബുദ്ധകേരളം

ഉഷിഷ്ഠത! അഗ്രത! പ്രാപ്യ വരാൻ നിബന്ധത!
വിദ്യയാ അമൃതം അശ്നതേ

കാലടി [എറണാകുളം ഡിസ്റ്റ്രിക്ട്] കേരളം

PRABUDDHA KERALAM

ADVERTISEMENT RATES

		ORDINARY INNER PAGES		
		FULL PAGE	HALF PAGE	QUARTER PAGE
12 insertions in 12 months	:	Rs. 750	Rs. 400	Rs. 275
6 insertions in 9 months	:	Rs. 400	Rs. 220	Rs. 150
3 insertions in 6 months	:	Rs. 210	Rs. 120	Rs. 80
ONE INSERTION	:	Rs. 75	Rs. 45	Rs. 30

COVER PAGES

		BACK COVER		2ND COVER		3RD COVER	
		Full	Half	Full	Half	Full	Half
12 insertions in 12 months:	Rs. 2509	Rs. 1500	Rs. 2000	Rs. 1290	Rs. 1800	Rs. 950	
6 insertions in 9 months:	Rs. 1400	Rs. 800	Rs. 1100	Rs. 650	Rs. 950	Rs. 500	
3 insertions in 6 months:	Rs. 725	Rs. 425	Rs. 575	Rs. 350	Rs. 500	Rs. 275	
ONE INSERTION :	Rs. 250	Rs. 150	Rs. 200	Rs. 125	Rs. 175	Rs. 100	

The above rates are for advertisements in one colour.

25% extra for special position & 30% extra for each additional colour.

The above rates for advertisements are effective from 1st April 1962 and are not applicable to current advertisements booked before that date.

Deadline for Advertisements is 1st of Every Month for
the Following Month's Issue.

SPECIAL CASH DISCOUNT FOR PAYMENT OF FULL ADVERTISEMENT
CHARGES IN ADVANCE: 5%

PHONE

21818

KAMDAR'S TELEPHONE BRAND

FOR QUALITY STAINLESS STEEL PRODUCTS

For anything and Everything in Stainless Steel, Please write to:-

M/s KAMDAR'S:- INDO METAL INDUSTRIES

23-ERBABALU CHETTY STREET, MADRAS-1

പ്രബുദ്ധകേരളം

വാല്യം 48

1963 സപ്തംബർ

ലക്കം 9

അമൃതവാണി

1. പാഹി പാഹി ഭഗവൻ ഭവഭിതം ഭൂമിഷാര്യവിഷയൈ: പരിഭൂതമ്
നാഥ നാഥ പരമേശ്വര വിഷ്ണോ കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ പാമോഹി ഗതിസ്തുപമ്.
2. കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ പരമേശ്വര വിഷ്ണോ പാഹി പാഹി ഭവകർമ്മമധ്യേ
കാമലോഭമമത്സരകോപൈർബാല്യമാനമനിശം കൃപണം മാമ്.
3. തപയി ജനാർദ്ദന ഭക്തിരവഞ്ചലായദിവേദഫലപ്രവണാ മമ
അഭിലാഷാമൃപവർഗ്ഗപരാങ്മുഖ: പുനരപിഹ ശരീരപരിഗ്രഹമ്.
4. സർപ്പാപദം നിലയമധ്യവത്സതന്ത്രമാസന്നപാതമവിവേകമസാരസംജ്ഞമ്
യാവ ഛർമകമിദം ന വിപത്സ്യതേമേ താ വന്നിയോജയ
[വിഭോ കശലക്രിയാസു.
5. നശ്യതി,യാവദിദം ശരീരം വ്യാധിപൃതം പരമേശ്വര താവത്
ശ്രേയസി ദർശയ മേ ശുഭമാർഗ്ഗം യേന പുനർന ഭവേദ്ഭവിജനം.
6. ഇദമഹം കരുണാമൃതസാഗരം ശശികിശോര ശിരോമണിമന്തര്യേ
വ്രജതു ജനനി ജനനി മേ വപുർഭവദുപാസന സാധനതാമിതി .
7. അന്ധസ്യമേ ഹൃതവിവേകമഹാധനസ്യ ചോരൈ വിഭോ
[ബലി രിഭിരിന്ദ്രിയനാമധയൈ:
മോഹാസ്ഥകൃപകഹരേ വിനിപാതിതസ്യ ദേവേശ ഭേരി
[കൃപണസ്യകരാവലംബമ്.

സപ്തംബർ 1963

1. ഗവാനെ രക്ഷിക്കണെ സഫിക്കാൻ കഴിയാത്ത സംസാരികവിഷയങ്ങൾക്ക് കീറപ്പെട്ട് ജനനമരണങ്ങളിൽനിന്നും ഭയപ്പെടുന്ന എന്നേ ഫേ നാഥാ രക്ഷിക്കണമേ. ഫേ നാഥാ, പരമേശ്വര, വിഷ്ണു, കൃഷ്ണ, അത്യാത്മാമാണ് എനിക്ക് പരമമായ ഗതി.

2. ഫേ കൃഷ്ണ, സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപ, പരമേശ്വര, സർവ്വവ്യാപക, കരം, മോക്ഷം, മരം, മത്സരം, കോപം ഇവകൊണ്ട് എപ്പോഴും പിടിപിടിക്കപ്പെടുന്നവനും സംസാരമാകുന്ന ചെളിക്കണ്ടിൽ വീണവനും കൃപണനമായ എന്നെ രക്ഷിക്കണമേ.

3. അല്ലയോ ജനാർദ്ദനാ, ഇതരഫലങ്ങളെ ആശിക്കാതെ അചലമായ ഭക്തി അർത്ഥിൽ എനിക്ക് ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ മോക്ഷംപോലും ആശിക്കാതെ വിഷ്ണു ജനിച്ച് ശരീരിയായി വാഴുന്നതിന് ഞാൻ അഭിലഷിക്കുന്നു.

4. തുച്ഛമായ ഈ ശരീരം എല്ലാ ആപത്തുകൾക്കും ഇരിപ്പിടമാണ്. അതു സ്ഥായിയല്ല, സ്വാതന്ത്ര്യവുമില്ല. എപ്പോഴാണു പോകുന്നതെന്നു ശങ്കയ്ക്കിടം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിവേകത്തിന് ശരീരത്തോടു പറക്കുവാനുണ്ടാകാതെ സ്ഥാനമില്ല. ഇതിന്റെ പേരുതന്നെ നിസ്സാരമാണെന്നു പറയാം. ഈ വിധമുള്ള എന്റെ ശരീരം വിപത്തുകൾക്ക് ഇരയാകുന്നതിനു മുമ്പേതന്നെ അല്ലയോ സർവ്വവ്യാപക, മംഗളകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിന് എന്നെ നിന്യാഗിച്ചാലും.

5. അല്ലയോ പരമേശ്വര, എത്രവരെ ഈ ശരീരം നശിക്കുന്നില്ലയോ അത്രദൂരെ പുനർജന്മത്തിനിടവരാതെ നിത്യമുക്തി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള വഴി എനിക്ക് കാട്ടിത്തരണമേ.

6. കണക്കുവരായ ബാഹ്യദുഃഖരസനോട് ഞാൻ ഇതാണ് അർപ്പിക്കുന്നത്. ഓരോ ജന്മത്തിലും എന്റെ ശരീരം അങ്ങയെ ഉപാസന ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉപകരണമായിത്തീരട്ടെ.

7. ഞാൻ അജ്ഞാനംകൊണ്ട് അന്ധനാണ്. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെന്നു പറയുന്ന കൊള്ളക്കാർ വിവേകമാകുന്ന മഹാധനം എന്നിൽനിന്നും തട്ടിപ്പറിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അല്ലയോ വിഭോ, ദേവദേവ, മോഹമാകുന്ന അന്ധകൃപത്തിൽ തള്ളപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന എനിക്ക് കരവലംബം നൽകണമേ!

—സുഭാഷിതാവലിയിൽനിന്നും.

ധർമ്മം

(ആഗസ്റ്റിൽനിന്നും തുടർച്ച)

ഒരു മനുഷ്യൻ കായമനോവാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് നടത്തുന്ന ക്രിയകളെ ധർമ്മമെന്നോ അല്ലയോ എന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ലക്ഷണങ്ങൾ ധൃതി, ക്ഷമ, മോക്ഷം, അസ്തമ്യം, ശൌചം, ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം, ഹി, വിദ്യാ, സത്യം, അശ്രോധം എന്നിങ്ങനെ പത്താണ്. ഈ പത്തു ധർമ്മലക്ഷണങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയാത്തപക്ഷം ഒരു പ്രവൃത്തി ധർമ്മികമാണെന്നു

പറയാൻ പാടില്ല. അനന്തരം ഒരു ഇവയിൽ ക്ഷമ, മോക്ഷം, ശൌചം, ഹി, വിദ്യാ, സത്യം ഇവയൊക്കെപ്പോലെയല്ല, സന്തോഷം, ആർജവം, ശമം, ദയ, ധ്യാനം എന്നിവയെ ചേർത്ത് സങ്കലിതമായ പന്ത്രണ്ട് എണ്ണമുള്ള സനാതനധർമ്മമായി ഇഹലോകത്തിലും പരലോകത്തിലും അവ സഫലമാണെന്ന് പ്രത്യേകം പ്രശംസിക്കുന്നു. ഒരു പറഞ്ഞു ക്ഷമ, മോക്ഷം, അസ്തമ്യം, സത്യം, ശൌചം, ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹം എന്നീ ആറു ധർമ്മ

പ്രബുദ്ധകരളം

ധർമ്മം എന്നിങ്ങനെ ധർമ്മത്തിന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങളെപ്പറ്റി സാമാന്യമായി വിവരിച്ചു. അവയിൽ പലതിനെയുംപറ്റി ഇനിയും അധികമായി വിവരിക്കുകയും ചെയ്യും—എന്തെന്നാൽ ശ്രേയോമാഗ്ഗത്തിൽ വെളിച്ചം കാട്ടുന്നതിനുള്ള ഈ വിവരണം ശ്രേയസ്സാധനമായ ധർമ്മത്തെപ്പറ്റി ആദ്യം വർണ്ണിക്കുന്നത് ആശയ്യാലു. അനുകൂലകാമ്പരപ്രഭമായി മുൻകൊടുത്ത ധർമ്മവിശേഷണങ്ങൾതന്നെ ധർമ്മസൂക്ഷ്മങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് എത്രമാത്രം ശ്രമകരമാണെന്ന് വെളിവാക്കുന്നു.

ശംഖസംഗ്രഹിയിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു പദ്യമുണ്ട്. [അമാർഗ്ഗേണപ്രവൃത്താനാം വ്യാകുലേന്ദ്രിയ ചേതസാം നിവൃത്തകം ധർമ്മശാസ്ത്രം വ്യാധിനാമിവ ദേഷഃ||] ഇന്ദ്രിയങ്ങളും മനസ്സും കഷ്ടി തെറ്റായ വഴിയിൽക്കൂടി നാശമടയുവാൻ പോകുന്നവരെ തടയുന്നതിനായി വ്യാധിവിധിതന്മാർക്ക് ഭാഷധംപോലെയെ ചികിത്സിക്കാൻവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ് ധർമ്മശാസ്ത്രം. ധർമ്മം ചെറും വലുത്തുമാണെന്നല്ല. ധർമ്മത്തിന്റെ ജീവൻ ആചരണമാണ്. ആചരണം തന്നോടും സഹജീവികളോടും പ്രകൃത്യതിതമായ ശക്തികളോടും താൻ ചെയ്യേണ്ട കൃത്യങ്ങളെ ആണ് കീറിക്കുന്നത്. ശൂന്യതാം ധർമ്മ സർവ്വസ്വം ശ്രദ്ധാചരപുവധാ രുതാം. ആത്മനഃ പ്രതികൂലാനി പരേന്ദ്രം ന സമാചരേൽ|| കേൾക്കൂ, കേട്ടാൽമാത്രം പോര കേട്ടതിനെ മനസ്സിൽ സ്ഥിരമായി ഉറപ്പിക്കുക. ഇതാണ് ധർമ്മസർവ്വസ്വം. തനിക്കു പ്രതികൂലമായിട്ടുള്ള ഏതൊന്നും അത് അന്യർക്കും പ്രതികൂലമാകും എന്ന് കരുതി അന്യരോടു പ്രവർത്തിക്കരുത്. ദേവലന്റെ ഈ വിവരണത്തിന് വ്യാഖ്യാനമെന്നപോലെ ശാന്തിപദ്യത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു. പുരുഷൻ തന്നെ ഉപമാനമാക്കി എടുത്തുകൊണ്ട് അന്യരേയും അളക്കണം. അന്യർ തന്നോടു ചെയ്യേണ്ടതെന്തെങ്കിൽ ആശിക്കുന്ന കർമ്മം താൻ അന്യരോടും ചെയ്യരുത്. [യദേനൈർ വിഹിതം ധോമേരത് ആത്മനഃ കർമ്മപുരുഷഃ നതത് പരേഷു കിവിതഃ ജാനൻ അപ്രിയം ആത്മനഃ||] പ്രവൃത്തിധർമ്മവിതയായ പുരുഷൻ ഈ ഭദ്രവാ

കും ജാഗ്രതയോടു പാലിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. ധർമ്മചിന്തയിൽ മുൽസുകുളള ഒരു പുരുഷന് ആദ്യമായി നേമിടേണ്ടിവരുന്നത് വിരോധപരിഹാരത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം എന്നെന്ന പ്രശ്നമാണ്. വ്യാസവചനമായ ഈ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധമാണ്. [ധർമ്മം യോ ബാധതേ ധർമ്മോ ന സധർമ്മഃ കദാചനഃ| അവിരോധിതു യോ ധർമ്മഃ സ ധർമ്മഃ സത്തിതവ്യതേ|| തന്മൂൽ വിരോധേ ധർമ്മസു വിചാര്യ ഗുരു ലാംഘവം| യതോ ഭൂയസ്സതോ വിപോൻ കിരോത് ധർമ്മവിനിർണ്ണയം||] ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടുള്ള ധർമ്മത്തെ മറ്റൊരുപാധിയെ ആസ്പദമാക്കി വിധിച്ച ധർമ്മം ബാധിക്കുന്നപക്ഷം ആദ്യത്തെ ധർമ്മം, ധർമ്മമായി കരുതാവുന്നതല്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ നിശ്ചയപ്രകാരം നിർബാധമായ ധർമ്മമേ ധർമ്മമാകൂ. അതുകൊണ്ട് അറിവുള്ളവൻ പരസ്പരവിരോധിയായ രണ്ടു ധർമ്മങ്ങളുടെ ഗുരുലാംഘവം ചിന്തിച്ച് ഏതാണോ അധികം ശ്രേയസ്സുരായിട്ടുള്ളത് അതിനെ പാലിക്കണം. വിഭിന്നഗതിയായ ധർമ്മത്തിൽ ഇതികർത്തവ്യതാബുദ്ധി ഉറപ്പിക്കുന്നതിന് ധർമ്മമർമ്മജ്ഞന്മാരായ ആപ്തപുരുഷന്മാരുടെ സഹായം ഈവിധം അനുപേക്ഷണീയമായിത്തീർന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് പൂർവ്വികാചാരത്തിന് വിവകൊടുക്കാൻ ഇടയായിട്ടുള്ളത്. ആപ്തപുരുഷൻ ഏതുപ്രകാരമുള്ള ആളായിരിക്കണമെന്നും ഇവിടെ പറയേണ്ട കാര്യമുണ്ട്. സ്വകർമ്മബുദ്ധിയുടേതായ രാഗദോഷവിവിചിന്തഃ| നിരൈരഃ പൂജിതഃ സത്തിരാപ്തോന്തേയഃ സതാദൃശഃ|| ആഗമോഹ്യാപ്തവചനം ആപ്തം ദോഷക്കുതാദിഭഃ| ക്ഷീണദോഷേന്ദ്രിയം വാക്യം നന്ദ്രിയം ഹേതവ്യം സംഭവാത്||

മുൻപറഞ്ഞ സംഗതികളെ മനസ്സാഗ്രഹിക്കുന്നതിനും അതനുസരിച്ച് ആചരിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി ഇതിഹാസപുരാണാദികളിൽ പലതരത്തിലുള്ള വർണ്ണനകൾ കാണാൻ കഴിയും. ഭാഗവതം 7-ാം സ്കന്ധത്തിലെ യുധിഷ്ഠിരനാരദസംവാദം ധർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തൊരു സമഗ്രമായ ഒരു വർണ്ണനം നല്കുന്നുണ്ട്. സാധനരൂപമായ ധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുന്നത് സാധുധർമ്മ

പ്രബുദ്ധകേരളം

സ്വരൂപിയായ ഗേരമനെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഏകാപായമാണെന്ന് ആസ്തികൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. മോക്ഷപ്രാപ്തിക്ക് വേണ്ടവണ്ണം സ്വധർമ്മപാലനം മാത്രമേ ആവശ്യമുള്ളൂ എന്ന് കൂർത്തപുരണം പറയുന്നു. (നൂറാം ഗതധനം ശാന്തോ ബ്രഹ്മവിദ്യോ പരയണഃ സ്വധർമ്മപാലകോ നിത്യം ബ്രഹ്മഭൂതായ കല്പതേ) പത്മപുരാണത്തിൽ ഏതൊരുവന്റെ ജീവിതം ധർമ്മാചരണത്തിനു വേണ്ടിയും ധർമ്മാചരണം ഗേവൽപ്രീതിക്കുവേണ്ടിയും രാവും പകലും പുണ്യം ജ്ഞനത്തിനുവേണ്ടിയുമാണോ അവനാണ് വൈഷ്ണവൻ എന്നു പറയുന്നു. (ജീവിതം യസ്യ ധർമ്മാർത്ഥം ധർമ്മോപകര്യർത്ഥമേവ ചി അഹോരാത്രാണി പുണ്യംതേ തമന്യേ വൈഷ്ണവം ജനം||) സദാ ധർമ്മജനത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ പെട്ടെന്നു മരിച്ചുപോയാലും തീർച്ചയായും ധർമ്മഫലം അയാൾക്കു കിട്ടാതെ പോകുന്നില്ല എന്നു വ്യാസൻ ഉറപ്പു പറയുന്നു. (യതഃനാഃ സദാ ധർമ്മേ മൃതതേ തതി മദ്ധ്യതഃ പ്രാപ്തോ ന്യേ വഹി തത് സർവം തത്രമേ നാസ്തി സംശയഃ||) നാരദൻ മനുഷ്യമാത്രം സാധാരണമായി യുധിഷ്ഠിരൻ ഉപദേശിച്ച 30 ധർമ്മലക്ഷണങ്ങൾ ഇവയാണ്. സത്യം, ദയ, തപസ്സ്, ശൗചം, തീക്ഷ്ണസ്വചികാര്യവും വർജ്യവും ആയിട്ടുള്ളവയെ വിവേചിക്കുന്നതു ശക്തി, ശമം, ദമം, അഹിംസാ, ബ്രഹ്മചര്യം, ലോഭോഹിത്യത്തെ കണിക്കുന്ന ത്യാഗം, സ്വാധ്യായം, ആർജവം, സന്തോഷം, മഹാനന്ദത്തെ ശുശ്രൂഷ, ഗ്രാമഭോഗങ്ങളോടുള്ള വിമുഖത, മനുഷ്യർ ചെയ്യുന്ന നിഷ്ഠുരമായ പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റിയുള്ള വിമർശനം, മിതഭാഷണം (മൗനം), ദൈവത്തിൽനിന്നും ഭിന്നമായ ആത്മാവിനെപ്പറ്റിയുള്ള ആലോചന, തന്റെ പക്ഷമുള്ള ആഹാരാദികളെ ഇതരപ്രാണികൾക്കു യോഗ്യതപോലെ വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡം, ഇതരപ്രാണികളേയും വിശേഷിച്ച് മനുഷ്യരേയും തന്നെപ്പോലെയോ ദൈവത്തേപ്പോലെയോ പുഷ്പിക്കുന്നതുബലി, ഗേവൽഗുണങ്ങളുടെ ശ്രവണം, കീർത്തനം, സ്തുരണം, ഗേവൽക്കർമ്മം, നമസ്കാരം, ദംസ്യം, സഖ്യം, ഗേവൽ, പാദങ്ങളിൽ ആത്മസമർപ്പണം എന്നിവയാണ്. ഇവിടെ മനുവും യാജ്ഞവല്ക്യനും പറ

ഞ്ഞ സാരാസ്യധർമ്മങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നുമാത്രമല്ല ഗേവൽക്കേതിരൂപമായ ധർമ്മത്തെയും പ്രത്യേകിച്ചു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വണ്ണശ്രമധർമ്മങ്ങൾ മിക്കവാറും ശിഥിലമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ അവയെ വീണ്ടെടുക്കുകയാണ് പ്രയാജനമില്ലെങ്കിലും ധർമ്മത്തിൽനിന്നും ധർമ്മോപദേശം തിരിച്ചറിയുന്നതിനുവേണ്ടി അവയുടേയും ശാസ്ത്രസമ്മതമായ ലക്ഷണം സംക്ഷിപ്തമായി പറയാം. ബ്രാഹ്മണന്റെ വിശേഷധർമ്മം, അധ്യയനം, അദ്ധ്യാപനം, ആസക്തിയില്ലാത്ത പ്രതിഗ്രഹം എന്നിവയാണ്. ബ്രാഹ്മണന്റെ ശരീരം ഖരകിരണാശയം ആവേണ്ടിയില്ലെന്നും ഇഹലോകത്തിൽ ക്ലേശിച്ചു തപസ്സനുഷ്ഠിച്ച് പരലോകത്തിൽ അനന്തസുഖം പ്രാപിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടിയാണെന്നു മനു പറയുന്നു. ബ്രാഹ്മണനെന്നായിരിക്കണമെന്നുള്ളപ്പറ്റി ശാസ്ത്രങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നത് ബ്രാഹ്മണനല്ലെന്നു പൂജ്യന്മാരേക്കാൾ ബഹുഗുണമധികമായിട്ടാണ്. ശമം, ദമം, ശൗചം, സന്തോഷം, ക്ഷാന്തി, ആർജവം, മൗനം, ദയ, വിഷ്ണുപരതപം, സത്യം മുതലായ ഗുണങ്ങൾ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ബ്രാഹ്മണകുലത്തിലുള്ള ജന്മത്തിന്റെ അഭിവ്യന്ദ്യലക്ഷണങ്ങളാണെന്ന് നാരദൻ പറയുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെ ശൗര്യം, വീര്യം, ധൃതി; പ്രാഗത്ഭ്യം, ത്യാഗം, മനോജയം, സഹിഷ്ണുത, ബ്രാഹ്മണാനുകൂല്യം, അനുഗ്രഹം, പാലനം ഇവ ക്ഷത്രിയഗുണങ്ങൾ ആണ്. ഗുരുദേവതാഭക്തി, ധർമ്മകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതിനുള്ള പ്രയത്നം, ആസ്തിക്യം, അർത്ഥജ്ഞത്തിനുള്ള ഉദ്യമം, നൈപുണ്യം ഇവ വൈശ്യലക്ഷണം. ശുഭനാകളെ ജ്യേഷ്ഠവണ്ണങ്ങളോടുള്ള വിനയം, ശൗചം, മായമില്ലാത്തുള്ള പ്രഭാസവാ, നമസ്കാരം മാത്രംകൊണ്ടുള്ളയാഗം, അസ്തേയം, സത്യം, ഗോവിപ്രദക്ഷണം ഇവ വിശേഷധർമ്മമായി പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ വണ്ണങ്ങളുടെ വിശേഷധർമ്മങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചുപോലെ ബ്രഹ്മചാരി ഗൃഹസ്ഥൻ വാനപ്രസ്ഥൻ സന്യാസ എന്നീ നാലാശ്രമസ്ഥാനങ്ങളെയും ധർമ്മങ്ങൾ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെല്ലാം സമ്പൂർണ്ണമായി അനുഷ്ഠിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന

പക്ഷം വിളംബരമെന്നു പുണ്യശ്രുതസ്തു പ്രാപിക്കാൻ കഴിയുന്നു. അഗതികളൊക്കെയും അനൈപുണ്യംകൊണ്ടു മുങ്ങി അഗതപരിത്യാഗം, ഈശ്വരഭക്തിമുഖമായും പ്രാപ്തമാവാൻകൊണ്ടും പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നവർക്കും ഫലം തട്ടെപ്പെടുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ആത്മസമർപ്പണമായ ശരണാഗതി പരമനിശ്ചയസമ്പ്രാപ്തിക്കുള്ള മുഖ്യോപായമായി ഗീതയിൽ ഭഗവാൻ ഉപദേശിക്കുന്നത്. സർവ്വധർമ്മാൻ പരിത്യജ്യ മാമേകം ശരണം വ്രജ അഹം തപം സർവ്വപാപേഷോ മോക്ഷയിഷ്യമി മാ ശുഭ|| ഈ വസ്തുത തന്നെയാണ്....യത്നഃ സ്വാധ്യായകർമ്മണം അതഃ സ പരമാധർമ്മഃ യദ്യോഗേനാത്മദർശനം || ഭഗവാനിദ്യമു ആത്മസമർപ്പണത്തിനുള്ള പരിപകൃതയാകട്ടെ ആചാരരൂപമായ ധർമ്മപാലനംകൊണ്ടേ സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. ശാസ്ത്രവിഹിതമായ സമ്പൂർണ്ണമാരം ഇക്കാലത്തു കാനിമാണെങ്കിലും സാമൂഹ്യധർമ്മങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ആശ്രമധർമ്മമെങ്കിലും പാലിക്കാൻ കഴിയുന്നപക്ഷം ശ്രേയോമാഗ്ധത്തിൽ കടന്നു അടിക്കളെങ്കിലും മുന്നോട്ടു വെക്കാൻ കഴിയും. വസ്തുധർമ്മം സമ്പൂർണ്ണമായി പാലിക്കാൻ കഴിയാത്തപക്ഷം ആശ്രമധർമ്മവും സാധ്യമല്ല എന്നുള്ള വാദം ബലമായി പിടിക്കുന്നപക്ഷം ദിഗ്ഭ്രമവും മാഗ്ധഹാനിയും വേഗപ്പെടുത്തുകയേ ആവൂ. യഥാശക്തി രണ്ടും പാലിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് ആസ്തികധർമ്മം. നിത്യമണ്ഡല കൂടാതെ യമങ്ങളെ പാലിക്കുക സാധ്യമല്ലെന്നുള്ള വാദംപോലെതന്നെയാണ് ഇതും. യമങ്ങളിൽ താല്പര്യമില്ലാതെ നിത്യമണ്ഡലനായവൻ പതിക്കും നിയമങ്ങളിൽ അലസനായാലും യമനിഷ്ഠനായാൽ അവസന്നനാകയില്ലെന്നുള്ള ശാസ്ത്രവചനം ഇവിടെയും ദിഗ്ഭ്രമകാരണം. വസ്തുധർമ്മങ്ങൾ ആത്മീകവ്യവസ്ഥകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരിവർത്തനത്തിന് വിധേയമായി ലോപിച്ചിരുന്നാലും ആശ്രമധർമ്മങ്ങൾ കടന്നു എങ്കിലും സ്വാധീനമാണ്. ആശ്രമധർമ്മങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം ഗാർഹസ്ഥ്യമാണെന്നും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ബ്രഹ്മചര്യമാണ് അതിന്റെ ഉദയത്തിനുള്ള പ്രഭാതം. അതെപ്പറ്റിയും സൂചനകൾ

നൽകുന്നു. വാനപ്രസ്ഥവും പരമഹംസസന്യാസവും അതിവടുർല്ലഭവും വിയ്യഹിനവുമായിട്ടുണ്ട്. അതിനേല്ലാം ഗാർഹസ്ഥ്യത്തിന്റെ വിജ്ഞാനമാണു കാരണം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു ശാസ്ത്രീയ വിവരണം ആരംഭിക്കുന്നില്ല. സാമ്പ്രദായികമായ സന്യാസധർമ്മരൂപങ്ങളെ മാത്രമാസ്പദമാക്കി കാലാനുരൂപമായ വിധത്തിൽ ഗാർഹസ്ഥ്യത്തിൽ ശ്രേയസ്സുരമായ സംഗതികളെപ്പറ്റി മാത്രമുള്ള വിവരണം ആദ്യംതന്നെ നൽകുന്നു. ഭഗവൽഭക്തി സാധനയുടെ ഒരു അംഗമായിമാത്രമേ വാനപ്രസ്ഥസന്യാസരൂപമായ യതിധർമ്മത്തിന്റെ ഒരു സംക്ഷിപ്തസൂചന നല്കുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ബ്രഹ്മചര്യത്തെയും പ്രത്യേകം വിശദീകരിക്കുന്നു. ഗാർഹസ്ഥ്യം നിഷ്ഠാഷ്ടമാകുമ്പോൾ ഇവകൊല്ലാം പുഷ്പിയുണ്ടാകുന്നതാണ്.

ഗാർഹസ്ഥ്യജീവിതത്തിന്റെ മഹത്വം ധർമ്മഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പിന്നെയും പിന്നെയും പ്രശംസിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ധനികനും ദരിദ്രനും പണ്ഡിതനും പാശ്വനും ഗാർഹസ്ഥ്യം വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ന ഗൃഹം ഗൃഹമിത്യാഹർഗൃഹിണി ഗൃഹമുച്യതേ തയാഹിസഹിതഃ സർവ്വാൻ പുരുഷാർത്ഥാൻ സമശ്നുതേ || ഗാർഹസ്ഥ്യത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തിയും പ്രയോജനവും ഹിമവും എല്ലാംതന്നെ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിന് മഹത്വം നല്കുന്നതാണ്. മനുഷ്യനെ മൃഗീയജീവിതത്തിൽനിന്നും യഥാർത്ഥമായ മനുഷ്യരൂപത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നത് ഗാർഹസ്ഥ്യമാണ്. വിധിപോലെ ഗാർഹസ്ഥ്യം പാലിക്കുന്ന ജനസമൂഹത്തിൽമാത്രമേ ബ്രഹ്മചാരിയും ധർമ്മികനും യതിയും ഭഗവൽഭക്തനും ഉണ്ടാകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഗാർഹസ്ഥ്യം സർവാശ്രമങ്ങൾക്കും ആശ്രയവൃക്ഷംപോലെയാണ് എന്ന് ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നു. പ്രശസ്തമായരിതിയിൽ അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്ന ഗാർഹസ്ഥ്യമാണ് ധർമ്മത്തിന്റെ പ്രരോഹഭൂമി. ഇഹലോകവും പരലോകവും ഉത്തമമായ ഗാർഹസ്ഥ്യത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കണം.

സമൂഹക്ഷേമത്തിന് വിവാഹബന്ധത്തിന്റെയും ഗാർഹസ്ഥ്യത്തിന്റെയും പരിശുദ്ധി പ്രധാനമാ

൯. വൈദികകാലം മുതൽ പരമേശ്വരന്റെ പ്രീതിക്കായി നാം അഗ്നിയെ ഹോമകണ്ഡവത്തിലും മംഗളദീപത്തിലും പൂജിക്കുന്നു. അഗ്നിസാക്ഷികരായ വിവാഹം ഭഗവൽസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഗാർഹസ്ത്യജീവിതത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കാനുള്ള ആദ്യോന്നമനമാണ്. ഈ ദിവ്യം അഗ്നിസാക്ഷികരായി ചെയ്യുന്ന വിവാഹം എന്തെന്നേക്കും ഭഗവൽസാക്ഷികമാണെന്നു ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ എല്ലാ മംഗളങ്ങൾക്കും വിവാഹം വിളമ്പലായിത്തീരുന്നു. ഉത്തമമായ സന്തതിയെ അഭിവർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവർ വിവാഹഘട്ടത്തിൽതന്നെ ആ സംസ്കാരത്തിന്റെ മഹത്വവും പവിത്രതയും മനസ്സിൽ ഉറപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിവാഹോന്ന വിവാസായ പ്രജാർഥം യൈയാകേവാലം! തേജോ ബുദ്ധിബലധാം സോ വിവാസാത് പ്രവേതം ഖലു|| എന്നൊരു പദ്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അവസരോചികരായ ഗംഭീരനിശ്ചയങ്ങളിൽ മനസ്സുറപ്പുതെ പലവിധത്തിലുള്ള വിനോദങ്ങളിലും നിലാസങ്ങളിലുമാണ് പലരും വിവാഹസംസ്കാരത്തെ ഗണിക്കാറുള്ളത്. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഭരതപരിണാമങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതായും ചിലപ്പോൾ കാണാൻ കഴിയും. വിവാഹാവസരത്തിൽ വധുവരന്മാരോട് പരസ്പരം പ്രീതിയോടുകൂടി ജീവിക്കണമെന്ന് ഒരു പ്രത്യേക ഉപദേശം ആവശ്യമില്ല. പരസ്പരാകർഷണംകൊണ്ടുള്ള പ്രീതി പക്ഷിമൃഗാദികളിൽപ്പോലും കാണപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ പവിത്രവും ദിവ്യവും വിധിപൂർവ്വകവും ഈശ്വരപ്രാപ്തിക്ക് ഉപായവുമായ പര

സ്പർശസ്നേഹവും ഉദ്ബോധനവും ശുശ്രൂഷണവും സദാവാസനകളും വേണ്ട അറിവും ഉള്ള വധുവരന്മാർക്കത്രേ സംഭവിക്കും. ഈവിധമുള്ള ഒരു ഗാർഹസ്ത്യത്തിൽ വധുവരന്മാരിൽ മാനസമായ ഐക്യവും സമാനചക്ഷുസ്സിലുള്ള ഉൽക്കണ്ഠയും അത്യാവശ്യമാണ്.

പരിചരണവും സംരക്ഷണവും ദമ്പതികളുടെ പരസ്പരധർമ്മമാണ്. രണ്ടുപേരും ദോഷവും ക്രോധവുമില്ലാതെ ശാന്തമായ അന്തരീക്ഷം സ്വഗൃഹത്തിൽ ഉളവാക്കുന്നപക്ഷം ആ ഗൃഹത്തിൽ ഭഗവൽകാരുണ്യവും എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും സുഖവിധമായ സൗഖ്യവുണ്ടാകുന്നു. ഗൃഹസ്ഥന്മാർ അവരുടെ പുറന്നാരദിവസം ഉത്സവമായി ആഘോഷിക്കാറുണ്ട്. വിവാഹദിവസവും വാസ്തവത്തിൽ വഷംതോറുമുള്ള ഒരു ഉത്സവമായി കരുതേണ്ടതാണ്. ആ ദിവസം ബാഹ്യവിനോദങ്ങളിലും ആഡംബരങ്ങളിലും ആത്മപ്രശംസയിലും മറ്റും ചെലവാക്കാതെ കഴിഞ്ഞുകാലത്തിൽ അവരുടെ ഗാർഹസ്ത്യജീവിതം എത്രമാത്രം സഫലമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പിന്നിലേക്കും അവരുടെ നോട്ടം മാടിക്കുകയും ഭാവികാലത്തിൽ അതിലുമധികം വിജയകരമായി സുഗുണാർജ്ജനത്തിലും ധർമ്മാചരണത്തിലും ജീവിതം ഏല്പുകാരം നയിക്കുമെന്ന് സ്വയം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഇതു വളരെ പ്രയോജനകരമായിരിക്കും.

(തുടരും) സ്വാമി വിമലാനന്ദ.

ഗാർഹസ്ത്യം

1

സമാധിമനഃശാന്തൈഃ
പ്രാമണ്ഡലഭണ്ഡിതൈഃ
ശാരദാരാജകൃഷ്ണാഖ്യൗ
പ്രപഞ്ചപിതരൈരഭജ.

സമാധിയിലാണു കരാളാടുകൂടി പ്രാമണ്ഡലത്താൽ മിന്നിക്കൊണ്ടു ശാരദ എന്നും രാമകൃഷ്ണനെന്നും പേരായ പാരിന്റെ മാതാപിതാക്കളെ ഞാൻ ഭജിക്കുന്നു.

സെപ്തംബർ 1963

2

യോഗനേ മീലിത വിമലാചന പുണ്യരീകൈ
സമുക് പ്രഹൃല്ലാശ്ചൈതരംബുജഹര പ്രശാന്തൈഃ
ചാരിത്രസൗരയ്യൈതൈഃ പ്രയോപരിതൈഃ
സർവ്വപ്രപഞ്ചപിതരാവതസന്തരാഭി.

യോഗസമാധിയാൽ നയനാബ്ജങ്ങൾ അഭിജ്ഞവതം ഹൃദയംബുജങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം വിടർന്നുവരും. പ്രശാന്തത ചാരിത്രസുഗന്ധം പൊഴിക്കുന്നവരും.

കണ്ടിപ്പഴന്നവരുമായ സപ്തലോകങ്ങളുടേയും അച്ഛന
മ്മമാരെ ഞാനോർക്കുന്നു.

3

അന്ത്യോർനാത്തരമന്ത്രി കിഞ്ചി-
ദാപാതരോസ്സുവ തഥാപി ഭേദഃ
വൈരാഗ്യ മുർത്തിഃ ഖലു രാമകൃഷ്ണ
വാത്സല്യമുർത്തിഃ കില ശാരദാച.

അവരിരുവടും തമ്മിൽ അകമെ യാതൊരു ഭേദ
വുമില്ല; എങ്കിലും പുറമെ വ്യത്യാസമുണ്ടുതാനും:—
ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ വൈരാഗ്യമുർത്തിയാണത്രേ; ശാരദാ
ദേവി വാത്സല്യമുർത്തിയുമാണുപോൽ!

4

പ്രായോ മഹാപാപിണു രാമകൃഷ്ണഃ
സ്വപാഠശ്രോതാ പരസ്വേവ കൃപാം കരോതി;
ആത്മാപരാധിഷ്ഠിത നിഷ്ഠുരേഷു
തലർമ്മ പണിതു ഭഗവാനു വിധത്തേ.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ പ്രായമായ ഒരു തന്റെ കാല്പൽ വീഴ്
ന്ന മഹാപാപികളിൽ ഏതൊരു കനിയാർജ്ജിച്ചു. തന്റെ
അവസിയുടെ ധർമ്മപര്യായകളെ തന്നെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന
നിഷ്ഠുരന്മാരിൽ പേരെങ്കിലും കാരുണ്യം പൊഴിയുന്നു.

5

ഹേ വിശ്വേശ്വര! സുപ്രദാതാചിത്തം
തപൽപ്രദശക്തിം തപനേന്ദ്രഹം ച
കാമാദിദോഷൈരഭി ഭൂതമാനോ
ജാനന്തി മൂഢഃ കഥ മേഘമർത്യഃ?

അല്ലയോ ഖോകമാതാവേ, നിന്തിരുവടിയുടെ
മഹാമനസ്സുതെയും നിന്തിരുവടിയുടെ സ്നേഹശക്തി
യെയും നിന്തിരുവടി ചെയ്യുന്ന അനുഗ്രഹത്തെയും കാ
മാക്രാന്ധാദിദോഷങ്ങൾ തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മുർ
വനായ ഈ മനുഷ്യൻ എങ്ങനെ അറിയുന്നു?

6

സ്വാസ്ഥമജപ്രഭമിതേ, സുരോഗ വിഭ്രപേ,
വിജ്ഞാവിവേകരഹിതേ, ധനികേദേവിദ്രേ,
ശിഷ്യേദുരാത്ഥനി, മഹീവിബുധേ ശപാപാകേ,
ദാസേ നിരാന്ത ചപരേ, സദുശീകൃപാരതേ.

സ്വാസ്ഥനിലും രോഗിതിലും, സുന്ദരനിലും വി
ഭ്രപനിലും, പണ്ഡിതനിലും പാമരനിലും, ധനികനി
ലും ദരിദ്രനിലും, ശിഷ്യനിലും ഋഷ്യനിലും, ബ്രാഹ്മണ
നിലും ചണ്ഡാലനിലും, ജിതേന്ദ്രിയനിലും ജന്ദ്രി
യാരാമനിലും നിന്തിരുവടിയുടെ കൃപ ഒരേ മാതിരി
യാകുന്നു.

7

മൃഗേഷു ഭോഗനിരതേഷു മദാസ്വധീഷു
ദുഷ്ടേഷു പാപചരിതേഷു നിരങ്കുശേഷു
ഭ്രഷ്ടേഷു നിത്യനരകാഭിമുഖേഷു ചിഹ്നം—
മച്ഛ്രംഖല! പരതി തേ കരുണാകടാക്ഷഃ.

മൃഗന്മാരിലും ഭോഗാസക്തന്മാരിലും മദാസ്വ
ന്മാരിലും ദുഷ്ടന്മാരിലും പാപാചെയ്യുന്നവരിലും താ
ന്തോന്നികളിലും ഭ്രഷ്ടന്മാരിലും നിത്യനരകത്തിൽ വി
ഴാൻ ഭാവിയുന്നവരിലും നിന്തിരുവടിയുടെ കരുണാ
കടാക്ഷം തടവില്ലാതെ എപ്പോഴും പൊഴിഞ്ഞുകൊ
ണ്ടിരിക്കുന്നു.

8

നിത്യപാരായാമപിരോധികാം താം
ശ്ലിഷ്ടസുഖീഷ്ണം പ്രണയാർദ്രചിത്താ
താംതാം തു രാധാ പ്രഹരത്യുജഗ്രം:
മാതാദഹിതോരത മേവ ഭേദഃ.

എന്നും തന്നെ ഉപദ്രവിക്കുന്നവളായിട്ടു കൂടി രാ
ധുവിനെ നിന്തിരുവടി സ്നേഹത്താൽ നെഞ്ചലിഞ്ഞു
കൊണ്ടു കൂടലുള്ള പുൽകുന്നു; അങ്ങിനെയുള്ള നിന്തി
രുവടിയെ രാധുവാണെങ്കിൽ എല്ലാദൃഷ്ടാഴ്ച തല്പ്രകാരം
ചെയ്യുന്നു. ഇതുതന്നെയാണു് അമ്മയുടെ മകൾക്കും ത
മ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

പ്രബുദ്ധകേരളം

9

നാസ്ത്രേർ ന ശസ്ത്രേർ ന ച ശാസ്ത്രവാദൈ-
ർനച്ഛിന്ധിഭിന്ധിതി മഹദ്ഭാഗൈഃ
ദിഷ്ടമണ്ഡലം തപഃജയസിന്ധു, കിന്തു
പ്രേമ്ണൈവ കൃത്സ്നം ജയേ സിദ്ധോക്തിം.

അസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടല്ല, ശസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടല്ല,
ശാസ്ത്രവാദങ്ങൾകൊണ്ടല്ല, വെട്ടുക തകർക്കു എന്ന
വലിയ അലച്ചുകൾ കൊണ്ടല്ല നിന്തിരുവടി ദിഗ്ജ
യം ചെയ്തത്. പീന്നെയോ പ്രേമംകൊണ്ടു മാത്രമാ
ണ് ഇവിടുന്നു മൂപ്പാരിനെ മുഴുവനെ മറന്നത്.

10

ഗംഗാതടീന്ദു ഇവ ശാരദായാ
ന്തനഃഭവേജീവനസംപ്രദാനഃ
സവ്യസു മോക്ഷസു തൃഷാപനന്തൈ
ശ്ശുദ്ധൈഃ വിമുക്തൈഃ പരമാർത്ഥശാസ്ത്രൈഃ.

ഗംഗാതടീയുടെ എന്നപോലെ ശാരദയുടെ ജി
വനപ്രവാഹം നിശ്ചയമായിട്ടും മോക്ഷത്തിന്റെ ആ
സകലം പിപാസാശമനത്തിനും പരിശുദ്ധിയും മ
ക്തിയും പരമാർത്ഥശാസ്ത്രവും വേണ്ടിയുള്ളതായിരി
യ്ക്കും. ഇവിടെ ജീവനശബ്ദത്തിന് വെള്ളമെന്നും ജി
വിതമെന്നുമർത്ഥം.

11

നൈവാദ്യേതം തപയി സമസ്തജഗത്ജനന്യം
വേദാംവിഖംബു കരുണാ പ്രവഹഭൃംഗസ്രം;
അബാഖിശേവ ഗുണദോഷഭിരോവേഷം
ശ്രീഷ്ടകൃതോ! നിജതരംഗമുജ്ജ്വലശേഷാൻ

സകല മോക്ഷങ്ങളായും ജനനിയായ നിന്തിരു
വടിയിൽ കരുണ കരകവിഞ്ഞപ്പോഴുമൊഴുകുന്നു;
യാതൊരു കരുണ വേദം കട്ടിയെപ്പോലെ ഗുണദോ
ഷഭേദം നോക്കാതെ എല്ലാവരെയും തന്റെ തിരമാല
ക്കൊക്കൾകൊണ്ടു് അന്യോ മെന്നു കെട്ടിപ്പിടിക്ക
ുന്നു. അതൊട്ടും അദ്യമല്ല.

സപ്തമ്പർ 1963

മൈത്രേയസ്മിശ്ശേ
കൂർമാത്യായേ
മാർജാരോ മഹിഷ
സപ്ത: കൂമിർ
വൃഷശ്ശുഷ്ണ തുണ
കൃത്സ്നം ചര
ബ്രഹ്മാണ്ഡം സകല
പ്രേമാമൃതം

അസുരൻ, ദേവൻ,
തവള, പുച്ഛ, പോത്തു്,
മുട്ട, മരം, ഉണക്കപ്പല്ല്,
ഒരു ഇളകുന്നതും ഇളകാത്ത
വൻ നിന്തിരുവടിയുടെ
ആരാധന.

വിഷ്ണുഃ പരാപരാ ശ
തീർത്ഥപ്രദം ന
പ്രോഹുഃചിതസ്സർവ്വമ
സാജാഹവീയ

രണ്ടു തീർത്ഥങ്ങൾ വിഷ്ണു
ന്നോ ശിവന്റെ ശിഷ്യരിൽ
യിലേയ്ക്കു നിന്തിരുവന്നു നാലു
മോക്ഷത്തെയും ശുദ്ധീകരിയ്ക്കു
ന്നു സർവ്വേശ്വരിയും.

14

നരാകാരണാംബേ, ഉവിസമവതിയ്ക്കുകിഴുപയാ
സതാംഗേയൈ: പുരണ്ണസ്തകഖനന
ഹൃദൈസ്സമധ്യമൈ:
തപയാ മോഹച്ഛിദ്ര്ചിദ്രതിതര സംസാരജലധേ-
ർദ്ദഡസ്സേതുർബന്ധോ തിജ വിവിധ
ലീലാവിഖസിതൈ:

അമ്മ, നിന്തിരുവടി മഹാകാവ്യത്തിൽ മനുഷ്യരൂപേണ ഉദയയിലവതരിച്ചിട്ടു സമുദാനന്ദം പാദേണവയും പുണ്യകരങ്ങളും സകലജനങ്ങൾക്കും തലിയുന്നവയും അരിയുരങ്ങളും അജ്ഞാനത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നവയുമായ തന്റെ പല ലിഖിതവിചാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു—കർക്കശൻ തെരുക്കുമായ—സംസാര സമുദ്രത്തിന് ഉറപ്പുള്ള പാലംകെട്ടി.

15

കുടുംബംബുരാശിമഹാനോരതിത കാളകൂട-
പാനാൽസുരാരിരേവദിഗള ഏവ കാളഃ
നിശ്ശേഷ മിവക്ത പരപരിഷ്കാരനാശത്തു
ജാതാസ്യ ഹോനിജനൈര സകലതു കാളി.

പാലാശി കടന്നുണ്ടായ കാളകൂടം കടിച്ചിട്ടു ശിവന്റെ കഴുത്തു മാത്രമേ കറുത്തുള്ളൂ. സകല മിവന്മാർക്കുമെല്ലാം പാലവിഷത്തെ അതൃതത്തു മീടയ്ക്കുകൊണ്ടു നിന്തിരുവടിയുടെയാണെങ്കിൽ തിരുവടുലുനീളം ഇതങ്ങുപോയി.

16

വൈധവ്യവാണ്യ ഗുണൈരേവ വിമാനനാമു-
പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യതപസാ സ്വകൃതേന വാനം,
കാരുണ്യ റുതേ ഘനാവരണേന വാനം,
ശ്യാമീകൃതം തവ വപു ശ്ശരഭിഭുഗൗരവം.

വൈധവ്യം, വണ്യ തപം, വ്യാധി, ദോഷം, അവരണം ഈ അഞ്ചു ദുഃഖങ്ങളാകുന്ന പഞ്ചാഗ്നികളുടെ നടുവിൽ താൻമെല്ലെ പെണ്ണുകൊണ്ടോ അതോ കാരുണ്യമാകുന്ന പുതൻമുഴക്കാറിന്റെ ആവരണം കൊണ്ടോ ആവോ സ്വതഃ ശാരദേയവിനോപ്പോലെ വെളുത്തിരുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ പുരമനി കറുത്തു പോയി.

17

നിർധനര അപി തേ ധനോ
ലംബോന്മൈസ്തപൽ കൃപാലവഃ;
യേഷാം പാദാബ്ജ ധൂമിഷു
മോക്ഷ ലക്ഷ്മീർലുപതേ ഹോ!

നിന്തിരുവടിയുടെ കൃപ ലേശമെങ്കിലും കിട്ടിയ കൂട്ടർ നിർധനന്മാരായാലും ധനവാന്മാരാണ്. അവരുടെ കാൽത്താമരപ്പൊടികളിൽ അമ്പോ! മോക്ഷ ലക്ഷ്മി കിടന്നുരുളുന്നു.

18

യജ്ഞാനം തപഃപദംഭോജഭക്ത്യാ ന സുരഭിക്തം
അജ്ഞാനമിവയജ്ഞാനം ദൂരതഃ പരിവർജയേൽ

ഇവിടുത്തെ പാദാരവിന്ദഭക്തികൊണ്ടു സുരഭി കരിയ്ക്കപ്പെടാത്ത ജ്ഞാനത്തെ അജ്ഞാനത്തെ എന്നു പോലെ അകലയ്ക്കു വലിച്ചെറിയണം.

19

അവിദ്യേവ പരിത്യാജ്യം വിദ്യോ ഭക്തിവിനാശിനി;
വിദ്യേവ സമുപദേയാമാ വിദ്യാഭക്തികാരിണി

ഭക്തിയെ നശിപ്പിയ്ക്കുന്ന വിദ്യ അവിദ്യപോലെ ത്യാജ്യമാണ്. ഭക്തിയെ ഉളവാക്കുന്ന അവിദ്യ വിദ്യപോലെ സ്വീകാര്യമാകുന്നു.

20

കിം വാച്യം ശാരദാനാമ; കിം വന്ദ്യം;
ശാരദാപദം;
കാ ധ്യേയം ശാരദാമുതിഃ;
കാ ശ്രാവ്യം ശാരദാകഥാ.

മൊല്ലേണ്ടതെന്തു? ശാരദയുടെ തിരുനാമം. വന്ദിയ്ക്കേണ്ടതെന്തു? ശാരദയുടെ തൃപ്പാദം. ധ്യാനിയ്ക്കേണ്ടതെന്തു? ശാരദയുടെ സ്വരൂപം. കേൾക്കേണ്ടതെന്തു? ശാരദയുടെ കഥ.

21

തസ്യ ജന്മഫലം സിദ്ധം, തസ്യ വംശാർ സ്തമ്യഭൃതഃ
യസ്യ നൈസർഗികീ ഭക്തിഃ പാദേയംസ്തവവിദ്യതഃ.

ആക്കാനോ ഇവിടുത്തെ ശ്രീപാദങ്ങളിൽ നൈ

പ്രബുദ്ധഭക്തേഃ

സർഗികിയായ ഭക്തിയുള്ളത്, അവൻ ജന്മഫലം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു, അവന്റെ തറവാട് ഉൾക്കൊള്ളപ്പെടുകയും ചെയ്യുകയില്ല.

22

തൃപ്ത സാഹസ്യമുള്ളവൻ ഏവ
തൃപ്തമാക നൈർഭയ കൃത്യ ഏവ
അചിന്താമഹാത്മ്യമുള്ളവൻ ഏവ
പദംബ്രിമുഖ രതിസ്തിയേഷാം.

ഇവിടുത്തെ പാദമുഖത്തിൽ ഏവക്കാണ് ഭക്തിയുള്ളത് അവർതന്നെയാണ് മനുഷ്യജന്മത്തിന്റെ ഫലം നേടിയവർ, അവർതന്നെയാണ് മറ്റൊരിക്കലും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടവർ, അവർതന്നെയാണ് അചിന്താമഹിമയെഴുന്നവർ

23

യശോദാമൈത്ര്യം രതിമാൻ സ ഏവ
ധന്യോദാരന്യോ മതിമാനഭിജ്ഞഃ
ധീരഃ ക്ഷിപ്രസ്തംഭഗോവിന്ദഗീഃ
ശ്ശ്രദ്ധോ വിമുക്തോ രസികോ മഹാത്മാ,

ശാരദയുടെ തൃപ്തവടിയിൽ ആക്കാണ് ഭക്തിയുള്ളത് അവർതന്നെയാണ് ധനികനും ദാനശീലനും ബുദ്ധിമാനും വിദ്വാനും ധീരനും ക്ഷിപ്രനും സന്ദർശനം സമർത്ഥനും ശ്രദ്ധനും മുക്തനും സഹൃദയനും മഹാത്മാവും.

24

സ്രക്ചന്ദനാദി വിഷയപ്രാപ്തം മനോ മേ
വാഞ്ചമത്യഹേ! തവ പദംബുജമേന്ദ്രിതം;
മുഖോ ബകഃ സ്പൃഹയതേ/ബ, കളിരഭോജി
ഹംസാശ്രയ കമലിനിസഖിലേ വിഹർത്തം.

സ്രക്ചന്ദനാദി വിഷയങ്ങളിലെണ്ണാഴകിക്കാണിയില്ലെന്ന എന്റെ മനസ്സ് ഇവിടുത്തെ പാദരവിവരത്തിൽ രമിപ്പാനിച്ഛിക്കുന്നു, അദ്ദേഹം! അമ്മേ,

സപ്തംബർ 1963

ഞെങ്ങിനെ തിന്നുന്ന മഞ്ഞനായ കൊററി അരയന്നങ്ങൾ നിന്നാണുള്ള താമരപ്പൊയ്ക്കയിലെ വെള്ളത്തിൽ കുളിപ്പാൻ മോഹിയ്ക്കുന്നു.

25

രജാസ്ഥലം സർവ്വപരമാർത്ഥം
പ്രാപ്യം പദം യോഗമിഷാം മനീനാം
തപാപരമുഖം ശരണം പ്രപദ്യ
മാത, കദാ വിതരേയമവേദം?

അമ്മേ, സർവ്വപരമാർത്ഥം ആശ്രയവും യോഗിന്ദ്രന്മാർ പ്രാപ്യസ്ഥാനവുമായ നിന്തിതവടിയുടെ പാദമുഖത്തെ ശരണംപ്രാപിച്ച ഞാനെന്ന നിർഭയനായി ചമയൂം!

26

അംബ, തപാപ്രിനളിനീയഗളിസമീപേ
ഭക്ത്യാ നിഷിദ്യ മുക്തികൃതമസ്തയഗ്മഃ
കാലേ കദാശ്രുതരളിതപുണ്യനേത്രോ
നേഷ്യേ ദിനാനി പുളകിതസംഗതഃ

അമ്മേ, ഇവിടുത്തെ തൃപ്തമാർത്ഥമരയിണയുടെ ചാരത്തു ഭക്തിപുഷ്പമിരുന്ന്, ഇരുക്കെയും കൂപ്പി, പുണ്യംചെയ്ത കണ്ണുകൾ അശ്രുക്കുറ്റൽ ഇളകിമറിഞ്ഞ്, ഉടലുടനീളം പൊട്ടിത്തരിച്ചുകൊണ്ടു അനേകതരം കാലത്തു നാളുകൾ കഴിയും?

27

പുനാൻ പുരതരം നിതാന്തമുദളം
തിർമ്മാസ്ഥലം പാപിനാം
സംസ്കർശാക്ഷമബ്ജസംഭവമുഖൈ-
രർദ്ധ്യം സ്വപാദാംബുജം
സ്പ്രഷ്ടം കൌതുകവന്തപ്യതിദുര-
ചാരണ ശങ്കാകുലം
കാരുണ്യാൽ പ്രസരം പ്രസാരയസിമാം
പ്രത്യംബ, കാലേ കദാ?

അമ്മ, പരമപാപിതയും അതികോമളവും തി
ത്വങ്ങൾക്കിരിപ്പിടവും പാപികളുടെ സ്പർശമേല്ക്കു
നാളല്ലാത്തതും ബ്രഹ്മാദികളാൽ ആരാധ്യവുമായ
തന്റെ പാരമ്പര്യത്തെ, തൊട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്ന
കൊതിയുണ്ടെങ്കിലും ദുരപരാധനാകയാൽ ശക്തിയു
ള്ളതും എന്റെ നേരെ, കാരുണ്യം നിമിത്തം ഏതൊ
രു കാലത്താണ് സ്വമാർകാരണ നിട്ടുകി

28

കൃഷ്ണാ ദേവനാഭി സർവ്വവിഷയം:-
സ്വപാർശപാദസേവ്യം-
സ്തോത്രംഗ പ്രണിപാത പൂർവ്വമേയം
സപ്രശ്നം ഗച്ഛതഃ
സ്ഫീകാനന്ദമിതസ്തത്രോ വില്പനഃ
പ്രേമാശ്രു നിർമുഖത-
ശ്ലീഷം മേതവ പാപമേതദ-
സ്തീർത്ഥ കദസ്തസ്മി

ഗുഹം, ധനം തുടങ്ങിയ സർവ്വവിഷയങ്ങളെയും
വെടിഞ്ഞു ഇവിടുത്തെ അരികത്തണഞ്ഞു, സാധു
ഗംവിഷ തർക്കമേയുടെ അയംപ്രാപിച്ചു, പരമാന
ന്ദത്താൽ അത്ഭുതമുണ്ടാക്കി, പ്രേമാശ്രു ചെരിഞ്ഞു
കൊണ്ടു എന്റെ ശിരസ്സ് എന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ
ചരണാഭിരൂപസ്സാകുന്ന തിരുമേനി കിളിയും

29

ഓഷ്ഠീർത്തേരധനേന പാമരതയാ
വ്യാധേർമഹാപാതകം-
പ്രോക്തസ്തിൻ കപടപുണ്യശരണോ
മാത, സ്തവൈവേച്ഛതഃ
അദ്യുതാം സമപാഗതോസ്സഹമത-
സ്വപാർശപാദസേവ്യം-
പ്രായശ്ചിത്തം സുതരമനാർ ചപിമാം
സ്നേഹാൽ സഖം ശായത.

ഓഷ്ഠീർത്തികൊണ്ടും ദാരിദ്ര്യംകൊണ്ടും മുർഖത

കൊണ്ടും രോഗംകൊണ്ടും മഹാപാപംകൊണ്ടും ഈ
വേദകത്തിൽ മരിച്ചതും ശരണം കിട്ടാതെ ഞാൻ അ
മ്മ, നിന്തിരുവടിയുടെതന്നെ ഇച്ഛയാൽ ഇപ്പോളി
തും നിന്തിരുവടിയുടെ അടുക്കൽവന്നു ചെന്നിരിയ്ക്കു
ന്നു. ആ സ്ഥിതിയ്ക്കു് എത്രതന്നെ അനർഹനാണെ
ങ്കിലും എന്നെ സ്നേഹപൂർവ്വം ഇവിടുത്തെ തൃക്കാൽ
ത്താമരപ്പൂക്കളുടെ തണവിൽ സുഖമാകുവണ്ണം കിട
ത്തിയാലും.

30

നിരോപിതാഞ്ചനയർശഃ കമനീരത്നോപി
സ്വാമിമാനുഷേവ്വിപരീതവ പാദപരാങ്മുഖേവ്വി
നിശ്ശങ്കമാചരീത ദാരുണ പാതകോപി
മാത, സ്തവൈവ തനയേ മതി സംപ്രസിദ.

നിചനെങ്കിലും, പൊന്നിലും പേരിലും പെണ്ണി
ലും കൊതികാലുന്നവനെങ്കിലും, സ്വാമിയെങ്കിലും,
ഇവിടുത്തെ തൃക്കാലടിയിൽ ഭക്തിയില്ലാത്തവനെങ്കി
ലും, കൂസൽ കൂടാതെ കടംപാപങ്ങൾ ചെയ്തവനെങ്കി
ലും, നിന്തിരുവടിയുടെ മകൻതന്നെയായ എന്നിൽ
അമ്മ, പ്രസാദിച്ചാലും.

31

ശ്രേഷ്ഠസ്തോത്രസ്തവ പരേ മറ്റേത വേന്തി,
സ്തിശ്ചാതുനാസ്തി ജനനി തപദതേ മഹാസ്തോ
തസ്തോഗതേമയി തപാസ്തിന കാപിഹാനി-
രന്തർഹിതേ തവ പദേതപചിരേൽ പതേതം

നിന്തിരുവടിയ്ക്കു അനല്ലാതെ ശ്രേഷ്ഠന്മാരായ
മക്കൾ വെറായുണ്ടു്; എനിക്കാണെങ്കിൽ നിന്തിരുവ
ടിയല്ലാതെ റാത്സമുനിധിയായ അമ്മ വേറെയില്ല.
അതുകൊണ്ടു ഞാൻ പോയാൽ ഇവിടുത്തെയ്ക്കു യാതൊ
രു ചേതവും വരാനില്ല; ഇവിടുത്തെ തൃക്കാലടി മറ
റഞ്ഞാലാകട്ടെ ഞാൻ കാമസിയാതെ ഇവയ്ക്കു
പോകും.

32

പാപൈവിളിത ധീരം, ചരിപിഡിതംഗം
രോരേഗ, നന്യഗതികം, ശരണാഗതം മാം

പ്രബുദ്ധകേരളം

കാതണ്യശീതളകടാക്ഷ നിരീക്ഷണാനാം
പാത്രികതപ്ത ജഗദീശ്വരി, താവകാനാം

പാപങ്ങൾക്കൊണ് ബുദ്ധികെട്ട രോഗങ്ങൾ
കൊണ്ട ദേഹം ചതഞ്ഞു വേറെ പൊറുതിമുട്ടി ശര
ണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നെ അല്പയോ ജഗദീശ്വ
രി, നിന്തിരുവടിയുടെ കരുണാശീതളങ്ങളായ കടക്ക
ണ്ണുകൊണ്ടുള്ള നോട്ടങ്ങൾക്കു പാത്രമാക്കിയാലും.

38

പ്രണയപരവശാഭ്യം ഹാസനിർഭാസിതാഭ്യം-
മതിശയശിശിരാഭ്യം തപ്തസഞ്ചിതവനാഭ്യം
പ്രതിനിമിഷനവരഭ്യം സംവിദ്യനീലനാഭ്യം
സകുലപിനയനാഭ്യം പശ്യമാമംബ, ദീനം.

സ്നേഹവിഹാപങ്ങളും ഹാസശോഭിതങ്ങളും അ
തിശീതളങ്ങളും തപ്തനാഷ്ടം ഉന്മേഷമുള്ളന്നറിയും നി
മിഷംതോറും നവനവങ്ങളും തന്മാനത്തെ ഉണർത്തുന്ന
വയുമായ തൃക്കണ്ണുകൾക്കൊണ് അമ്മേ, എന്നെ മരി
ക്കലേങ്കിലും നോക്കേണീ!

34

ചാരിത്രവിംഗ മവഗുണന മണ്ഡാതം
മാത, സ്തംഭമിഷഭവസാരയ സാന്നകമ്പം;
തേജോമയം പ്രണയപുണ്ണമതിപ്രശാന്തം
പശ്യമാമതേ മഖസരോതഹരമകവാതം.

അമ്മേ, പാതിപ്രത്യുത്തിന്റെ ചിഹ്നമായ മുഴുപ
ദത്തെ തെങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സദയം ഇത്തിരിയൊന്നു നീ
ക്കിയാലും; തേജോമയവും പ്രേമപുണ്ണവും പരമശാന്ത
വുമായ നിന്തിരുവടിയുടെ ശ്രീമുഖത്തെ തെങ്ങൾ ഒരു
നോക്കു കണ്ടാലെട്ട്!

35

കൃപാപുണ്ണം കിഞ്ചിനുകുളിതമനോജ്ഞാക്ഷിയുഗളം
പ്രസന്നം ചാരിത്രദ്യുതി വഖയിതം ശാന്തമധുരം
മുനീന്ദ്രധൂയതേ വദനനളിനം മനേഗവവചോ-
നിചോളപ്രച്ഛന്നം സകുലപിശിനി, ദർശയമമ.

സെപ്തമ്പർ 1963

അല്പയോ ശിവേ, കൃപനിറഞ്ഞതന്തിയതും, കുറ
ഞ്ഞൊന്നു ചിന്തിയ ചേവിയന്നമിഴിയിണയോടു കൂ
ടിയതും, തെളിപ്പററതും, ചാരിത്രകാന്തിമുഴുന്നതും,
ശാന്തമധുരവും, മുനീന്ദ്രന്മാരാൽ ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ
തും, മറമോഴിയാകുന്ന മുഴുപുടവകൊണ്ടു മറക്കപ്പെട്ടി
തുമായ നിന്തിരുവടിയുടെ മഖാകാശിന്ദ്രത്തെ ഒരു കുറി
യെങ്കിലും എന്നിങ്ങനെ കാട്ടിത്തരു.

36

സഞ്ചിതയാനി ഹൃദയംബുതഹോദരസ്ഥം
മംഗലസൂത്രകടകാദിവിദ്യഭിതാംഗം
മുക്താഭിരാമമവഗുണന വീതവക്ത്രം-
മംബ, തപദിയമതിദിവ്യവിശ്രുദ്ധരൂപം.

നെടുമംഗലച്ചുരുട്ട്, വള മുതലായതണിഞ്ഞ
തിരുവടലോടും മുഴുപടംകൊണ്ടു മറച്ചു തിരുമുഖത്തോ
ടുംകൂടി മുക്തന്മാരെ ആനന്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഹൃദയകമ
ലത്തിനുള്ളിൽ കിടക്കൊള്ളുന്ന നിന്തിരുവടിയുടെ എ
ററവും ദിവ്യവും ശ്രദ്ധവുമായ സ്വരൂപത്തെ അമ്മേ,
ഞാൻ ധ്യാനിച്ചോളട്ടെ! ഹൃദയ

37

കാമാദിദോഷരഹിതേ പരമാനരാഗ-
ക്ഷേമാസ്മതേ ഹൃദയപീഠമേവ മദീയേ
ആസ്ഥാപ്യനേത്ര ഗളിതൈരതിഹർഷബാഷ്പൈ-
സ്സംക്ഷാളയാനി തവകോമളപാദപദം.

നിന്തിരുവടിയുടെ കോമളമായ പാദപദംത്തെ
കാമാദിദോഷങ്ങളില്ലാത്തതും പരമാനരാഗമാകുന്ന
വീരാളിപ്പട്ടു വിരിച്ചതുമായ എന്റെ ഹൃദയപീഠത്തി
ന്തേൽ എഴുന്നള്ളിപ്പിന്തി മിഴികളിൽ നിന്നൊഴുകു
ന്ന ആനന്ദബാഷ്പങ്ങൾക്കൊണ്ടു ഞാൻ കഴുകിച്ചോളട്ടെ!

38

പ്രണതജനശരണേ, രാമകൃഷ്ണചിന്തിയേ,
പ്രണയമഖധിമംഗ, ശാരദേ ശങ്കരിതി
അഹരഹരതി പുണ്യാനുംബതേ നാമധേയാ
നൃഹമഹമികയാ മേവക്ത്രതോനിസ്സരണു!

കമ്പിടുന്നവർക്കുതായവരും, രാമകൃഷ്ണൻ്റെ വല്ലഭം, സ്നേഹക്കടലിലാണവരും, ശാരദ, ശങ്കരി എന്നിങ്ങനെയുള്ള നിന്തിവരിയുടെ അതിപുണ്യമായ നാമങ്ങൾ അമ്മ, എൻ്റെ വായിൽനിന്നും 'ഞാൻ മുന്മ്പ, ഞാൻ മുന്മ്പ' എന്നു മത്സരിച്ചുകൊണ്ടു നിരന്തരം നിർഗമിക്കട്ടെ!

39

ദിപാംബു സതതോജപാൽ വിരചയേ
നാനാമനോവൃത്തിഭി-
വക്ത്രാന്നിർഗളിതൈസ്സമന്യ വചനൈഃ
പുഷ്പാഞ്ചലിഃ കല്പയേ
നൈവേദ്യംനി സമപ്തയാമി വിഷയൈ-
ർജ്ഞാനേന്ദ്രിയൈ രാഹുതൈഃ
കുര്യേ ചാമരവിജനാനി പവനൈഃ
ശ്വാസാന്തരൈശ്ചാംബികേ

അമ്മ, ഞാൻ നിന്തിവരിയ്ക്ക് നാനാമനോവൃത്തികളെക്കൊണ്ടു തെളിഞ്ഞു കെടാവിളക്കുകൾ കൊളുത്തുകയും വായിൽനിന്നുതിരുന്ന എല്ലാ മൊഴികളെക്കൊണ്ടും പുഷ്പാഞ്ചലികൾ ചെയ്യുകയും ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളിലൂടെ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളെക്കൊണ്ടു നൈവേദ്യങ്ങൾ സമപ്തിയ്ക്കുകയും വിപ്ലവാന്വകളെക്കൊണ്ടു വെൺചാമരം വിതുകയും ചെയ്യുന്നു.

40

ശാഖീനാം മുക്തികൃതാക്ഷിയുഗളാം
സച്ചിത്സുധാംഭോനിധം-
വാഖീനാം വിരലാവഹുണനവൃതാം
വക്ഷാഖസൽകന്തളാം
ഉത്സംഗാപ്പിതകങ്കണാങ്കിതകരാം
സ്വസ്യാസന്ദേഹസ്ഥിതാം-
മല്ലാഡംബര സന്ദർഭം ഭഗവതി-
മാരാധയേ ശാരദാം

ലജ്ജാശീലയും മിഴിയിണ ചിമ്മിയവളും ചിരം നന്ദാകൃതസിന്ധുവിൽ ആഞ്ചലിത്തവളും നിൽക്കുമായ

മുട്ടപടംകൊണ്ടു പുതച്ചവളും തലമുടി തിരുമാറിൽ തുളുന്നവളും വളകുളിഞ്ഞു കൈകൾ മടിയിൽ വച്ചവളും സ്വസ്തികാസനത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നവളും ആഡംബരം ചുരുക്കി അഴകൊഴുക്കുന്നവളും ഷാഡ്ഗുണ്യപരിപൂണ്ണയമായ ശാരദയെ ഞാനാരാധിക്കുന്നു.

41

യോഗാനന്ദവിയോഗകാരതതയാ
ശോകാശ്രുധാരാ മുഹു-
ർമുഞ്ചന്തി വെഗുണാനാവൃത ശീരോ-
മാഗാം വിഷണ്ണാനനാം
പ്രേമാർദ്രാമരസി പ്രകീർണ്ണചികരം
ശുഭ്രാംശുഭ്രാഖംകൃതാം
ജാനന്യസ്തകരം പ്രസാരിതപദാം-
ഭോജാം ഭജേ ശാരദാം.

യോഗാനന്ദനമാരി എന്നെന്നേക്കും വേർപിരിയേണ്ടിവിരുദ്ധം എന്ന് പരിഭ്രമിച്ച ധാരദുറിയാതെ മേൽക്കുമേൽ ശോകാശ്രുവൊഴുക്കി, ശിരസ്സു മുട്ടപടം കൊണ്ടു മറച്ചു മുഖം വാടി, സ്നേഹത്തിലവിഞ്ഞു, തലമുടി ചിന്നിച്ചിതറി, തൃക്കൈകൾ ജാനനക്കുളിന്ദ്രേന്ദ്രവെച്ചു, തൃക്കാലുകൾ നിട്ടിക്കൊണ്ടു ചേവുന്ന ശാരദയെ ഞാൻ ഭജിക്കുന്നു.

42

മുഖാധാരപതഃപയോധിനിഖയാം
ഭോഗീന്ദ്രഭോഗാസനനാം
മോഹസ്വാപസമുത്ഥിതാം സുവികസ-
നേത്രാം പ്രസന്നാനാം
ചഞ്ചൽ പൂരകരോമകാംഗുചിദ്വളാം
സൈപരം സുഷുപ്താവൃതാം
വല്ലഭാകൃതയോഗരാഗമധൂരാം-
ലാപാം ഭജേ ശാരദാം

മുഖാധാരമാകുന്ന പാലാഴിയിൽ പാർക്കുന്നവളും കണ്ഡലിനിയാകുന്ന അന്തരന്റെ ഉദലിൽ എഴുന്ന

പ്രബലകേരളം

ഇതിയിരിക്കുന്നവളും, മോഹനിദ്രയിൽനിന്നുണർന്നവളും തൃക്കണ്ണുകൾ നല്ലപോലെ മിഴിച്ചവളും തിരുമുഖംതെളിഞ്ഞവളും പൂരകരോപകങ്ങളാകുന്ന തിരുവിരലുകൾ തത്തിക്കുളിക്കുന്നവളും സത്യമു എന്തപോരായ വീണ കൊണ്ടു മധുരമംവണ്ണം യോഗരാഗമോലാപിക്കുന്നവളുമായ ശാരദയെ ഞാൻ ജീക്കുന്നു.

43

ലോകശ്ലേഷമചികീഷയാ ബഹുവിധേ
കർമ്മണുഭിവിധാപതം-
സ്സന്തർത്ഥാ ഇദമേകമേവ മനസാ
വാചാ ശരീരേണ ച

കർയ്യസ്സർവ്വ ചരാചരേഷു വിഹിതം-
വാസാം സദാസ്തോരദാം
കാമക്രാധമദാദിദോഷരഹിതാ
സ്സന്താ ജന്തീതിയൽ

ലോകത്തിനു ഗുണം ചെയ്യാൻ കൊള്ളാമെന്നു മോഹിച്ച പല മാനിരി പണികളിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നല്ല മനുഷ്യർ മനസ്സുകൊണ്ടും വാക്കുകൊണ്ടും ശരീരംകൊണ്ടും ചെയ്യുന്നത്, സകലചരാചരങ്ങളിലും കുടികൊള്ളുന്ന ശാരദാദേവിയെ കാമക്രാധമദാദി ദോഷങ്ങൾ കൂടാതെ ഏല്പാഴും ജീക്കുക എന്നൊരൊന്നുകൊഴുമാകുന്നു.

ഓട്ടൂർ ഉണ്ണിനമ്പൂതിരിപ്പാട്.

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസദർശനം.

(ആഗസ്റ്റിൽനിന്നും തുടച്ചു)

മനുഷ്യമനസ്സാണ് സർവ്വജ്ഞാനത്തിന്റെയും ഉറവിടം. അതിൽ മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഈ നിത്യജ്ഞാനത്തെ മനനീക്കി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന സംധനമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം.

ദോഷാന്താടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സ്വാമിജിയുടെ ഈ നിവൃദ്ധനത്തോട് ഏറെക്കുറെ അടുത്തുവരുന്നുണ്ട് പാശ്ചാത്യരുടെ വിദ്യാഭ്യാസചിന്തകൾ പലതും. പ്രസിദ്ധചിന്തകനായ പെസ്സലോസിയുടെ (Pestalozzi) നിവൃദ്ധനും, “മനുഷ്യനിൽ സ്വന്തമുള്ള സാമർത്ഥ്യങ്ങളുടെ ആവിഷ്ക്കരണമത്രേ വിദ്യാഭ്യാസം”, എന്നാണ്. ഒരു യോഗിയുടേയും വിദ്യാഭ്യാസവിചക്ഷരന്റെയും നിലയിൽ പ്രസിദ്ധിയായ്ജിച്ച ഫ്രീബ (Froebel) ലിന്റെ അഭിപ്രായവും ഇതോടു യോജിക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടുപേരും ശിശുവിനെ ഒരു ചെടിയോടുപമിക്കുന്നു, വടവുകൾത്തിന്റെ ഓരോ ബീജത്തിലും വൻവളവുക്കുമായി വളരാനുള്ള സാമർത്ഥ്യം എപ്രകാരം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവോ, അപ്രകാരമാണെ ഓരോ ജീവകോശത്തിലും അതിമഹത്തായ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം

കുണ്ഡലിതമായിക്കിടക്കുന്നുണ്ട്. ഓരോ ചെടിയും അതതിന്റെ പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു വളരുന്നതുപോലെ ഓരോ ശിശുവും തത്തരം പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ച് വളർന്നുവരുന്നു. ചെടിയുടെ ശരീരനിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ വളവും രക്ഷയും ഒരുക്കിക്കൊടുത്താൽ ചെടി അതിയെ സൗത്ഥീകരിച്ച് താനേ വളർന്നുകൊള്ളും. ശിശുവിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും അത്രയേ വേണ്ടൂ. അവനിൽ അന്തർബിനമായിരിക്കുന്ന വാസനകൾ പ്രതികൂലസംഹാരമയ്ക്കങ്ങളിൽ കെട്ടടങ്ങിപ്പോകാൻ ഇടനാകാത്തവിധം പ്രതിബന്ധം നീക്കി വളരാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്താൽമതി, കുട്ടി സ്വയമേവ പഠിച്ചുകൊള്ളും. സ്വന്തം കയ്യും കാലും കണ്ണും മൂക്കും ബുദ്ധിപൂർവ്വം ഉപയോഗിക്കത്തക്കവിധം അവനിൽ നിമിനമായിരിക്കുന്ന ജ്ഞാനശക്തിയെ ഉണർത്തി വഴിതിരിച്ചുവിടുക മാത്രമാണ് അധ്യാപകന്റെ ധർമ്മം. അധ്യാപകന്റെ യോഗ്യതയ്ക്കനുരൂപമായി അധ്യാപനരീതിയേർപ്പെടുത്തണം. ഓരോ വ്യക്തിയുടേയും വാസനകളെ രൂപീകരിക്കുന്നത് അവന

വന്റെ പൂർണ്ണതയോടുകൂടി അധ്യക്ഷനായി വന്നു. വ്യക്തിഗതമായ വാസനകളിൽ അധ്യക്ഷൻ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. വിശിഷ്ടവാസനകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം. സാധകങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ കട്ടികളുടെ മനസ്സിൽ പതിപ്പിക്കണം. 'നിങ്ങൾ എത്ര പഠിച്ചാലും നന്നാവരുതെന്ന്, മറ്റൊരാളെന്ന്' എന്നു മറ്റൊരു ബോധകവാക്കുകൾ അവരോട് പറയരുത്; അത് അവരെ ദുർബ്ബലരാക്കുകയേ ഉള്ളൂ. സൗമ്യവചനങ്ങൾക്കാണ് അവരെ ഉത്സാഹപ്പെടുത്തണം. സ്വാമിജിയുടെ ഉപദേശം ഇതാണ്, "ജനങ്ങൾക്ക് സാധകങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ നൽകാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുക; അവർ പുരുഷന്മാരായി വളരും സ്വാശ്രയശീലം പാലും." "ഭാര്യയിലും സാഹിത്യത്തിലും കവിതയിലും കലയിലും, എന്നല്ല എന്തൊരു വിഷയത്തിലും, ജനങ്ങളുടെ മനോഹാസ്യമായ വ്യാപാരങ്ങളിൽ പിന്നെയും തെറ്റുകളില്ല നാം അവർ കാണിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടത്. പ്രത്യേക, ഈ കാഴ്ചയെ അധികം നന്നായി ചെയ്യാനുള്ള വഴിയാണ് കാണിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടത്."

പാഠ്യവിഷയങ്ങൾ

പഠനത്തിലെന്നപോലെ പാഠ്യവിഷയങ്ങളെ നിരൂപിക്കുന്നതിലും സ്വാമിജിയുടെ സമഗ്രമായ ജീവിതവിജ്ഞാനം പ്രതിഫലിച്ചുകാണാം. പരമപുരുഷാർത്ഥം സാധിക്കാനുള്ള യജ്ഞമെന്നുവെച്ചാൽ ഓരോ ഹിന്ദുവും പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നു വിട്ടുനില്ക്കുക എന്ന അർത്ഥം സ്വാമിജി ഒരിക്കലും കല്പിച്ചിട്ടില്ല. ഇഹലോകത്തിൽ ജീവിച്ചിരിക്കാവുന്ന ഈ ശരീരത്തെ സാധകമാക്കിക്കൊണ്ട് വേണം പരമപുരുഷാർത്ഥം സാധിക്കാൻ, എന്ന ഉപനിഷത്തത്തിൽ അദ്ദേഹം ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഈ ലോകത്തിൽ സഹജമായി ജീവിക്കാനാവശ്യമായ എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും പാഠ്യപദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തണമെന്നാണ് സ്വാമിജിയുടെ അഭിപ്രായം. "നമുക്ക് സ്വന്തമായിട്ടുള്ള വിവിധ വിജ്ഞാനശാഖകളെയും വൈദഗ്ദ്ധികാധിനതകളെയും നാം പഠിക്കണം. അതോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയും പാശ്ചാത്യവിജ്ഞാനവും നാം വശമാക്കണം. സാ

ങ്കേതികപരിശീലനവും അതുപോലെ വ്യവസായാഭിവൃദ്ധിക്കുതക്ക നൈർദ്വൈതപഠനങ്ങളും നമുക്കുണ്ടായാൽ, പരദാസ്യം തേടിപ്പോകാതെ ജനങ്ങൾക്ക് സ്വതന്ത്രമായി ജീവിക്കാൻ വേണ്ടത് സമ്പാദിക്കാം; പത്തുകാലത്തേക്ക് വലുതും കരുതിവെക്കുകയും ചെയ്യാം." നമ്മുടെ നാട്ടിന്ത് സ്വന്തമായിട്ടുള്ള വിവിധവിജ്ഞാനശാഖകളെയും നാം സ്വാധീനമാക്കണമെന്ന് ഈ നിഷ്പന്ദതയിൽനിന്ന് ദേശീയവും സാംസ്കാരികവുമായ വിദ്യാഭ്യാസമണ്ഡലങ്ങളെക്കുറിച്ച് സ്വാമിജിയുടെ ആദർശം എത്രയെന്നു വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതേസമയം, ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടേയും പാശ്ചാത്യവിജ്ഞാനങ്ങളുടേയും പഠനത്തെ അദ്ദേഹം അനശാസിക്കുന്നത്, നമ്മുടെ രാഷ്ട്രം പരിഷ്കൃതിയിൽ മികച്ചുനില്ക്കുന്ന പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളോടൊപ്പം മുന്നോട്ടു വരുന്നതിലേക്കാണ്. എന്തൊരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും അഭ്യുദയം അതിന്റെ വ്യവസായാഭിവൃദ്ധിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിനു സാധനമായ സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസത്തെ സ്വാമിജി പ്രത്യേകം നിഷ്ഠയിച്ചു. പരമപുരുഷാർത്ഥമായ നിഃശ്രേയസത്തോടൊപ്പം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അഭ്യുദയവും സ്വാമിജി വ്യക്തമായി ദർശിച്ചിരുന്നു.

ശിക്ഷണോപായങ്ങൾ

1. ചിന്തയെകാഗ്രഹം: ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനുള്ള ഏകോപനം ചിന്തയെകാഗ്രഹമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മേൽതന്നെ അതാണ്. ഏതുവിഷയത്തിലും വിജയം നേടാൻ ഈ ഒരപരായരെയുള്ള അതിപ്രാകൃതമനുഷ്യൻ മുതൽ മഹായോഗിനെയുള്ളവരെല്ലാം ഉദ്ദേശസിദ്ധിക്കു ഈ മാർഗ്ഗമത്രേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടത്.

മനുഷ്യർക്കു പിന്നെയും തെറ്റുകൾക്കു ഏകകാരണം ചിന്തയെകാഗ്രഹത്തില്ലായ്മയാണ്. 'സുശിക്ഷനായ മനുഷ്യനെപ്പോലെ' ഒരിക്കലും തെറ്റുപറയില്ല. മനോനിയമത്തിന്റെ ഏറ്റക്കുറവാണ് മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിൽ, അത്യന്തമനം അതിനീചനം തമ്മിൽ, ദൈമുണ്ഡാക്കുന്നത്. മനുഷ്യർക്കു മൃഗങ്ങളോടും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസവും മനുശിക്ഷണത്തെ ആശ്രയി

പ്രബുദ്ധകരളം

ച്ചതന്നെ. മൃഗങ്ങളെ മരുക്കിയെടുക്കാൻ എത്ര പ്രയാസമുണ്ടെന്ന് അതിലുപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കറിയാം. പഠിക്കുന്നതെല്ലാം ഉടനടി മറന്നുപോകുന്നതാണ് മൃഗസ്വഭാവം.

ജ്ഞാനമണ്ഡലം തുറക്കാനുള്ള താക്കോൽ മനസ്സിന്റെ ഏകാഗ്രതയാണെന്നിരിക്കെ, അതിനെ എങ്ങനെ സമ്പാദിക്കാമെന്നതാണ് അടുത്ത പ്രശ്നം. എണ്ണമറ്റ വിചാരങ്ങളും വികാരങ്ങളും തള്ളിക്കുറുത്തു മനസ്സിനെ സദാ കല്പചാലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അതിനെ ഏകാഗ്രമാക്കുക എന്നത് അത്ര എളുപ്പമല്ല. എത്രയും ക്ഷമയോടും വൈരാഗ്യത്തോടും കൂടി നിരന്തരം ധ്യാനം അഭ്യസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മനോനിയമനം സാധ്യമാവൂ. ഈ ധ്യാനമാർഗ്ഗത്തെ ശാസ്ത്രീയമായി ഉപദേശിക്കുന്നത് രാജയോഗമാണ്. അതിലെ പ്രാരംഭസാധനകളുടെയെങ്കിലും അഭ്യാസം വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണ്.

വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മൗലിക മനസ്സംയമമാണ്, വൃത്താന്തസംഭരണമല്ല, എന്ന് സ്വാമികൾ എത്രയും ദൃഢസ്വരത്തിൽ അഭിപ്രായം ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്നു. “എന്തിനെ വീണ്ടെടുക്കാനാണ് വിദ്യാർത്ഥിജീവിതം ആവർത്തിക്കേണ്ടിവന്നാൽ ഞാനെന്തിനെയും വൃത്താന്തസംഭരണത്തിനുദ്യമിക്കുകയല്ല; പ്രത്യേക ഏകാഗ്രതാബലവും അനുസക്തിയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നവൻ ശ്രമിക്കും. അങ്ങനെ യുക്തമായ ഒരു ജ്ഞാനസാമഗ്രി സ്വാധീനമാകുമ്പോൾ എത്ര കാര്യങ്ങൾ വേണമെങ്കിലും എന്തിന് ഇഷ്ടംപോലെ ഗ്രഹിക്കാം.”

ബ്രഹ്മചര്യവും ശ്രദ്ധയും:

പന്ത്രണ്ടു വർഷത്തെ തുടച്ചുയറായ ബ്രഹ്മചര്യനിഷ്ഠകൊണ്ട് ഏതൊരുവനും മനസ്സിനെ നിയമിച്ച് ഏകാഗ്രതാബലം സമ്പാദിപ്പാൻ കഴിയും. മഹത്തായ മേധാശക്തിയും ആധ്യാത്മികവിശുദ്ധിതാനും ഉറവിടമാണത്. “സർവ്വകാലങ്ങളിലും സർവ്വവസ്ഥകളിലും വാത്സര്യകാലങ്ങളിൽ ചാരിതൃഹിനമായ കർമ്മ ബ്രഹ്മചര്യനിഷ്ഠ. ചാരിതൃഹിനമായ കർമ്മ

തെറ്റാപോലെതന്നെ നിന്ദ്യകാണ് ചാരിതൃഹിനമായ മനോവൃത്തിയും. നമ്മുടെ നാടിന്റെ ഇന്നത്തെ അനാശാസ്യനിവർദ്ധന കാരണം ബ്രഹ്മചര്യനിഷ്ഠയില്ലായ്മയാണെന്ന് സ്വാമികൾ പലപ്പോഴും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിക്കും ബ്രഹ്മചര്യനിഷ്ഠയിൽ ശിക്ഷണം നല്കുകയാണ് ഇന്നത്തെ ആവശ്യം. അതോടുകൂടിതന്നെ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിക്കും അവശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ് ആത്മശുദ്ധി - അറുനവനീൽ തന്നെ ദൃഢവിശ്വാസം. അവനവനിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തവന് ജീവിതത്തിൽ യാതൊന്നും നേടാവതല്ല. മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഏകാഗ്രതയുടെ ഏറ്റക്കുറവിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ശ്രദ്ധയുടെ ഏറ്റക്കുറവിനെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നെന്നു കാണാം. ഇവ രണ്ടും—ഏകാഗ്രതയും ശ്രദ്ധയും— ബ്രഹ്മചര്യനിഷ്ഠയെ അനുസരിച്ചു ദൃഢപ്പെടുന്ന രണ്ടു ബലങ്ങളാണ്. “പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ പ്രകടമായിക്കാണുന്ന ഈ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം അന്ധതയുടെ ആത്മശുദ്ധിയിൽനിന്നുണ്ടായതാണ്. അവയ്ക്ക് അവരുടെ കായശക്തിയിൽ ദൃഢവിശ്വാസമുണ്ട്; അതിൽനിന്ന് അവരുടെ ജൈതികപ്രഭാവം വളർന്നു. അപ്പോൾ, നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ പ്രത്യേക ശാസ്ത്രശക്തിയിൽ ദൃഢവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നാൽ എത്ര മഹത്തരമായിരിക്കും അതിന്റെ ഫലം!.....” മഹത്തായ ഈ ആത്മവിശ്വാസം, ജീവസന്ദായകവും വീര്യവത്തരവും ഉദ്ധാരകവുമായ ഈ ശ്രദ്ധ, ബാല്യം മുതലേ നമ്മുടെ കിട്ടിക്കളെ അഭ്യസിപ്പിക്കണം. അവരെല്ലാം സർവ്വശക്തിന്റെ സന്താനങ്ങൾ, അനന്തദിവ്യഭക്തിസ്ഫുലിംഗങ്ങൾ; അവർസർവ്വശക്തന്മാർ! നമ്മുടെ പുറംകരങ്ങൾക്ക് മഹത്തായ ആത്മശുദ്ധിയുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽനിന്നാണ് സർവ്വോത്കൃഷ്ടമായ നമ്മുടെ പുരാതനപരിഷ്കൃതി ഉടലെടുത്തതെന്നു നാം ഭാഷിക്കണം.”

3. ഗുരുകുലങ്ങൾ:

വിദ്യാർത്ഥികൾ ഗുരുക്കന്മാരോടൊപ്പം നിരന്തര സമ്പർക്കത്തിൽ അന്യോന്യം ഗുരുകുലങ്ങളിൽ താമസി

മുവന്നിരുന്ന പ്രാചീന വിദ്യാഭ്യാസരീതി പുനരധിഷ്ഠിപ്പിക്കണമെന്നാണ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ അഭിപ്രായം. ഗുരുക്ഷേത്രസമ്പ്രദായത്തിൽ പ്രതിഫലം കൂടാതെ വിദ്യയെ രേനംചെയ്തിരുന്നതാണ് സ്വാമികൾ അതിന്റെ പ്രത്യേകതവെശിഷ്യരായി കാണുന്നത്. ശ്രദ്ധേയമായ ഈ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയിൽ ഗുരുവിനും ശിഷ്യനും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട മാതൃകാഭാവം ഉള്ളതായ ഗുണങ്ങളെ സ്വാമികൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്നു: “ശിഷ്യൻ വാഞ്ഛന:കായവൃത്തികളിൽ പരിശുദ്ധനായിരിക്കണം. യഥാർത്ഥതപഃജിത്താസയും അക്ഷീണയത്നശീലവും സ്വഗുരുവിൽ ഉപവിശ്വാസവും അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം. വിശ്വാസം എന്ന പറഞ്ഞാൽ ശ്രദ്ധയാണ്, അന്ധമായ സ്വീകാരമല്ല. ശിഷ്യൻ സ്വന്തമായ വിഭവമാനുശക്തി ഉപയോഗിക്കണം. ഗുരുവാകട്ടെ, ശാസ്ത്രാർത്ഥത്തെ അറിയാത്തവനും തികച്ചും അനവൗനമായിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഗുരുവിന്റെ വെറും മോഴികളല്ല, പ്രത്യേക വ്യക്തിപ്രഭാവമാണ് ശിഷ്യനിൽ ചെലുത്തുന്നത്. വേര്, പെരുമ മുതലായ ക്ഷുദ്രവശങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയാവാതെ ഗുരുവിന്റെ അധ്യാപനം. നിഷ്കളങ്കവാത്സല്യത്താൽ പ്രേരിതമായ അധ്യാപനമാണ് ശിഷ്യനിൽ വിദ്യ സഫലമാക്കേണ്ടത്.”

മിട്രാജ്യാസക്തം സപ്രദാനസംസ്കരണക്തം

വിദ്യാർത്ഥിനിമാരിൽ സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിന് വിഭവകിനനസാധികരം വലിയ പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുന്നു. അവന്റെ സ്വഭാവം എന്നു പറയുന്നത് അവന്റെ വാസനകളുടെ സമാച്ചിന്തയാണ്. സുഖദുഃഖാനുഭവങ്ങൾ അറയുടെ സംസ്കാരങ്ങളെ മനുഷ്യമനസ്സിൽ അവാശപ്പെിപ്പിക്കുന്നു. ഈ സംസ്കാരങ്ങൾ ദൃഢതരമായി വാസനാശൃപണ പരിണമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള വാസനകളാണ് അവന്റെ സ്വഭാവത്തെ രൂപീകരിക്കുന്നത്. ഇതിൽനിന്നും സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിൽ വിചാരങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാധാന്യം എത്രമാത്രമെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. ഇതിനടുടെ നാനാതരത്തിലുള്ള മനോവൃത്തികളെ സസൃഷ്ടം വിശകലനം ചെയ്തു പഠിച്ചാൽ സുഖാനുഭവങ്ങളെ അ

പേക്കിച്ച് ദുഃഖാനന്ദങ്ങളാണ് സ്വഭാവരൂപികൾ
 ന്നതിൽ അധികപക്ഷവഹിപ്പിച്ചുള്ളതെന്നും കാണ്മാം.
 മഹാപുരുഷന്മാരുടെ ചരിത്രം ഇതിലേക്കു തെളിവു
 തരുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ സന്തോഷത്തെ
 ക്ഷോഭധികം സന്താപവും സമ്പത്തിനേക്ഷോഭധികം
 ദാരിദ്ര്യവുമാണ് അന്നുഭവേന്യതയെ പ്രകാശിപ്പി
 ക്കാൻ ഹേതുവായിട്ടുള്ളത്.

സംഗീതം മനുഷ്യമനസ്സിനെ ഒരു തൊക്കത്തോ
 ഉപരിച്ചുകൊണ്ടു പറയുന്നു, “തൊക്കത്തിൽ അവകൾ
 പൊങ്ങിത്തന്ന മറഞ്ഞുപോകുന്നുവെങ്കിലും അവ നി
 ശ്ശേഷം ഉല്പാതാകുന്നില്ല. അതുപോലെ നമ്മുടെ മ
 നസ്സിനെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്ന വാറിഡ വിചാരവിചി
 ളം പ്രവൃത്തികളും തല്ലാലം അടങ്ങുന്നതെങ്കിലും, വീ
 ങ്ങും പൊങ്ങിവാങ്ങുള്ള മറാമിമുഖം, അതായത്
 സംസ്കാരം, മനസ്സിൽ അവശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുവെന്ന് അഭ
 യമുണ്ട്. ഈ സംസ്കാരങ്ങൾ ഏതവസരത്തിലും
 ഉണർന്ന് മനസ്സിനെ വീണ്ടും കലുഷമാക്കാൻ സാദ്ധ്യ
 തയുണ്ട്. മനസ്സിന്റെ ഉപരിതലമാകുന്ന ബോധ
 ഭൂമികയിൽ അവ ഉൾഗമല്ലെങ്കിലും അന്തർഭാഗത്തു്,
 അബോധപൂർവ്വമായി, വ്യാപരിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടായിരിക്കു
 ന്നു്. ഈ സംസ്കാരങ്ങളത്രെ സ്വഭാവരൂപീകരണ
 ത്തിന്റെ ഘടകങ്ങൾ. ഭേദത്തിൽ നല്ല സംസ്കാര
 ങ്ങൾക്കാണ് പ്രാബല്യമെങ്കിൽ അവന്റെ സ്വഭാവം
 നന്നായിരിക്കും; ചിത്തശ്ലാഭങ്ങളിൽ ചിത്തയുമായി
 ിക്കും. ഉദാഹരണമായി, ഭേദവാൻ സദാ ദുർവ്വാക്ക
 കൾക്കുകയും ദുർവിഷയങ്ങളെ വിചാരിക്കുകയും ചെയ്യു
 ന്നങ്ങളിൽ ദുഷ്പരിക്കയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം മനസ്സി
 ങ്കുസംസ്കാരങ്ങളിൽ ദൃഷ്ടിതമായിട്ട് അവന്റെ സ്വ
 ഭാവത്തെയും നഭവകിടയെയും അവനറിയാതെ നയി
 കുന്നു. നേരേരിച്ചു്, വിചാരങ്ങളും പ്രവൃത്തികളും
 നല്ല വഴിക്കായിത്തന്നാൽ അവ ദുഷ്ടകൃത്യത്തിലേക്കു
 മരിക്കലും പ്രേരിപ്പിക്കാത്തവിധം സ്വഭാവത്തെ
 രൂപീകരിക്കും. ഭേദവാൻ ചെയ്യുന്ന വൻകാര്യങ്ങളെ
 നോക്കിയല്ല, പ്രത്യേക സാധാരണ ചെയ്യുന്ന ഒരേനം
 മിനകൃത്യങ്ങളെ നോക്കിവേണം സ്വഭാവം നിർണ്ണയി
 ക്കാൻ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വെറും കേൾവായ

പ്രബുദ്ധകേരളം

മനുഷ്യനും ചില ആപൽപ്പട്ടങ്ങളിൽ ചില വൻ കാര്യങ്ങൾ നേടിയെന്നുവരാം. എന്നാൽ സർവ്വകാലത്തും സർവ്വാവസ്ഥകളിലും മഹത്തായ സ്വഭാവം ആർക്കുണ്ടോ അവനാണ് യഥാർത്ഥമഹാൻ.

ശ്രദ്ധേയമായ ആയ സംസ്കാരങ്ങൾ ദൈവനിൽ ഒട്ടുകയും സഞ്ചരിക്കുകയും ചെയ്ത ചില ദൃശ്യശീലങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നു. പൂർവ്വജന്മങ്ങളിൽ ആർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള ജ്ഞാനത്തെ ശീലങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് കാരോരുത്തന്റെയും വർത്തമാനസ്വഭാവം രൂപീകരിക്കുന്നത്. നമിപ്പോൾ എന്തായിരിക്കുന്നുവോ അത് നമ്മുടെ പുർവ്വജന്മശീലങ്ങളുടെ ഫലമാണ്. ദൃശ്യങ്ങളെ ജയിക്കാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം സച്ചിദാനന്ദത്തെ വളർത്തുകയാണ്. അതു സംയുക്തമാകുമ്പോൾ മനുഷ്യൻ എപ്പോഴും സദാചാരങ്ങളിലും സദാചാരങ്ങളിലും നിരന്തരനാകുന്നു. 'ഇവൻ ചിത്തമനുഷ്ഠനാണ്', എന്നിങ്ങനെ ആരെപ്പറ്റിയും നാം വിധികല്പിക്കരുത്. എന്തെന്നാൽ അവൻ ചില ദൃശ്യങ്ങളുടെ സഞ്ചയത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്; സച്ചിദാനന്ദനോട് അവയെ ജയിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ.

മേല്പറഞ്ഞ വസ്തുതകൾ വെച്ചുനോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ സ്വഭാവത്തിന് നാംതന്നെയാണ് ഉത്തരവാദികളെന്നു കാണാം. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തത്തിന് വല്ല ദേവാനന്ദമോ മനുഷ്യാനന്ദമോ കുറപ്പെടുത്തേണ്ട കാര്യമില്ല. ഈശ്വരന്റെയോ മറ്റു വല്ല ദേവതകളുടെയോ കാരുണ്യമില്ലാതെ നമുക്കു നന്നാകാൻ വയ്യെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട. മനുഷ്യരായ നാം ഏതാണ്ടു പട്ടു നൂറ്റാണ്ടുകളെപ്പോലെയെന്നെന്ന് പറയാം. പഴയ നന്നാകാൻ നിർമ്മിച്ച കൂട്ടിനകത്തു സ്വയം ബലമാകുന്നതുപോലെ മനുഷ്യൻ സ്വപക്ഷമാകുന്ന വലയത്തിൽ സ്വയം കെട്ടപ്പെട്ടു മോഹംനിമിത്തംതന്നെ മറ്റാരോ കെട്ടിയതായിക്കരുതി സഹായത്തിനു ക്ഷേപമുണ്ടാകുന്നു. ഈ ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കാൻ ബാഹ്യമായ യാതൊരു സാഹചര്യവും നാം തേടേണ്ടതില്ലെന്നും, നമ്മുടെ ഉള്ളിൽതന്നെയുള്ള

ആത്മസ്വരൂപത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നാണ് യോഗമതം. നാം അതിനുവേണ്ടി ഇച്ഛിക്കണം, പ്രയത്നിക്കണം. സ്വന്തം ഇച്ഛാശക്തിയെ വേണ്ട വഴിക്കു തിരിച്ചുവിട്ടു പ്രയത്നിച്ചാൽ ഏതൊരുവനും ഉയരാം. സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിൽ ഇച്ഛാശക്തിക്കുള്ള പങ്ക് അതിപ്രധാനമാണ്.

മനവും വിദ്യാഭ്യാസവും

“മനമാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മർമ്മം” എന്നു സാരമുള്ള ഒരു അഭിപ്രായം. ഇവിടെ ‘മന’ ശബ്ദം കൊണ്ട് ഏതൊരു പ്രത്യേകതയിലുള്ള വിശ്വാസസംഹിതകളെയോ ആചാരനിഷ്ഠകളെയോ അല്ല അദ്ദേഹം അർത്ഥമാക്കുന്നത്. അതിപ്രാചീനകാലത്തുതന്നെ മാരകമായ പ്രതിവിധിയാലും ദശിക്കപ്പെട്ട “ഏകംസദ” വിപ്രബഹുധാ വരണം—എന്ന ശ്രുതിവാക്യത്തിൽ അടിയുറച്ചതും, പിൽക്കാലത്തു ഗേർവ്വിതാദി സ്തൂതികളിൽ കൂടി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടു വന്നിട്ടുള്ളതും, അർത്ഥപരിഹാസപരമായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനാഥ് സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെട്ടതുമായ വിശാലമായ അർത്ഥമാണ് ‘മന’ശബ്ദത്തിന് സ്വാമികൾ നൽകുന്നത്. ഗീതയിലെ ഗേവദ് വചനം ഇവിടെ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

“യഥാ യോ യഥാ യഥാ തന്മ ഭക്തഃ
ശ്രദ്ധയാർച്ചിതമിച്ഛതി;
തസ്യ തസ്മാചലാം ശ്രദ്ധാം
താമേവ റിധോമുഹം||
“യഥാ യഥാമം പ്രപദ്യന്തേ
താംസ്തഥൈവ ജാമുഹം|
മേ വർത്തന്തവർത്തന്തേ
മനുഷ്യാഃ പാതം സർവ്വശഃ||

ഏതേതു ഭക്തൻ ഏതേതു മുർത്തിയെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ഭജിക്കാനിച്ഛിക്കുന്നുവോ അതു ഭക്തന് ആ മുർത്തിയിലുള്ള ശ്രദ്ധയെ ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.”

ആരു ഏതുപ്രകാരത്തിൽ ഏതെ ഭജിക്കുന്നുവോ

അവനെ ആ പ്രകാരത്തിൽ ഞാൻ ജീവിക്കുന്നു. മനുഷ്യരെല്ലാം എല്ലാവരിലും എന്റെ മാതൃത്തത്തന്നെയാണു സരിക്കുന്നത്.”

ഏതു വഴിക്കായാലും പരംപൊരുളായ ഈശ്വരനെ സംക്ഷാത്കരിക്കുകയാണ് മതം, അല്ലാതെ ഗ്രന്ഥപാരമ്പര്യം, കിര വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചുകൊണ്ടു മാത്രം മരുവൻ വൈദ്യനായിത്തീരുകയില്ല. വെറും ഭൂപടനിരീക്ഷണംകൊണ്ട് ദേശവിശേഷങ്ങൾ കണ്ടറിയാനുള്ള ഇച്ഛ നിരവേരുന്നില്ലല്ലോ. അതുപോലെയാണ് മതവിഷയത്തിലും; ഗ്രന്ഥപാരായണം കൊണ്ടുമാത്രം മരുവൻ പരമസത്യത്തെ, ഈശ്വരനെ, സംക്ഷാത്കരിക്കാവതല്ല. സ്വാന്തര്യതയാണ് മതം. ഭൂപടനിരീക്ഷണംകൊണ്ട് ദേശവിശേഷങ്ങൾ കണ്ടറിയാനുള്ള മൗനവും വലിച്ചെടുക്കാവുന്നതുപോലെ മതശാസ്ത്രപഠനംകൊണ്ട് തത്വവിഷയമായ മൗനവും ഉണർക്കും, കൂടുതലൊന്നുമില്ല. “ദൈവമായതും പള്ളികളും പ്രതിമകളുമെല്ലാം മതത്തിന്റെ ബാഹ്യപാഠങ്ങളത്രേ; ആധ്യാത്മികശിശുവിന് ഉയർന്നു നിൽക്കുവാനും കയറാൻ സഹായകമാവുന്ന പ്രാരംഭപാഠങ്ങൾ മാത്രം.....മതം സിദ്ധാന്തങ്ങളിലോ ആശ്ചര്യങ്ങളിലോ തർക്കവാദങ്ങളിലോ അല്ല; അത് അവവും അവാപത്തിയുമാണ്; സംക്ഷാത്തായ അനുഭൂതിയാണ് മതം” ഈ സ്വാന്തര്യതയുള്ള കാരണം ശുദ്ധമായ ഹൃദയവുമാകുന്നു. സ്വാമികൾ തുടൻ പറയുന്നു, “നിർവ്വഹാദമാണ് മരുവനെ പരമപദത്തിലെത്തിക്കുന്നത്. യുക്തിക്കു മറികൾക്കും അവിടെ പ്രവേശിക്കാവതല്ല.....വിശുദ്ധഹൃദയം യുക്തിയേയും അതികൂമിച്ച് ‘ദിവ്യജ്ഞാനം’ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ബോധാതിതീതമികയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.” ആകയാൽ ഹൃദയത്തെ സംസ്കരിക്കുകയാണ് ആദ്യം വേണ്ടത്. അത് ശുദ്ധമാകുമ്പോൾ, ജ്ഞാനസ്വരൂപമായ ഈശ്വരൻ സ്വയമേവ പ്രകാശിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയിൽ മുന്തിനില്ക്കുന്ന ദൃഷ്ടിയിലൊന്നും, അതുവെറും ബുദ്ധിവിശ്വാസമാണെന്നു മാത്രമേ ഉരുകുന്നുള്ളൂ. എന്നതാണ്; ഹൃദയസംസ്കരണത്തിന് അത് ഒട്ടും പര്യാപ്തമല്ലെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള

ഈ അഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലം മനുഷ്യരെ അജ്ഞേയനും സ്വാർത്ഥനുമായിത്തീർത്തുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ശരിക്കും ആത്മനിഷ്ഠരായിത്തീരാനുള്ള ആദ്യത്തെ സാധനം ബലിഷ്ഠശരീരമാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നമ്മുടെ ശ്ലേഷങ്ങളിൽ മൂന്നിലൊന്നും ശരീരത്തെപ്പറ്റിയും നിമിത്തമാണുണ്ടാവുന്നത്. നാട്ടിലെ യുവാക്കളോടുള്ള സ്വാമിജിയുടെ ഉപദേശമിതാണ്: “നമ്മുടെ യുവാക്കൾ ആദ്യംതന്നെ ബലവാനാകണം; ആത്മനിഷ്ഠ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ളതാണ്. നിങ്ങൾക്ക് സ്വസ്ഥതയും സമീപിക്കാൻ ഗിതായുതനത്തേക്കാൾ നല്ലവഴി ഹൃദ്യമാകുകയാണ്. നിങ്ങൾക്ക് കിരളപ്പട്ടി കൈക്കൊള്ളണമെന്നാൽ, മാംസപേശികൾ കിരളപ്പട്ടി ദൃഢമായാൽ, ഗിതായു കിരളപ്പട്ടി വ്യക്തമായി മനസ്സിലാകും. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ മഹത്തായ ജ്ഞാനശക്തിയും വിദ്യയും ഗ്രഹിക്കണമെങ്കിൽ നിങ്ങളിൽ കിരളപ്പട്ടി വീഴ്ത്തുന്ന രക്തമൊഴുക്കണം. നിങ്ങൾ ബലിഷ്ഠരായി തൻകാലിൽ നിവർന്നാൽ പരമജ്ഞാനമാണെന്നു അഭിമാനിക്കുമ്പോൾ ഉപനിഷത്തിന്റെ പൊരുളും ആത്മമഹിമയും കിരളപ്പട്ടി ദൃഢമായി മനസ്സിലാകും. ബലമാണ് ധർമ്മം, ദൈർഘ്യവും അധർമ്മവും. അനന്തബലമത്രേ ആത്മനിഷ്ഠ.”

മൗനപരിഷ്കരണാനുഭ്യാസങ്ങൾ ആത്മബലം സിദ്ധിക്കും. മോക്ഷത്തിലുള്ള സവിശാസ്ത്രങ്ങളിലും വെച്ച് ഉപനിഷത്തുകളിൽ മാത്രമേ ‘അഭയ’ശബ്ദം വീണ്ടും കേൾക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. അത് ഈശ്വരന്റെയോ മനുഷ്യന്റെയോ വിശേഷണമായിട്ടാണ് പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നതും. “ഉപനിഷത്തുക്കൾ വീഴ്ത്തിന്റെ മഹാനിധാനമാകുന്നു; മോക്ഷത്തെ മുഴുവൻ ഉത്തേജനം ചെയ്യുന്നതു വീഴ്ത്തലാണ് അവയിലുള്ളത്. അവകൊണ്ട് സമസ്തമോക്ഷത്തെയും ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കും, ബലവത്താക്കും, വിദ്യവത്താക്കും, അവ സർവ്വജ്ഞാത-മത-സമ്പ്രദായങ്ങളിലുംപെട്ട ദർശനങ്ങളെയും ദുഃഖികളെയും പതിതരെയും ഭരണിനിന്നാൽ വിട്ടിട്ടുണർത്തി എഴുന്നേല്പിച്ച് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടാൻ ആഹ്വാനം

ചെയ്യുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യം—കായികവും മാനസികവുമായ സ്വാതന്ത്ര്യം—അതാണ് ഉപനിഷത്തുകളുടെ പ്രമുഖാംശം.”

കുപനിഷദജ്ഞാനം, അതായത് വേദാന്തം, പരമമായ സത്യത്തിന്റെ ദർശനമാകുന്നു. സത്യത്തിന്റെ ഈ ലക്ഷണം നാം പ്രത്യേകം മനസ്സിലാക്കാൻ സ്വാമിജി പറയുന്നു; “നമ്മെ കായികമായോ, ആത്മികമായോ ടൂണ്ഡ്ചരമാക്കുന്നതെന്നും സത്യമല്ല; അവയെ സമ്പാദനം വെടിയിടുന്നു.....സത്യമായതെല്ലാം നിത്യമാണ്. സത്യം തന്നെ സർവാത്മാക്കളുടേയും സ്വരൂപം. സത്യമാണ് ബലം, സത്യമാണ് ശുദ്ധി, സത്യമാണ് ജ്ഞാനം. സത്യം നമുക്ക് ബലമായകാര്യം, ജ്ഞാനമായകാര്യം, സഞ്ചിവിനിയാകുന്നു.” ആകയാൽ സുധീരമായ സത്യഭിക്ഷയാണ് മതനിഷ്ഠരകാരുണ്യം, ആത്മസാക്ഷാത്കാരത്തിനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം.

മതപരമായ ശിക്ഷണരീതി.

മതപരമായ ശിക്ഷണത്തിന് മഹാപുരുഷാരാധന നൽകാക്കുകയാണ് ഉത്തമമൊഴ്ചയെന്ന് സ്വാമിജി പറയുന്നു; “അതാതപുരുഷന്മാരും ധർമ്മോപദേഷ്ടാക്കളും ഭക്താഗ്രണികളുമായി പ്രാചീനകാലത്ത് ആവിർഭവിച്ചിട്ടുള്ള ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ശ്രീബുദ്ധൻ, ശ്രീയേശുക്രിസ്തു തുടങ്ങിയ മഹാപുരുഷന്മാരുടേയും, അതുപോലെ അർച്ചാചീനന്മാരായ മഹാത്മാക്കളുടേയും ചരിത്രമുയ്യാനങ്ങൾ ജീവിതലക്ഷ്യമാക്കി അനുസരിക്കത്തക്ക വിധം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ശിക്ഷണം നൽകണം. എന്നാൽ രാജ്യത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയിൽ സേവനത്തിന്റെയും സിംഹപരാക്രമത്തിന്റെയും നിർദ്ദേശമായ ശ്രീ ഹനുമാന്റെ സ്വഭാവത്തെയാണ് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കേണ്ടത്.” ശ്രീരാമായണമായ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണനേയും ജഗന്മാതാവായ ശ്രീശക്തിയേയും ഉപാസിക്കണം. വൃന്ദാവനമലമനായ ശ്രീകൃഷ്ണനെ തല്ലാലം മാറി നിർത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നമ്മുടെ നാടിന്റെ

പുനർജന്മീവനത്തിന് അത് (വൃന്ദാവനശ്രീധ) അനുകൂലമല്ല.....‘കീർത്തന’മട്ടിലുള്ള അബലോചിതഗാനാലാപസമ്പ്രദായം ഉടൻടി നിർത്തണം. പകരം ‘ധ്യാനപദ്’രീതിയിലുള്ള സംഗീതം ആസ്വദിക്കാൻ ജനങ്ങൾ ശീലിക്കണം. “ഗംഭീരമായ വേദസൂക്തങ്ങളുടെ മേഘനിശ്ശേഷാൽകൂടി വേണം ജനതയ്ക്കു ജീവസ്സു നൽകാൻ. എല്ലാ വിഷയത്തിലും വിരഹഭാവസഹജമായ ക്ഷത്രതേജസ്സുകൊണ്ട് പുനർജന്മീവനമുണ്ടാകണം. ഈലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തി നിങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെ രൂപീകരിക്കുന്ന പക്ഷം അതനുസരിക്കാൻ ആയിരം പേർ വേറെയുണ്ടാകും. എന്നാൽ മനസ്സിതരൂതക, നിങ്ങൾ ലക്ഷ്യത്തിൽനിന്ന് വിരല്പിടപോലും വൃത്തിവലിക്കരുത്. ഒരിക്കലും നിരാശവേണം. അശനത്തിലും ശയനത്തിലും, പാട്ടിലും കൂത്തിലും, ഭോഗത്തിലും രോഗത്തിലും, ഉടുപ്പിലും നടപ്പിലും, എന്തൊന്നിന്നെക്കൂടി വിഷയത്തിലും അത്യഗ്രമായ ധർമ്മികവീര്യം പ്രകാശിപ്പിക്കുക, നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് ഒരിക്കലും ദൈർബദ്ധ്യത്തിന് വഴിപ്പെടരുത്. മഹാവിരനായ ശ്രീ ഹനുമാനെ സ്മരിക്കുക, ജഗന്മാതാവിനെ സ്മരിക്കുക; അപ്പോൾ എല്ലാ ദൈർബദ്ധ്യങ്ങളും, എല്ലാ മിതത്വങ്ങളും താനെ അസ്തമിക്കുന്നതു കാണാം.”

ശ്രീ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ മഹാപ്രജ്ഞയിലുദിച്ച വിദ്യാഭ്യാസവിഷയകമായ ചില അമൂല്യ തത്വചിന്തകളാണ് ഇവിടെ സംക്ഷേപിച്ചത്. ജാതി-മത-വിശ്വാസാചാരഭേദങ്ങളെയെല്ലാം അതിക്രമിച്ച് മനുഷ്യരാശിയെ ഒന്നായി ദർശിക്കുന്ന ഒരു മികയിൽനിന്ന് ദർശിക്കപ്പെട്ട തത്വങ്ങളാകയാൽ ഇവയ്ക്കു സാർവ്വലൗകികപ്രാമാണ്യമുണ്ട്. സർവ്വലോകംഗളത്തിനതകുന്ന ഈ ആദേശങ്ങളെ അനുസരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മാത്രമേ നമ്മുടെ നാടിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ ശ്രേയസ്സ് കൈവരുകയുള്ളൂ. വിദ്യാഭ്യാസവിമുക്തനാകാൻ ഈ വഴിക്ക് ശ്രമിക്കട്ടെ!

ശ്രീ വിവേകാനന്ദചരിതം.

(മെയ് ലക്കത്തിൽനിന്നും തുടർച്ച)

അദ്ധ്യായം 9

ക്ലേശങ്ങളും കഷ്ടതകളും

നരേന്ദ്രൻ പഠനത്തിനും ധ്യാനത്തിനും അധിക സമയം വിനിയോഗിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ദക്ഷിണേ ശ്വരേണ സാധാരണ പോകുക പതിവായിരുന്നു. വിശ്വനാഥനെ തന്റെ മകൻ ഭാവിയിൽ ഒരു അഭിഷേകപ്രവിണനായിത്തീരണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം കൊണ്ട് നരേന്ദ്രനെ അക്കാലത്തു കല്പിതായിലെ സുപ്രസിദ്ധ വക്കീലായിരുന്ന നിരായുധൻബോസ്സിന്റെ ഒരു അസിസ്റ്റന്റായി നിയമിച്ചു. നരേന്ദ്രനെ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏല്പിച്ചിരുന്നതിന് വിശ്വനാഥനെ പല ആലോചനകളും നടത്തുകയുണ്ടായി. പക്ഷേ ആലോചനകൾ എല്ലാം ശിഥിലമായിത്തീർന്നു. നരേന്ദ്രൻ വിവാഹിതനായി കാണുന്നതിന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. നരേന്ദ്രൻ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിനിടയാകാതിരിക്കുന്നതിന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ജഗന്മാതാവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി. കല്പിതായിലെ ഒരു വലിയ കുടുംബക്കാരായി വിശ്വനാഥനെ നരേന്ദ്രന്റെ വിവാഹത്തെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു. നരേന്ദ്രൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു വമ്പിച്ച തുക സ്രീധനം നൽകുന്നതിനും ആ കുടുംബക്കാർ സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ ഈ വിവാഹം നടക്കുന്നതിന് മുമ്പെ വിശ്വനാഥനെ ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞ്, താൻ അവിവാഹിതനായി ജീവിക്കണമെന്നായിരുന്നു നരേന്ദ്രന്റെ ആഗ്രഹം. പരിശുദ്ധജീവിതത്തിനും ഈ ശ്വരസാക്ഷാത്കാരത്തിനും ബ്രഹ്മചര്യം അത്യന്തം പക്ഷിതമായിരുന്നെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ബോധ്യപ്പെട്ടു. നരേന്ദ്രൻ വിവാഹത്തിൽ ഏല്പിക്കുന്നതിന്

ബന്ധുചിത്രാദികൾ നിർബ്ബന്ധിച്ചിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പറയുമായിരുന്നു. “നിങ്ങൾ എന്നെ അധഃപതിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിയ്ക്കുന്നുണ്ടോ? ഭാവിയിൽ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏല്പിക്കാൻ സമ്മതിക്കുകയും ബദ്ധപ്പാടുകളും വന്നുവേണം.”

സംസ്കൃതജീവിതത്തെപ്പറ്റി നരേന്ദ്രൻ തന്റെ സ്നേഹിതരോടു അത്യന്തം പ്രശംസിക്കുക പതിവായിരുന്നു. പക്ഷേ അവരാരെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ ലോകവ്യവഹാരങ്ങളിൽ ബദ്ധശ്രദ്ധനാക്കുന്നതിന് പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. “ഒരു സംസ്കൃതയുടെ ജീവിതം അത്യർത്ഥമാണ്. സംസ്കൃത മരണത്തെ ജയിക്കുവാൻ മരുമ്പെട്ടുന്നു. ശാശ്വതവും സത്യവുമായ ഒരു തത്വത്തെപ്പറ്റി സംസ്കൃത ആരാധനാലോലാലുക്കികൾ ലോകത്തിലെ ക്ഷണികവും നാശപരവുമായ വിഷയങ്ങളിൽ ആസക്തരായി ജീവിക്കും നാശശക്തിയെക്കുടി പരിവർത്തിക്കും.” നരേന്ദ്രന്റെ ഇപ്രകാരമുള്ള ആദർശവാക്കുകൾ ഒന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാർക്കു ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഒരു സ്നേഹിതൻ ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി. “നരേന്ദ്രന്റെ സമുദായത്തിൽക്കും കാരണം ഇതാണ്. ഗംഗയുടെ തീരത്തുള്ള ദക്ഷിണേ ശ്വരേണ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കുംഭിക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു വൃദ്ധനായ ഒരു അധിവാസിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം സംസ്കൃതയെപ്പോലെ ജീവിക്കുകയും സാധാരണയായി സമാധിയിൽ ഉയിരുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഈശ്വരനെ ധ്യാനിക്കുകയും ഈശ്വരനെപ്പറ്റി സംഭാഷണം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം

പ്രബുദ്ധനാകുമ്പോൾ

തിന്മ് ലോകകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഒന്നും അറിവില്ല. അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രന്റെ ഐശ്വര്യത്തെയും, അഭിവൃദ്ധിയെയും, അഭിമാനത്തെയും നിഷ്പ്രഭമാക്കുന്നു. അദ്ദേഹം നരേന്ദ്രനെ ലൗകികവ്യവഹാരങ്ങളിൽനിന്നു വ്യതിചലിപ്പിക്കുകയും അപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവി താരമാനാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ വൃദ്ധന്റെ പേര് ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ എന്നാണ്. നരേന്ദ്രൻ, നിങ്ങൾക്ക് അല്പം ബുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ പോകാതിരിക്കുക. അവിടെ പോകുന്നതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ പറമ്പിൽനിന്നു ഹാനിയുണ്ടാകുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഭാവി ജീവിതം വ്യർത്ഥമായിത്തീരും. നിങ്ങൾക്ക് നല്ല ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം ഉണ്ട്, നിങ്ങൾക്ക് എന്ത് കാര്യവും നിഷ്പ്രയാസം നിറവേറ്റുവാൻ സാധിക്കും. നിങ്ങൾ അക്ഷായത്തിൽ മനസ്സ് വെക്കുകയും അതേ അവസരത്തിൽ ദക്ഷിണേശ്വരന്തു് പോകാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രം മതി." നരേന്ദ്രൻ ഗൗരവത്തോടുകൂടി ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞു. "നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല, എനിക്കും കാര്യം മനസ്സിലാകുന്നില്ല. പക്ഷെ എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു അതിയായ മമതയും സ്നേഹവും തോന്നുന്നു. എന്താണു കാര്യമെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല."

നരേന്ദ്രൻ ദക്ഷിണേശ്വരന്തു് ചൊല്ലാതിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ കല്ല്യാട്ടായിൽ പോയിത്തന്റെ ശിഷ്യനെ കണ്ട് ധ്യാനത്തെപ്പറ്റിയും മറ്റും ആത്മീയവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നല്കിയിരുന്നു. മാതാപിതാക്കളുടേയും ബന്ധുചിത്രാദികളുടേയും നിർബ്ബന്ധംമൂലം നരേന്ദ്രൻ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടെങ്കിലും എന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ സംശയിച്ചിരുന്നു. നരേന്ദ്രൻ ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം അനുഷ്ഠിക്കണമിതിരുന്നുവെന്ന് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ഉപദേശിച്ചിരുന്നു. ഒരു മനുഷ്യൻ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരക്കാലം ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അയാൾക്ക് അനന്തരസാധാരണമായ ഒരു ശക്തിവിശേഷം ലഭിക്കുമായിരുന്നെന്നും തന്മൂലം സാധാരണ ബുദ്ധിശക്തിക്കു ലഭിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത സൂക്ഷ്മവും ശുദ്ധവുമായ പല കാര്യങ്ങളും ഗ്രഹിക്കുവാൻ സാധി

ക്കുമായിരുന്നെന്നും അപ്രകാരമുള്ള ശക്തികൊണ്ടും ചിന്താശക്തികൊണ്ടും ഒരു ഈശ്വരപ്രേമിക്കു ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരം സിദ്ധിക്കുമായിരുന്നെന്നും അയാളുടെ ചരിത്രലേഖനസ്സുകൊണ്ട് യഥാർത്ഥസത്യം കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയുമെന്നും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ പറഞ്ഞിരുന്നു.

ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനുമായുള്ള മതാബന്ധംകൊണ്ടായിരുന്നു നരേന്ദ്രൻ വിവാഹജീവിതത്തിൽ വെറുപ്പ് തോന്നിയിരുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബക്കാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. നരേന്ദ്രൻ ഒരിക്കൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. "എന്റെ മറിയിൽ വെച്ച് ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിന്റെ മഹത്വത്തെ വളരെ പ്രശംസിച്ചു് പറയുകയുണ്ടായി. അത് എന്റെ മാതാമഹി കേൾക്കുന്നതിനിടയാകുകയും അവർ ഈ വിവരം എന്റെ മാതാപിതാക്കളെ ധരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിവരം അറിഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ മാതാപിതാക്കൾ വളരെ പരിഭ്രമിച്ചു. എന്നെ വേഗത്തിൽ വിവാഹം കഴിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ സന്യാസിയാകുമിതിന്നു് അങ്ങനെയായിരുന്നെന്ന് അവർ യെപ്പെട്ടു. എന്റെ അമ്മയ്ക്കു പ്രത്യേകിച്ചു് യം തോന്നുകയുണ്ടായി. എന്റെ വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ചു് അമ്മ പലപ്പോഴും ഏതെന്നാടു് സൂചിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അപ്പോഴപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും മറുപടികൾ പറഞ്ഞിരുന്നു. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ അനുഗ്രഹംമൂലം എല്ലാ വിവാഹാലോചനകളും താരമാനായിത്തീരുകയാണുണ്ടായതു്. ഒരിക്കൽ എന്റെ വിവാഹംസംബന്ധിച്ചു് എല്ലാ ചടങ്ങുകളും സമ്പൂർത്തിയാക്കി പക്ഷെ ഏതോ നിസ്സാരകാരണംകൊണ്ട് ആ ആലോചന നിഷ്ഫലമായി കലാശിക്കുകയാണുണ്ടായതു്."

1864-ൽ നരേന്ദ്രൻ ബി. എ. പരീക്ഷയ്ക്കു ചേരുകയുണ്ടായി. പരീക്ഷയ്ക്കു ചേർന്ന ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു ലോകത്തിലെ കയ്യുതകളും ദുരിതങ്ങളും നേരിട്ടു് അനുഭവിക്കേണ്ടതായി വന്നു. ഒരു ദിവസം കല്ല്യാട്ടായിൽനിന്നു് രണ്ടു

മൈൽ അകലെയുള്ള വരാഹനഗരത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്ന ഒരു സ്നേഹിതനെ കാണുന്നതിനായി അദ്ദേഹം പോയി. അവിടെ എത്തി സ്നേഹിതനുമായിട്ട് നേരം പോക്കുകൾ പറഞ്ഞ് പാട്ടു പാടിയും നരേന്ദ്രൻ കുറച്ചു സമയം ചിലവഴിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു രാത്രി അതിശ്രമിച്ചു. നരേന്ദ്രന്റെ വീട്ടിൽനിന്നും ഒരു ദൂതൻ അവിടെ വേഗത്തിൽ എത്തി വിശ്വനാഥത്തേക്ക് ഹൃദ്രാഗം മൂലം പെട്ടെന്നു മരണമടഞ്ഞു എന്നുള്ള ഓ്വവാർത്ത അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചു. ഈ വാർത്ത കേട്ടപ്പോൾ നരേന്ദ്രൻ ഓ്വസംഗരത്തിൽ നിമഗ്നനായി തീർന്നു. അദ്ദേഹം വേഗത്തിൽ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി. വീട്ടിൽ എത്തിയപ്പോൾ തന്റെ അമ്മയും രണ്ടു സഹോദരികളും രണ്ട് അനുജന്മാരും കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി നരേന്ദ്രൻ കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന് അപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും വാർത്താനം പറയുന്നതിന് ശക്തിയില്ലാതായിതീർന്നു. തന്റെ വന്ധുപിതാവിന്റെ അന്ത്യകർമ്മങ്ങളും ആചാരപ്രകാരം നരേന്ദ്രൻ നിർവ്വഹിച്ചു.

വിശ്വനാഥത്തേന്റെ അകാശചരണം ആ കിടംബക്കൊപ്പ് ഒരു അപരിഹാര്യമായ നഷ്ടം തന്നെയായിരുന്നു. വിശ്വനാഥത്തേൻ വരവിൽ കൂടുതൽ പണം ചിലവഴിച്ചിരുന്നു. ഇതുമൂലം നരേന്ദ്രനും കിടംബക്കൊപ്പം പലവിധമായ കഷ്ടതകളും നഷ്ടങ്ങളും സംഭവിച്ചു. കടക്കാർ അവരെ ഉപദ്രവിച്ചുവെന്നും തുടങ്ങി. വിശ്വനാഥത്തേനിൽനിന്നും പല സഹായങ്ങളും ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ബന്ധുക്കൾ ഈ വിഷമാവസ്ഥയിൽ അവരെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവർ താമസിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നും അവരെ പുറത്താക്കുന്നതിനുപോലും ഈ ബന്ധുക്കൾ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. നരേന്ദ്രന് യാതൊരു വരുമാനവും ഇല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും തന്റെ കിടംബത്തിലെ ഏഴെട്ടു അംഗങ്ങളെ പുലർത്തേണ്ട ചുമതല വന്നുവേരുകയുണ്ടായി. സുഖജീവിതത്തിൽനിന്ന് കഷ്ടതയിലേക്കും, ദാരിദ്ര്യത്തിലേക്കും ചിലപ്പോൾ പട്ടിണിയിലേക്കും നരേന്ദ്രൻ പതിക്കുകയുണ്ടായി. ഇപ്രകാരമുള്ള ദുരിതങ്ങളെയെല്ലാം നരേന്ദ്രൻ ധൈര്യസമരതം അഭിമുഖീകരിച്ചു.

നരേന്ദ്രൻ ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിക്കുകയും നിരൂപനത്തിനാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും പാവപ്പെട്ട ആൾ നരേന്ദ്രനായിരുന്നു. പാദരക്ഷകൾ ധരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു ആഡംബരമായി പരിണമിച്ചിരുന്നു. പതപതത വസ്ത്രങ്ങളാണ് അദ്ദേഹം അണിഞ്ഞിരുന്നത്. ക്ഷേണം കഴിക്കാതെ പലപ്പോഴും ക്ലാസ്സിൽ ഹാജരായെത്തുകയായി വന്നുകൂടി. നരേന്ദ്രന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ പല അവസരങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തെ അവരുടെ വീടുകളിൽ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുപോയിരുന്നു. അവരുമായി സന്തോഷസല്ലാപങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു എങ്കിലും ക്ഷേണം കഴിക്കുന്നതിനായി അവർ ക്ഷണിച്ചിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ വീട്ടിലെ കഷ്ടതകളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ച് അദ്ദേഹം ക്ഷേണം കഴിക്കുന്നതിനൊരുമ്പട്ടിവന്നില്ല. അപ്രകാരമുള്ള അവസരങ്ങളിൽ വേറെ എവിടെയോ പോകേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം സ്ഥലംവിട്ടു പോകുക പതിവായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വീട്ടിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ മററുള്ളവർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടിനിടയായെക്കൊണ്ട് വിചാരിച്ച് അല്പം മാത്രമേ ക്ഷേിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. മററുള്ളവർക്ക് ആഹാരം ഭക്ഷിയാകാതെ വന്നെക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്ന് വിചാരിച്ച് നരേന്ദ്രൻ ചിലപ്പോൾ തന്റെ സ്നേഹിതന്റെ വീട്ടിൽനിന്നും ക്ഷേണം കഴിച്ചിരുന്നുവെന്നു പറയുക സാധാരണ പതിവായിരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ അപ്രകാരമുള്ള അവസരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സ്നേഹിതന്മാരുടെ വീട്ടിൽനിന്നും ക്ഷേണം കഴിച്ചിരുന്നില്ല. ഇപ്രകാരമുള്ള ദുരിതങ്ങളിലും കഷ്ടതകളിലും നരേന്ദ്രൻ പ്രസന്നനായും സന്തുഷ്ടനായും കാണപ്പെട്ടിരുന്നു. ധനികരായ ചില സ്നേഹിതർ മനോഹരമായ വസ്തികളിൽ വന്ന് പലപ്പോഴും നരേന്ദ്രനെ സുഖസവാരിക്കും പല കാഴ്ചകൾ കാണുന്നതിനും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുക പതിവായിരുന്നു. ശരീരികമായുള്ള നരേന്ദ്രന്റെ ക്ഷീണത്തിനു കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വന്ധുപിതാവിന്റെ ചരമമുഖമുള്ള ദുഃഖംകൊണ്ടായിരുന്നുവെന്നു സ്നേഹിതന്മാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. നരേന്ദ്രനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയും

അവർ അമസിച്ച് വീട് സംബന്ധിച്ച് ഏതാനും ബന്ധുക്കളുമായി ഒരു വ്യവഹാരത്തിൽ ഏല്പിക്കേണ്ടതായി വന്നു ചേർന്നു. ഈ വ്യവഹാരം വളരെ നാൾ നീണ്ടുനിന്നു. അവസാനത്തിൽ നരേന്ദ്രൻ വിജയം ലഭിച്ചു. കോടതിയിൽ നടന്ന ഈ വ്യവഹാരത്തിന് ശേഷം നരേന്ദ്രൻ കുടുംബകാര്യം നടത്തുന്നതിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് അല്പം കുറഞ്ഞു. സാധാരണരീതിയിൽ ജീവിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്ന ആഹാരങ്ങൾക്കും വസ്ത്രങ്ങൾക്കും നരേന്ദ്രൻ തന്റെ കുടുംബക്കാരും പല വഷങ്ങളായിട്ട് വിഷമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

തനിക്കു സാമ്പത്തികമായ ശ്രേയസ്സു ലഭിച്ചപ്പോൾ മായിരുന്നെങ്കിലും ഉദ്യോഗത്തോടുകൂടി ഹി മേസൺ സംഘത്തിലെ ഒരു അംഗമായി അദ്ദേഹം ചേർന്നു. ഈശ്വരവയലിദ്വാരാശാൽ നടത്തിവന്നിരുന്ന ഒരു സ്കൂളിലെ അദ്ധ്യാപകനായി നരേന്ദ്രൻ അല്പം നാൾ ജോലിചെയ്തു. ചേരെ ഉദ്യോഗത്തെ കർഷിച്ച ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഈ അദ്ധ്യാപകവൃത്തിയിൽനിന്നും പിൻവാങ്ങി. നൈരംശ്യജനകമായ പരിഘട്ടങ്ങളെയും നരേന്ദ്രൻ ഡെയ്യത്തോടും സന്തോഷത്തോടും കൂടി തരണം ചെയ്തു. ഇതുമൂലം ഭാവിയിൽ എന്തു കഷ്ടതകളെയും ബുദ്ധിമുട്ടുകളെയും അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയിരുന്ന ഡെയ്യവും സന്നദ്ധതയും നരേന്ദ്രൻ ലഭിച്ചു.

നരേന്ദ്രൻ അനുഭവിച്ച കഷ്ടതകളെയും ക്ലേശങ്ങളെയുംപറ്റി അദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ ഇപ്രകാരം വർണ്ണിച്ചു. “അച്ഛന്റെ പരമത്തിലുള്ള ദുഃഖാചാരണത്തിന്മേൽപ് തന്നെ എന്തെങ്കിലും ഉദ്യോഗം ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പരിശ്രമത്തിൽ എനിക്ക് ഏർപ്പെടേണ്ടതായി വന്നുകൂടി. പട്ടിണിയായും പാദരക്ഷകളാതെയും ഉച്ചക്കുള്ള സൂര്യന്റെ കഠിനവെയിലിൽ ഉദ്യോഗത്തിനുള്ള അപേക്ഷയുമായി ആപ്പിസുകാരന്മാരും നടന്നു ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടതായി വന്നുചേർന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള അവസരങ്ങളിൽ എന്നോട് സഹതാപം തോന്നിയിരുന്ന ഒന്നാണു സ്റ്റേഡിതന്മാർക്കു ഏതെന്ന് അനുഗമി

ച്ചിരുന്നു. എനിക്ക് ഒരിടത്തും പ്രവേശനം കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല. ഇതേപ്രകാരം എനിക്ക് ലഭിച്ച അനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും നിസ്വാർത്ഥമായ സ്നേഹവും സഹതാപവും ഈ ലോകത്തിൽ ദുർലഭമായിരുന്നെന്നും ക്ഷീണിതർക്കും അവശർക്കും നിരാശ്രയർക്കും ഒരിടത്തും സ്ഥാനമില്ലായിരുന്നെന്നും ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഏതെന്ന് സഹായിക്കുന്നതിൽ ആഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ച വ്യക്തികൾ ഈ അവസരത്തിൽ ഏതെന്ന് സഹായിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല അവർക്കു ഏതെന്ന് കാണുന്നതിനുപോലും ഇഷ്ടമില്ലാതെയായിരുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള അനുഭവങ്ങൾമൂലം ഈ പ്രപഞ്ചം വെറും പൈശാചികമായി എനിക്ക് തോന്നി. ഒരു ദിവസം കാലുവേദനക്കൊണ്ടും പാരവശ്യം കൊണ്ടും കെട്ടിടലോണി സ്മാരകത്തിന്റെ നിഴലിൽ ഞാൻ ഇരിയ്ക്കുകയുണ്ടായി. എന്റെ ചില സ്നേഹിതന്മാർ അപ്പോൾ അവിടെ വന്നുചേർന്നു. അവരിൽ ഒരാൾ ഏതെന്ന് സമാധാനിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു പാട്ടുപാടി. ആ പാട്ട് കേട്ടപ്പോൾ എന്റെ തലയിൽ ഒരു വലിയ പ്രഹരമേറിയതുപോലെ എനിക്കുതോന്നി. എന്റെ അമ്മയുടേയും സഹോദരന്മാരുടേയും നിരാശ്രയാവസ്ഥയേയും ക്ലേശങ്ങളേയും മാത്രം ഞാൻ അത്യന്തം ദുഃഖിതനായി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ‘ആ പാട്ട് ഭയവുചെയ്തു നിങ്ങൾ നിറുത്തുമോ. ഇപ്രകാരമുള്ള ഭാവനകളും ചിന്തകളും മറ്റും സർവ്വവിധമായ സൗഖ്യങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ ജനിച്ചവർക്കും തന്റെ ബന്ധുക്കളിൽ ആർക്കുംതന്നെ ആഹാരത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടതായിട്ടില്ലാത്തവർക്കും രസകരമായി തോന്നും. ഇതേപ്രകാരത്തിലുള്ള ഭാവനകളും ചിന്താഗതികളും ഒരിക്കൽ എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ജീവിതത്തിൽ പല പ്രശ്നങ്ങളെയും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നതുകൊണ്ട് ഇതെല്ലാം റോൾ പരിഹാസ്യവും നിന്ദിതവുമായി എനിക്കു തോന്നുന്നു.’ എന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ ഈ വാക്കുകൾ രസിച്ചില്ലായിരിക്കാം. എന്റെ കഷ്ടതകളെയും ദുഃഖങ്ങളെയും ആ സ്നേഹിതൻ എപ്രകാരമാണ് മനസ്സിലാക്കുക എന്റെ വീട്ടിലുള്ളവർക്കു ഏതെന്ന് ഇല്ലാതെയും എന്റെ കയ്യിൽ പണം ഇല്ലാ

തെയും വന്നിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ സ്നേഹിതന്റെ ക്ഷണമനുസരിച്ച് ആ വീട്ടിൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനു പോകുകയായിരുന്നെന്നു പറയുകയും ഭാവിയിലേയും ചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. എന്റെ അഭിമാനം കൊണ്ടു ഈ കാര്യങ്ങൾ ഒന്നും മററുള്ളവരോട് ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായില്ല. ധനികരായ എന്റെ ചില സ്നേഹിതർ അവരുടെ വീട്ടിൽ ചെല്ലുന്നതിനും പാട്ടു പാടുന്നതിനും എന്നെ ക്ഷണിച്ചിരുന്നു. എന്റെ വിഷമങ്ങളെയും ദുരിതങ്ങളെയും അവരോട് പറയുന്നതിന് ഞാൻ വൈമനസ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവരും

എന്റെ വിഷമങ്ങളെപ്പറ്റി അറിയുന്നതിനു ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായില്ല. അവരിൽ ചിലർ എന്നോടു ഇപ്രകാരം ചോദിക്കുമായിരുന്നു. 'എന്താണ് നിങ്ങൾ ക്ഷീണനായും വിഷണ്ണനായും കാണുന്നത്' അവരിൽ ഒരാൾ എന്റെ പരിതാപാവസ്ഥയെപ്പറ്റി നെസ്സിൾക്കി ഞാൻ അറിയാതെ ചിലപ്പോഴൊക്കെ ഇന്നു ആളെന്നറിയിക്കാതെ എന്റെ കുടുംബക്കാരെ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോട് 'എന്നെന്നേയ്യും കൃതജ്ഞതയുള്ളവനാകുന്നു.' (തുടരും)

— സ്വാമി ജെത്രാനന്ദ,

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ശുക്രനക്ഷത്രം.

[ഭാരതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പൂർവ്വയെ കുറിക്കുന്ന ശുക്രനക്ഷത്രമാണ് ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ. അവിടുന്ന് അഭിമതത്തിൽ ആത്മാഭിമാനം ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചു. സ്വാതന്ത്ര്യസമരവിരോധരെ ഉണർത്തിവിട്ട.]

ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ വിശ്വവിജയം ചെയ്ത മടക്കത്തിൽ കൊളംബിൽ കപ്പലിറങ്ങി. 1897 ജനുവരി 16-ാംനു അവിടെ റെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ സ്വാമിജി സാഭിമാനം പറയുന്നു: "ഈ ഭൂമണ്ഡലത്തിൽ അനഗ്രഹിതമായ പുണ്യഭൂമിയെന്ന് അവകാശപ്പെടാവുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, തങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറയാനായി ആത്മാക്കൾക്കൊക്കെ വന്നുകൂടേണ്ടുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, ഈശ്വരാഭിമുഖം താഴെ തുടരുന്ന ഭാരത ആത്മാവിനും തന്റെ അന്ത്യമായ വിശ്രമസ്ഥാനം നേടുവാൻ വന്നേത്തേണ്ടുന്ന ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, മനുഷ്യാശീഷ സൗമ്യത ഭാഗ്യം പരിശുദ്ധി ശാന്തി എന്നിവയിലേക്ക് ഏറ്റവും അടുത്തത്താൽ കഴിഞ്ഞ ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, എല്ലാവർക്കും മേലെ അന്തർദ്ദൃഷ്ടിയുടേതും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടേതുമായ ഒരു രാജ്യമുണ്ടെങ്കിൽ—അത് ഈ ഭാരതമാണ്. ഇവിടെ

നിന്ന് അതിപ്രാചീനകാലം മുതൽ മതസ്ഥാപകന്മാർ പുറപ്പെട്ടുചെന്ന ഭൂമണ്ഡലത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികസത്യത്തിന്റെ വിശുദ്ധവും അനശ്വരവുമായ ജലധാരകൊണ്ടു വീണ്ടും വീണ്ടും ആപ്പാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെനിന്നാണ്, കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്കും തെക്കുമുള്ള ഭൂമണ്ഡലങ്ങളെ ആറാടിച്ച ദർശനതരംഗങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റം പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്; ലോകത്തിലെ ഭൗതികമായ പരിഷ്ക്കാരത്തെ ആദ്ധ്യാത്മികമാക്കുവാനുള്ള ശക്തിതരംഗവും ഇവിടെനിന്നുതന്നെ പുറപ്പെടണം. മറന്നാടുകളിലെ ശൈലക്കുളങ്ങളുടെ കരങ്ങൾ വേവിക്കുന്ന ഭൗതികവാദമായ തികെടുത്തി ജീവൻ നൽകുന്ന ഓരോന്നും ഇവിടെയാണുള്ളത്. സുഹൃത്തുക്കളേ, വിശ്വസിക്കുക; ഇതു നടക്കും." (വിവേകാനന്ദസ്വാമി സമ്പ്രസം III. 2, 3.)

"ഭാരതത്തോടു ലോകത്തിനുള്ള കപ്പോടു വമ്പിച്ചതാണ്"ന്നു പറഞ്ഞിട്ട് "മററ രാജ്യങ്ങളും സത്യത്തിന്റെയും ശക്തിയുടെയും സ്വീജ്ഞം ലോകത്തിലെങ്ങും വിതറിയിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചുകൊണ്ടു സ്വാമിജി നമ്മോടു ശ്രദ്ധിക്കാൻ പറയുന്നു." അതെപ്പോഴും യുദ്ധകാഹളങ്ങൾ ഉഴുകിക്കൊണ്ടും യുദ്ധസന്നദ്ധരായ ഭടന്മാരുടെ അഭിമാനങ്ങളോടുകൂടിയുമാണ് നട

പ്രബുദ്ധകേരളം

നിട്ടുള്ളത്. ഓരോ ആശയത്തിനും നിണച്ചാലുക
 ലിൽ കതിരേണിവന്നു. ഓരോ ആശയത്തിനും ദേശവ
 ക്ഷണകാലിനുള്ള സമസ്തയുങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ മു
 ട്ടോളം താണു നില്ക്കേണ്ടിവന്നു. ശക്തിയുടേതായ ഓ
 രോ വാക്കിനും അകമ്പടിയാതെ, ദേശങ്ങളുടെ
 ഏതെങ്കിലും പിന്തുണയില്ലാത്ത മുറയില്ലാത്ത വിധ
 വകളുടെ കണ്ണിർക്കണങ്ങളും വേണ്ടിവന്നു. ഇതാണ്
 പ്രധാനമായും മറ്റു ജനതകൾ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.
 ഭാരതമാകട്ടെ, ബഹുസമസ്തം വസ്തുതയായി ശാ
 ന്തമായി കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. ഗ്രീസ് ഇല്ലാതിരുന്ന
 പ്പോൾ, റോം ചിന്തയ്ക്കു വിഷയമല്ലാതിരുന്നപ്പോൾ,
 ഇന്നത്തെ യൂറോപ്പുകാരുടെ പുഷ്പികർ വനങ്ങളിൽ
 പാർത്തു നിൽക്കുമ്പോൾ പുറം നിന്നുപോയി, ഈ ഭാരത
 ത്തിൽ പ്രവർത്തനം മികച്ചിരുന്നു. അതിനും മുമ്പ് ച
 രിതംപോലും രേഖപ്പെടുത്താത്ത ഒരു കാലം, കേട്ട
 കേൾവിയിൽ തുറിച്ചു നോക്കാനാവാത്ത വണ്ണം ഇരു
 തിങ്ങിയ ആ കാലം—അന്നത്തെപ്പോഴും ഇടതട
 വില്ലാതെ ആശയങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടി
 ട്ടുണ്ട്. എന്നല്ല, ഓരോ വാക്ക് ഉച്ചരിക്കപ്പെടുമ്പോ
 ഴും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പീഡിൽ അനുഗ്രഹവും മുമ്പിൽ
 ശാന്തിയുമാണ്. ലോകത്തിലുള്ള ജനതകളിൽവെച്ചു
 നാം അനൂതര കീഴടക്കി ഭരിച്ചിട്ടില്ല. ആ ഒരു സൗ
 ഭാഗ്യം നമുക്കുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് നാം ഇന്നും
 ജീവിക്കുന്നു.

(വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസൂത്രം, III. 3, 4)

ഭാരതത്തിന്റെ അനശ്വരതയെ സ്വാമിജി വ
 ണ്ണിക്കുന്നു: “ഗ്രീക്കുകാരുടെ പെരുത്ത കിപ്പിളികൾ
 അഭിയാനംചെയ്യുന്ന മെക്കേട്ട ഭൂമണ്ഡലം നടുങ്ങി
 പ്പോയ ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഗ്രീക്കുകാരുടെ ആ
 പുരാതനരായും പറയത്തക്ക ഒരു കഥയും അവശ
 ഷിപ്പിക്കാതെ ഭൂമുഖത്തുനിന്നു മാഞ്ഞുമാഞ്ഞു. ഇഹ
 ലോകത്തിൽ കാമ്യമായിരുന്നതിന്നെല്ലാം മേലെ റോ
 മൻ ഗന്ധൻ പാറിയിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു.
 എവിടെയും റോമിന്റെ പ്രാബല്യം അനുഭവപ്പെട്ടി
 രുന്നു, മനുഷ്യാശിയാരുടെ ശിരസ്സിൽ അടിച്ചെൽപ്പി
 ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. റോം എന്നു കേട്ടാൽ

ഭൂമി വിറച്ചിരുന്നു. ഇന്നോ റോം പട്ടണം നിന്നിരുന്ന
 മലകൾ നവുശിഷ്ടങ്ങളുടെ ഒരു കൂമ്പാരം. സിസർ
 ചക്രവർത്തിമാർ ചെങ്കോൽ നടത്തിയ ഇടങ്ങളിൽ
 ഇന്നു ചിഖന്തി വലകെട്ടുന്നു. മെപ്പോന്നെ മഹത്വ
 മാണ് മറ്റു ജനതകളും വരികയും പോകയും കഴി
 ഞ്ഞു. അവർ ഏതാനും മണിക്കൂർ മടിച്ചതിമിർത്തു
 കോയ്മനടത്തി; നീലമായ ഒരു ജനതയുടെ ജീവിതം
 നയിച്ചു; എന്നിട്ട് വെള്ളത്തിലെ ചിററവകൾപോ
 ലെ അപ്രത്യക്ഷമാകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയാണ്
 ഈ ജനതകൾ മനുഷ്യാശിയാരുടെമേൽ താന്നാങ്ങളുടെ
 മുദ്ര പതിച്ചത്. എന്നാൽ നാം ജീവിക്കുന്നു.”
 (വി. സാ. സ. III. 4). വെറുമൊരു ജീവികളല്ല
 അതെന്നു സ്വാമിജി തുടർന്നു ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു: “ആയിര
 മാതിരം കൊല്ലങ്ങളായി ചിന്തിച്ചു പൊരുത്തപ്പെട്ട
 ത്തിയ അതേ നിയമങ്ങൾ ഇന്നും നിലവിലുണ്ട്. യു
 ഗങ്ങളിലൂടെ പ്രവർത്തിച്ചവന്ന ബുദ്ധിയിൽനിന്നും
 ശതകങ്ങളിലായി രൂപപ്പെട്ട അനുഭവത്തിൽനിന്നും
 ഉടലെടുത്ത കീഴ്നടപ്പുകൾ ഉണ്ട്. അവ ഏതാണ്
 അനശ്വരതയെന്നു എന്നു തോന്നും, നാം ചെല്ലും
 തോറും, ദൈർഘ്യത്തിന്റെ ആഘാതങ്ങൾ ഒന്നിനു
 മേൽ ഒന്നായി ചൊരിയുമ്പോൾ, അവക്ക് ഭാര ഒരു
 ഫലമേ കാണുന്നുള്ളൂ. ആ വക നിയമങ്ങളും കീഴ്
 നടപ്പുകളും കൂടുതൽ പ്രബലങ്ങളും സ്ഥിരതരങ്ങളാ
 വുക.” (വിവേകാനന്ദസാഹിത്യസൂത്രം-III. 4).

ഭാരതീയർ ഭാരതീയരായിത്തന്നെ ലഭിക്കു തോ
 നുമാറു് അടിമത്തം ആ യജമാനമായിരുന്ന അക്കാ
 ലത്തു്, വിശേഷിച്ചും ഭാരതവൈവിധ്യങ്ങളുടെ വിദ്യാല
 യങ്ങളിൽ പഠിച്ച അഭ്യസ്തവിദ്യർ വെള്ളക്കാരന്റെ
 പ്രസാദം ജന്മസാഹചര്യമെന്നു കരുതിവന്ന അക്കാല
 ത്തു്, ആണ് സ്വാമിജി ഇപ്പറഞ്ഞതെന്നു് അർത്ഥം.
 സർവ്വമാ നിഷേധരൂപവും മൃതിയെക്കാൾ യജമാന
 മായ ആ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ സ്വാമിജി തുറന്നുകാട്ടുന്നു:
 “ശിശുവിനെ പള്ളിക്കൂടത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു.
 അവൻ പഠിക്കുന്ന ഒന്നാമത്തെ സംഗതി തന്റെ അ
 ച്ചൻ ഒരു വിദ്വാനാണെന്നതു. രണ്ടാമത്തേതു
 തന്റെ മുത്തച്ഛൻ ഭ്രാന്തനാണെന്നു്. മൂന്നാമത്തേതു്

തന്റെ ഗുരുക്കന്മാരെല്ലാം കാപടികന്മാരാണെന്ന്. നാലാമത്തേത് മതഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം പച്ചക്കള്ളങ്ങളാണെന്ന്! വയസ്സ് പതിനാറു തീരുന്നതോടെ, എല്ലാ ജീവനുമില്ലാത്ത നിഷേധങ്ങളുടെ ഒരു കൂമ്പാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു അവർ. ഇതിന്റെ ഫലമോ? അവർക്കൊക്കെയും ഉദാത്തമായി നിലവിലുള്ള ഈശ്വരമായ വിദ്യാഭ്യാസം മൂന്നു പ്രവിശ്യകളിലെത്തും പ്രതിഭാശാലിയായ ഒരു പുരുഷനെക്കുറിച്ചും ഉദ്യോഗാർത്ഥിയില്ലെന്നത്രെ. പ്രതിഭാശാലികളായ ഒരു രാജ്യത്തുമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്, ഈ രാജ്യത്തല്ല. അഥവാ, അവർ അന്ധവിശ്വാസത്തോടെ ഉദ്യോഗാർത്ഥിയായി ഒരിക്കൽക്കൂടി പഴയ വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്ക് ചെന്നുവരണം.”

(വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യസൂചന III. 198, 191)

ഈ അപകടം നല്ലതുപോലെ അറിഞ്ഞിരുന്ന സ്വാമിജി ഭാരതീയർക്ക് പഴയ പാരമ്പര്യത്തിൽ അങ്ങേയറ്റത്തെ അഭിമാനം വിധിക്കുന്നു. സ്വാമിജി ലാഹോറിൽവെച്ചു പറയുന്നു: “എന്റെ പുസ്തികരെപ്പറ്റി ലഭിക്കാതിരിക്കുക എന്നത് എന്റെ ജീവിത തത്വങ്ങളിലൊന്നത്രെ. എക്കാലവും ജനിച്ച് ഉള്ള അത്യഭിമാനികളിൽ ഒരാളാണ് ഞാൻ; എന്നാൽ എന്റെ അഭിമാനം എന്തെല്ലാമല്ല. എന്റെ പുസ്തികരെച്ചൊല്ലിയൊന്നെന്തെന്തെങ്കിലും വ്യക്തമാക്കട്ടെ. പൊതുവായ കാലത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ പഠിക്കേണ്ടതാണ് ഞാൻ കൂടുതൽ ചിന്തിക്കേണ്ടതാണ്; ഏറിയതോതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളുകയാണ്; അതെന്തിനായി? വിശ്വാസമെന്നതായ കരുത്തും ശുദ്ധതയും നല്ലതും, അതെന്തെങ്കിലും, നമ്മുടെ പുസ്തികന്മാർ തയ്യാറാക്കിയ വമ്പിച്ച ആ കർമ്മപദ്ധതികളെ പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്താൻ പണിയെടുക്കുന്നു. പ്രാചീനരായ ആര്യന്മാരുടെ സന്താനങ്ങളെ, ഈശ്വരകൃപകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ അഭിമാനമുണ്ടാക്കട്ടെ! നിങ്ങളുടെ പുസ്തികന്മാരിലുള്ള വിശ്വാസം നിങ്ങളുടെ രക്തത്തിൽ ഉയിർക്കട്ടെ! അത് നിങ്ങളുടെ ജീവിതസാരമായിത്തീരട്ടെ! വിശ്വമോക്ഷത്തിനുവേണ്ടി വ്യാപരിക്കട്ടെ! (വി. സാ. സ. III. 256, 257.)

ഭാരതത്തിന്റെ സംഭാവനയെപ്പറ്റി സ്വാമിജി

ഇങ്ങനെപറയുന്നു: “മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിനു കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്ന വിഷയങ്ങളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തും ഉന്മൂലകവും ഉദാത്തവുമായ ഒന്നാണ് ലോകപുരോഗതിക്കു ഭാരതം ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഭാവന—ഭാരതീയദർശനവും ആധ്യാത്മികതയും.” (വി. സാ. സ. III. 258) “ഈ നിഖകൊള്ളുന്നിടത്തോളം കാലം സൂര്യൻ കിഴിയിലുള്ള ഒരു ശക്തിയും ഈ വംശത്തെ വക്രവർത്തനമാവില്ല. ലോകത്തിലുള്ള പീഡകളും ദുരിതങ്ങളും നമുക്കു പരിഭവപ്പെടാതെ മിഥ്യകളായി കടന്നുപോയെന്നുള്ളതും, തീർത്ഥാടകരിൽനിന്നു പ്രാപ്തം നേടാൻവെച്ച നമുക്കു വെളിയിൽ വരാം, നമ്മുടെ പൈതൃകസമ്പത്തുകളിൽ ഏറ്റവും മഹത്തായ ആധ്യാത്മികതയെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം.” (വിവേകാനന്ദ സാഹിത്യസൂചന III. 259)

“ഭാരതം മരിച്ചുപോകുമോ?” മദ്രാസിലെ അനുമോദനപത്രികയുടെ മറുപടിയിൽ സ്വാമിജി ഉദ്ദേശ്യമായി ചോദിക്കുന്നു: “ഉന്മൂലകവും ധർമ്മികവും ആധ്യാത്മികവുമായതിന്റെയെല്ലാം വ്യക്തമായ ഭാരതഭൂമി, പ്രധിമാർ നടന്നതും ദൈവവുമായ മനുഷ്യർ ഇന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ ഈ നാട്, മരിച്ചുപോകുമോ? ആമൻസിലെ ആ പ്രാജന്റൽ കൊണ്ടു നടന്ന റന്തൽ കടം വാങ്ങിക്കൊണ്ട്, സഹോദരന്മാർ നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെ വരാം, വിശ്വമോക്ഷമായ ഈ ലോകത്തിലുള്ള പട്ടണങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും സമതലങ്ങളിലും വനാന്തരങ്ങളിലും കൂടി; കഴിയുമെങ്കിൽ മരണാടുകളിൽ അന്തരമാളുകളെ കാട്ടിത്തരി. ശതകങ്ങളായുള്ള സംസ്കാരമാണ് ഈ വംശവൃക്ഷത്തിനുള്ളത്. ഒരായിരം കൊല്ലത്തെ കൊടകാഘാതം എല്ലാവർക്കും പ്രഹരങ്ങളാണ് അത് താങ്ങിയിട്ടുള്ളത്; എന്നിട്ടും നിത്യയൗവനത്തിലുപ്പിന് ഒട്ടും കോട്ടം തട്ടാതെ അതു നില്ക്കുന്നു.”

“ഭാരതം മരിക്കുമോ?” അതോത്ത സ്വാമിജി നടുങ്ങുന്നു: “മരിച്ചാൽ ലോകത്തിലെ ആധ്യാത്മികതയെല്ലാം കെട്ടടങ്ങും; ധർമ്മികതയുടെ തികവു കെട്ടടങ്ങും; സർവ്വമഹാപ്രയത്നങ്ങൾക്കു മരുത്തോടുള്ള സഹാനുഭൂതിയെല്ലാം കെട്ടടങ്ങും; ആദർശവാദമെല്ലാം കെട്ട

പ്രബുദ്ധകരളം